

Exodus

¹ Tu dedi daya ngag-ngágan datu pútupútut natu Jacob nga lalláki nga kummíwid kaggína ka Egipto. Kabulun da datu attáwa da se datu annánà da: ² De Ruben, Simeon, Levi, de Juda, ³ de Isacar, de Zebulun, de Benjamin, ⁴ de Dan, de Naftali, de Gad, se de Aser. ⁵ Ya dágup ngámingámin datu pútupútut se apúku natu Jacob ba kummíwid kaggína, ay pittu púlu, ta tu Jose nga an-anà na pe, ay napadán nin ka Egipto. ⁶ Ay kane din mabayág ga dagudagun nin, ay natay de Jose nga magwawági yin, se datu annánà da, se ngámin datu tolay ya karusadán da. ⁷ Ngamay gumánab datu pútupútut da nga ittu datu iIsrael. Nagánab da, ay díkod ummadu da tutu wala pà nang, se nagbalin da ka nabílag tutu wala nga umíli. Ay tútu atán da pe yin kadatu ngámin giy-giyán ka Egipto.

Tu namal-pallà datu iEgipto kadatu iIsrael

⁸ Ay kane din na mabà-bayág gin, ay baru wa ári yin tu magturáy ka Egipto. Idi nga ári, ay áwan na am-ammu mepanggap kitu Jose. ⁹ Ay isa ngalgaw nán natu ári kadatu tolay na, “Sinnan nu kod daya iIsrael. Adu da tutu wala pà nang ngin. Ay túya nabílag da pe yin may dàtada. ¹⁰ Masápul la siríbán tada da, ta senu akkan da umadu win. Ata nu akkan tada pakunán, ay se tura la nga atán manggubát kadàtada, ay se dala nga umamung nga pumane kadaya kalínga

tada, ay ittu pe yanin ya agbarráw da ngin,” nán na. ¹¹ Díkod, tu kinuwa da, ay neapuwán dada. Pinar-parígát dada kadatu nadammat tutu wala nga nepà-paubra da kaggída. Pinàwa da kaggída datu íli Pitom se íli Rameses nga ittu datu il-íli nga agdarnán da kadatu kuwkuwa da se akakkanan da. ¹² Ngamay nu wà ummán natu ammatù da kitu ammarígát da kaggída, ay naturù mán kammin pe tu ikàadu da. Atán da kadatu ngámin giy-giyán nin. Ay díkod ummamà pà nang datu iEgipto win kadatu iIsrael. ¹³ Ay tútu áwan agkallà datu iEgipto win kadatu iIsrael kitu angngasassu da kaggída. ¹⁴ Pinà-paultu dada kitu agsurbi da kadatu iEgipto. Pinagpaggus dada kitu angwa da kitu ladrilyu* se kadatu nadammat tutu wala nga pà-paubra da kaggída kadatu tal-tálun datu iEgipto. Awan da agkallà kitu angipàwa da kaggída kadatu ngámin na nepà-paubra da kaggída.

¹⁵ Ay tu ári ka Egipto, ay binílin na datu Hebreo nga mamalugganà nga de Sifra se Pua. ¹⁶ Ay nán na kaggída, “Nu mamalugganà kayu kadaya iIsrael, ay patayan nu ngámin daya lalláki nga maladága, ngamay daya babbay ay biyágan nuda,” nán na. ¹⁷ Ngamay datu mamalugganà, ay magansing da ke Dios. Ay tútu akkan da kinurug tu bilin natu ári kaggída. Biniyág da datu annánà a lalláki. ¹⁸ Díkod pinaayabán natu ári datu mamalugganà, ay se na nán kaggída,

---

* **1:14** 1:14 Ya ladrilyu ay ummán ka halu blak may nàwa ki lusà se ninànà a dagámi se la naupuwán.

“Taanna, tura ummán kiyán ya kinuwa nu. Tura nu biniyág daya annánà a lalláki!” nán na. ¹⁹ Ngamay nán datu mamalugganà kitu ári, “Apu, daya babbay ya Hebreo, ay nabílag da. Ay túya nalà-lapat ya aggan-anà da, túya napardád da. Akkan kami pikam nakadatang, ay lumawán nin ya an-anà da. Akkan da ummán kadaya babbay ked Egipto wi.” ²⁰⁻²¹ Gapu kitun na kinuwa datu mamalugganà, ay kinalákkán ne Dios da, ta nagansing da kaggína. Pinagánab nada pe. Ay umadu la nga umadu datu ísrael. Ay díkod bummílag da la nga bummílag ga umíli. ²² Ay díkod binílin natu ári datu tolay na nga nán na, “Alà nu ngámin daya maladága nga lalláki nga Hebreo se nuda illudán ngámin ki wángag Nile. Ngamay daya babbay, ay akkan nuda an-anuwan.”

2

Tu nekeanà tu Moses

¹ Kadatun na al-algaw, ay uwad isa nga laláki nga kaputútán tu Levi nga nangatáwa ka isa nga babay ya kaputútán tu Levi pe. ² Nabùsit tu babay, ay se nagan-anà ka laláki. Ay kane masingan na nga dumúma tu piya natu an-anà, ay nesir-sirù na ki unag tallu búlán. ³ Ay kane akkan na nga mesirù in, ay pinangwa na tu an-anà na ka idda na nga ummán ka làba nga sidaddu. Datu tubutúbung tu kinuwa na. Pinintaán na ka níkat tu úbat natu sinan làba, ay se na ipidda tu an-anà, ay se na mawe isrà kitu dappit natu wángag kitu giyán datu tubutúbung. ⁴ Ay tu babay ya wagi natu an-anà,

ay nagsisíkáð kitu ad-adayyu ta sin-sinnan na nu nágan tu màwa kitu an-anà. ⁵ Ay tu babay ya an-anà natu ári, ay nawe kitu wángag nga magdígut. Ngamay datu asassu na nga babbay nga kabulun na, ay nagdal-dalen da ngala kitu dappit. Ay se na la nga nasingan tu sinan làba kitu tubutúbung. Ay díkod pinálà na kitu isa kadatu asassu na. ⁶ Ay kane lùtán na, ay nasingan na tu an-anà a sumángit. Nakalakkán kaggína, ay nán na, “Isa kadaya annánà daya Hebreo idi ya an-anà,” nán na. ⁷ Ay se la nga nán natu wagi natu an-anà a babay kitu an-anà natu ári, “Nu piyán mu, ay pagsápul taka kadaya babbay nga Hebreo ka managibi kiya an-anà para kikaw,” nán na. ⁸ Ay tútu, “Ara lugud,” nán tu an-anà natu ári. Ay díkod nawe tu an-anà, se na nga ayabán tu ina natu an-anà. ⁹ Ay nán natu an-anà natu ári kitu ina, “Alà mu idi nga an-anà ta tagibiyam para kiyà, ay tangdánan taka,” nán na. Ay díkod inalà natu babay tu an-anà se na tagibiyam. ¹⁰ Ay kane umabay tu an-anà, ay nilbet natu babay kitu an-anà natu ári se na tagábuwan. Ay nán na, “Ingágan ku idi nga an-anà ka Moses, ta nasmà ku ki danum,” nán na.

Tu nipappan tu Moses ka Midian kane magtálaw ka Egipto

¹¹ Isa ngalgaw kane umabay tu Moses sin, ay nawe na siningan datu kamungayán na nga Hebreo. Ay nasingan na nu wà ummán tu agrígát da kadatu nadammát ta ubra da. Ay uwad pe nasingan na nga iEgipto nga atán magpatay kitu

isa nga Hebreo nga isa kadatu kamungayán na. ¹² Naglangalanga kitu lib-lebut na. Ay kane áwan na masingan, ay pinatay na tu iEgipto, ay se na itaman kitu karagintán. ¹³ Ay kane láwa natun, ay lumawán manin. Ay tura na la nasingan ya duwa nga Hebreo nga magpatay. Ay tútu nán na kitu nakabásul, “Tura mu pe la nga patayan ya kamungayán mu kam!” nán na. ¹⁴ Ay nán natu tolay nga summungbát, “Inna pe ya namagbalin kikaw ka apu mi se maranguwes kadakami ta? Asippatayan nà kid pe gane, nga ummán kitu nammatay mu kitu iEgipto,” nán na. Ay díkod nagansing tu Moses nga nán na, “Nammuwán da tolay yin 'kaw tu kinuwà,” nán na kitu lammat na. ¹⁵ Ay kane mammuwán kurug natu ári, ay papatay na tu Moses sin. Ngamay nagbarráw tu Moses se la mawe ka íli Midian. Ay kane dumatang kitúni, ay nagtutúgaw wala ki bíkat tu isa nga bubun kitúni. ¹⁶ Ay se la atán pe yin datu pittu wa babbalásang nga annánà natu pádi ka Midian. Inumbet da nga magsàdu ka íppáy da kadatu lútung ka inuman datu karneru natu ama da. ¹⁷ Ngamay uwad da pe inumbet nga magpas-pastor nga lalláki, ay se dada nga pàradan. Ay nigdù ne Moses da, ay se nada pe yin sengán nga magpenum kadatu ipas-pastor da. ¹⁸ Ay kane magulli da ngin kitu giyán tu Jetro nga ama da, ay nán na kaggída, “Tura kayu nakaru inumbet kídi nga algaw?” nán na. ¹⁹ Tútu nán da, “Uwad isa nga laláki nga iEgipto nga nangigdù kadakami kadatu magpas-pastor nga lalláki, ay se nakami pe pinagsàdu se na

pinenumán datu karneru.” ²⁰ Ay tútu nán na kadatu pútupútut na, “Ka wàna giyán na ngin? Tura nu pinanáwan nala nga di inayabán kídi, ta senu mangán pikam!” Ay díkod inayabán da tu Moses. ²¹ Panda kitun, ay nakikobung tu Moses sin kade Jetro. Ay nepaatáwa pe nату Jetro kitu Moses tu Zipora nga an-anà na. ²² Nagan-anà ka isa nga laláki. Nán tu Moses nga, “Agtangeli yà kanedi nga giyán, túya ipangágan ku ka Gersom idi nga pútut ku,” nán na.

²³ Ay kane mabà-bayág gala ga dagudagun nin, ay natay tu ári ka Egipto. May datu iIsrael, ay ittu na kam ma makat-atúlág da kiya kapar-parigátan da gapu kitu angngasassu datu iEgipto kaggída. Ay tútu nakim-imallà da nga makiseng ke Dios. ²⁴ Nagina ne Dios tu akat-atúlág da, ay tútu nepalammat kaggína tu kari na kade Abraham, de Isaac se de Jacob. ²⁵ Nasingan ne Dios tu kapà-pàyanán datu iIsrael, ay tútu nakalakkán kaggída.

3

Tu nagkarraw ne Apu kitu Moses

¹ Ay díkod tu Moses sin tu magtar-tarakan ka-datu karneru se kalding tu Jetro, nga katugángan na nga pádi ka Midian. Isa ngalgaw nippan na datu ipas-pastor na nga karneru kitu dammáng nату ir-ir-er. Ay dummatang kitu bantay Horeb, nga bantay ya agpassingannán ne Dios. ² Ay kitúni, ay uwad anghel ne APU nga nagpassingan kaggína. Tu inagpassingan na, ay ummán ka apuy ya maggatagatang ki isa nga kaykayu.

Kane masingan tu Moses tun, ay ummadanni. Ay gumata-gatang tu kaykayu ngamay akkan mà masidug. ³ Ay nán tu Moses kitu lammat na, “Wè mán sinnan yán na nakas-kasdáaw, ta tura akkan masidug ya kaykayu kiyán,” nán na. ⁴ Ay kane masingan ne APU nga umadanni tu Moses nga mawe maningan kitu kaykayu, ay nagúni kitu kaykayu nga nán na kaggína, “Moses! Moses!” nán na. Ay nán tu Moses, “Inna tun, APU?” nán na. ⁵ Ay tútu nán ne APU kaggína, “Mamanda ka ngala kiyán. Ay ippà mu daya palluka mu, ta atán ka nga magsisíkád kiya nasantuwán na lusà. ⁶ Iyà ya Dios natu ama mu, se Dios de Abraham, se de Isaac se de Jacob,” nán na. Ay tútu imput tu Moses tu múkát na ta magansing maningan ke Dios.

⁷ Ay se la nán ne APU kaggína, “Nasingan ku ya agrig-rígát daya toláy ku nga atán ka Egipto. Nagina ku pe ya akim-imallà da gapu ki rawat daya mangitur-turáy kaggída. Sikkaammu wà kadaya kapar-parigátan da. ⁸ Ay ittu ya gapu na nga inumbet tà nga mangitalaw kaggída kiya biyáng daya iEgipto, ay se kuda itálaw kiyán na íli, se kuda ippan kiya abay se napiya nga lusà nga giyán daya ngámin masápul da. Ay ittu pe ya giyán pikam daya Cananeo, daya Heteo, daya Amorreo, daya Perizeo, daya Heveo, se daya Jebuseo. ⁹ Ay naginà kurug ya akim-imallà daya iIsrael, ay se nasingan ku tutu wala pe ya amal-pallà daya iEgipto kaggída. ¹⁰ Ay túya ibon taka kiya ári ka Egipto, ta mawem alà daya iIsrael la toláy ku, se muda itálaw ka Egipto,” nán na.

¹¹ Ngamay nán natu Moses ke APU Dios, “Inna ngà nád pe yala nga mawe kiya ári ka Egipto nga mangalà kadaya iIsrael se mangitálaw kaggída ka Egipto!” nán tu Moses. ¹² Ngamay nán ne APU DIOS, “Bulunan taka mà. Ay tu idi ya pakelasinan nga iyà ya nangibon kikaw: Nu metálaw mun daya iIsrael ka Egipto, ay day-dayáwan dà nga Dios nu kídi ya bantay,” nán na.

Tu nangipakammu ne APU Dios ki ngágan na

¹³ Ay se la nga nán tu Moses ke Dios, “Ay nu dumatang ngà kannán giyán daya iIsrael, ay se ku la nán kaggída nga, ‘Nebon nà ya DIOS daya apuapu nu,’ nu nán ku, ay se dala nga saludsúdan kiyà nu inna ya ngágan mu, ay nágan naya kagiyan ku kaggída?” nán tu Moses. ¹⁴ Ay tútu nán ne Dios kitu Moses, “Iyà ya Iyà,” nán na. Ay se na nán manin, “Tu idi ya kagiyan mu kadaya iIsrael la tolay ku, ‘Ya nagnágan ka Iyà ya Iyà, ay nepàrob nà kadakayu,’ nán mu,” nán na. ¹⁵ Ay nán pe ne Dios kitu Moses, “Ay nán mu kídi kadaya iIsrael, ‘Nge APU nga Dios datu apuapu nu wa Abraham, se de Isaac, se de Jacob, ya nangipàrob kiyà kadakayu,’ nán mu. Ay ittu yán ya ngágan ku ka áwan panda. Ittu pe yán ya ipangágan kiyà daya ngámingámin na tolay ka panda. ¹⁶ Mawe ka lugud din ta mawem urnúngán ngámin daya pangmanàman daya iIsrael, ay se mu kagiyan kaggída nga, ‘Nge APU nga Dios datu apuapu nu wa Abraham, se Isaac, se Jacob, ay nagpassingan kiyà,’ nán mu kaggída. Ikagim pe kaggída nga

ginina ku da ngin se nasingan ku pe yin ya kapà-pàyanán da ka Egipto. ¹⁷ Ay gapu kídi, ay pinalánù a itálaw ku da ngin kadaya kapar-parigátan da ka Egipto. Ay se kuda nga ippan kiya napiya se nadam-ag tutu wala nga lusà a pag-agyanán pikam daya Cananeo, daya Heteo, daya Amorreo, daya Perizeo, daya Heveo, se daya Jebuseo. ¹⁸ Ay ikurug daka. Ay se kayu wala nga mawe se daya pangmanàman daya iIsrael kiya giyan naya ári ka Egipto, ay se nu wala nán kaggína, 'E APU nga Dios mi nga Hebreo, ay nagpassingan kadakami. Palubúsán nakami agpà nga mawe ka ir-ir-er ka tallu ngalgaw ta magbasu kami ka pagdáyaw mi ke APU wa Dios mi,' nán nu. ¹⁹ Ammu ku win nga akkan nakayu palubúsán ya ári ka Egipto nu akkan mapalsu pikam kiya kababalin ku. ²⁰ Ay túya ipassingan ku kaggída nga iEgipto ya kababalin ku. Panísan kuda kadaya nakas-kasdáaw nga kuwaan ku kaggída. Díkod palubúsán nakayun na mawe. ²¹ Ay nu magtálaw kayun, ay pagmaruwan ku daya iEgipto kadakayu, ta senu adu daya itug-túgut nu kadakayu mawe ta iddán dakayu. ²² Ay magadang daya Hebreo nga babbay kadaya babbay nga iEgipto ka balitù a iggagaldid da se daya duddúma nga nangína nga kuw-kuwa da, ay iddán dada. Ay iddán dada pe kadaya bad-bádu wa pagbádu da se daya annánà da. Díkod málàán nu daya iEgipto kadaya kuw-kuwa da," nán na.

Tu nangngidde ne APU kitu Moses ka kabalina

¹ Ay se la nga summungbát tu Moses nga nán na, “Ay kas pangarígan ta akkan dà kurugan se akkan da ginán daya kag-kagiyan ku, ta get nán da nga, ‘Busid mu mà yán a, nga nagpassingan kikaw we APU,’ get nu nán da,” nán tu Moses. ² Ay tútu nán ne APU kaggína, “Nágan naya im-immán mu ta?” Ay “Tàdukud mà,” nán na. ³ Ay nán ne APU, “Ibbatám,” nán na. Ay tútu nibbatán na kurug. Ay pagkilát na ngala nga nagbalin ka idaw tu tàdukud. Ay díkod inadayyuwán tu Moses. ⁴ May nán ne APU kaggína, “Tàmám ki íput,” nán na. Ay tútu tingkam na kurug, ay nagbalin ka tàdukud manin. ⁵ “Tu yán ya kuwaam, ta senu mangurug da nga kurug ga nagpassingan kikaw we APU nga Dios datu apuapu da nga Abraham se Isaac, se Jacob,” nán ne APU. ⁶ Ay nán manin pe ne APU kaggína, “Isùsù mu ya ímam ki unag bádum,” nán na. Ay tútu nesùsù na kurug tu íma na kitu unag bádu na. Ay kane ilawán na kammin, ay tura la pummusà tutu wala nga nagsadúra. ⁷ Ay nán manin ne APU kaggína, “Isùsù mu manin ya ímam ki unag bádum,” nán na. Díkod, nesùsù na kurug manin. Ay kane din na ilawán na manin, ay ummawan tu sadúra na ngin. Napiya ngin tu íma na nga ummán kadatu duddúma nga parte baggi na. ⁸ “Ay nu akkan da pà-pàgan tu nunna nga pakelasínán da kuma, ay mabalin na kurugan da ngin ya mekàduwa. ⁹ Ay nu akkan da pikam kurugan dayán na duwa nga nakas-kasdáaw nga pakelasínán da, ay se akkan

da ka pe nga ikur-kurug, ay mangirod ka ka danum kitu wángag Nile, ay se mu la nga isiyà ki namaga nga lusà. Ay magbalin ka dága tu danum ma nesiya mu,” nán na.

¹⁰ Ngamay nán tu Moses ke APU, “APU, gángay kammala nga akkan nà mà nalaing magúni, ay oray kídi. Akkan na nalaing magúni, ay se akkan ku ammu ya kagiyan ku nu duddúma,” nán na. ¹¹ Ay tútu nán ne APU kaggína, “Inna ya nangwa kadaya mutumútung nu nga tolay ka nán mu ta? Inna ya makabalin mamagúmal, onu mamagbanggag kadaya tolay ta? Onu inna ya makabalin mamakúláp se mamakasingan kaggída ta? Akkan agkà iyà nga APU nu ta? ¹² Ay túya mawe ka lugud din. Ay bul-bulunan taka, ay iyà ya mamagúni kikaw, se iyà ya magikagi kikaw kadaya masápul la ikagim,” nán na. ¹³ Ay nán manin tu Moses, “Apu, pangaásim mán ta mangibon ka ngin ka sabáli tolay,” nán na. ¹⁴ Ay tútu nakarungat te APU kitu Moses, ay nán na lugud din, “Atán mà nge Aaron nga wagim nga pútut pe tu Levi. Ammù nga nalaing nga magúni. Ay atán nin na umbet manabat kikaw. Ay nu masingan naka, ay makaanggam pánang. ¹⁵ Ay masápul amomanám se mu kagiyan kaggína daya masápul la kagiyan na kadaya tolay. Iya ya mamagúni kadakayu duwa, ay se ipakammù kadakayu daya masápul la kuwaan nu. ¹⁶ Aggína ya panguniyan mu kadaya tolay, ta aggína ya árig mútung mu. Díkod ikaw ya árig Dios nga magpekagi kaggína kadaya kagiyan na. ¹⁷ Ay masápul la ag-agtum peyang ya tàdukud

mu, ta ittu ya usaran mu wa mangipassingan kadaya nakas-kasdáaw wa pakelasínán da,” nán na.

Tu naggulli tu Moses ka Egipto

¹⁸⁻¹⁹ Ay nagulli tu Moses ka Midian kitu giyán de Jetro nga katugáangan na. Ay kitu kowad na kitúni, ay nán ne APU kaggína, “Magulli ka ngin ka Egipto, ta ngámin datu magasippatay kikaw, ay nagkakátay da ngin,” nán na. Ay tútu nakipalúbus tu Moses kitu katugáangan na nga nán na, “Pangaásim mán ta palubúsán nà agpà a magulli kammin ka Egipto kadatu pan-pane ku. Ta ‘wè sinnan nu sibbiyág da pikam,” nán na. Ay tútu nán tu Jetro kaggína, “Mawe ka lugud, ay simpipiya kuma ya uray mu wa mawe,” nán na. ²⁰ Ay díkod, inalà tu Moses datu pútut na nga pabeg lalláki se tu atáwa na, ay se nada netakay kitu asnu da, ay se dala nga nagrubbuwát nga magulli ka Egipto. Ay ag-agtu pe tu Moses tu tàdukud nga pausár ne Dios kaggína.

²¹ Ay nán ne APU kitu Moses, “Ay nu atán kayu win ka Egipto, masápul ipassingan mu kiya ári datu nakas-kasdáaw wa mà-màwa nga pàwà kikaw, ta niddán taka ngin ka kababalin mu wa mangwa kadatun. Ngamay pagsukíran ku ya uray na. Ay díkod akkan na palubúsán na mawe daya tolay. ²² Ay se mu la kagiyan kiya ári, ‘Tu idi ya nán ne APU. ‘Daya iIsrael, ay árig da ya an-anà ku wa laláki nga manákam. ²³ Díkod palubúsán muda nga mawe magday-dáyaw kiyà. Ay nu akkan muda palubúsán na mawe, ay tu idi

ya kuwaan ku: patayan ku ya manákam ma an-anà mu wa laláki, ' nán mu," nán ne APU.

²⁴ Ay kitu isa nga balay ya nagdagusan da kitu ammeyag da ka Egipto, ay nagpassingan ne Apu kitu Moses. Ay patayan na kuma. ²⁵ Ngamay tu Zipora nga atáwa na, ay nangalà ka natadam ma batu, ay se na nga kugítan tu manákam ma an-anà da nga laláki, ay se na ililet kadatu síkil tu Moses tu lublub nga nippà na kitu an-anà da. Ay nán na kaggína nga mangililet, "Kurug ga ikaw ya atáwà nga nagpadága," nán na. ²⁶ Ay tútu akkan netúluy ne Dios tu palánu na. Ay ittu tu inangngagi ne Zipora ka, "Atáwa taka gapu ki dága naya panagkúgit," nán na.

²⁷ Ay nán ne APU kitu Aaron, "Mawem sabbat ne Moses ka ir-ir-er," nán na. Ay díkod nawe na sinabat tu Moses kitu bantay ya agpassingannán ne Dios, ay se na umàán.* ²⁸ Ay kinagi tu Moses kitu Aaron ngámin datu kinag-kagi ne APU Dios nga pekagi na kaggída se ngámin datu nakas-kasdáaw wa pakelasínán da nga piyán ne Dios pepàwa kaggída.

²⁹ Ay díkod nawe de Moses se tu Aaron kitu giyán datu ilIsrael, se da urnúngan datu pangmanàman da. ³⁰ Ay díkod kinagi tu Aaron ngámin datu kinagi ne APU kitu Moses, ay se da nepassingan datu nakas-kasdáaw wa pakelasínán nga kurug datu kinag-kagi da. ³¹ Ay nangurug datu tolay nga e APU kurug tu nangibon kaggída. Ay nagukkab da nga nagday-dáyaw

---

* **4:27** 4:27 Ya gangay da kitun ay umàán da ya tolay nga dangan da nu alalbet da.

ke APU, kane magina da nga inumbet siningan ne APU da nga iIsrael, ay díkod sikkaammu pe kadatu ngámin na kapar-parigátan da.

5

Tu nipappan de Moses se Aaron kitu ári ka Egipto

¹ Ay kane din mabalin tun, ay nawe de Moses se Aaron kitu ári ka Egipto, ay se da nán kaggína, “Tu idi ya nán ne APU nga Dios daya iIsrael, ‘Palubúsán mu nga mawe daya toláy ku, ta senu màwa da ya piyasta nga para kiyà ka ir-ir-er,’ nán na,” nán da. ² Ngamay nán tu ári, “Inna yán na APU ta, tura ku kurugan daya kagkagiyan na nga magpapan kiyà kadaya iIsrael? Akkan ku am-ammu yán na APU, ay se kannán ku papannan daya iIsrael!” nán na. ³ Ay tútu nán de Moses se Aaron, “Ya Dios daya Hebreo, ay nagpassingan kadakami. Papannan nakami ka ir-ir-er, nga tallu ngalgaw wa dalenan ya kadayyu na, ta senu makapagbasu kami ka pagday-dáyaw mi ke APU wa Dios mi. Nu akkan mi kuwaan yán ay patayan nakami ka sinakit onu ki gubát,” nán da. ⁴ Ngamay nán tu ári ka Egipto kaggída, “Dakayu Moses se Aaron, taanna tura nu piyán ilísi daya toláy kadaya ubra da ta? Ara ngin, mawe kayun kadaya ub-ubra nu!” ⁵ Ay se la nán pikam tu ári, “Sinnan nu kod. Adu da tutu wala pánang ngin may daya toláy kidi nga íli, ay piyán nu nu magimáng da!” nán na.

⁶ Ay kitun mismu nga algaw, ay binílin na datu mangiapu kadatu toláy se datu kak-kapatás da

nga nán na, ⁷ “Manggayát kídi yin, ay akkan nu iddán daya tolay ka dagámi para kiya kuwaan da nga ladrilyu.* Aggída kampela ngin ya maggalà kadaya dagámi nga masápul da. ⁸ Ngamay akkan nu pe assayán ya nìdang nga bílang naya ladrilyu nga kuwaan da. Ittu kam ya kaadu naya kuwaan da. Magsad-sadut da kammala ngin nin, ay túya akipalúbus da nga mawe ka ir-ir-er nga magbasu ka pagdáyaw da kiya Dios da. ⁹ Ay kadamtan nu wala ya ubra daya lalláki, ta senu mapasiya da pà nang, ay díkod akkan da at-atangyaan nin daya busid da bàbà nán,” nán na.

¹⁰ Ay díkod datu ù-upisiyál se datu kak-kapatás da, ay nawe da kinagi kadatu tolay datu kinagi tu ári kaggída. Ay nán da, “Tu idi ya nán naya ári, ‘Akkan kayun na middán ka dagámi. ¹¹ Dakayu kampela ngin nin ya mawe magsápul. Ngamay ya nìdang nga kuwaan nu nga ladrilyu, ay akkan màsayán,’ nán na,” nán da. ¹² Ay díkod nasip-siparà datu tolay kadatu ngámin giyán ka Egipto nga magidagámi. ¹³ Ay datu ù-upisiyál se datu kak-kapatás da, ay pardadán da kammala datu tolay ya nán da, “Masápul a nga balinan nu ya ubra nu. Ay páda na kitun kitu middán kayu pikam ka dagámi,” nán da. ¹⁴ Ay datu iIsrael la pinagkapatás datu upisiyál nga iEgipto, ay bináubáut dada. “Taanna tura kúráng kitu dáti ya kinuwa nu kídi nga algaw?” nán da.

¹⁵ Ay díkod datu kak-kapatás sa iIsrael, ay

---

* **5:7** 5:7 Ya ladrilyu ay ummán ka halu blak nga áwan abbut, nga nàwa ki pinagligbug nga lusà se dagámi se la naupuwán.

nawe da kitu giyán tu ári nga magríri. Ay nán da, “Apu, taanna tura dakami pe pakunán na asassu nu. ¹⁶ Awan midde kadakami nga dagámi, ngamay páda na kam ya nìdang nga ubra mi. Ay se dakami pe ya báu-báut daya tolai mu. Ngamay daya tolai mu ya atán básul,” nán da. ¹⁷ Ngamay nán tu ári, “Nasadut kayu kammala ngin nin! Nasadut kayu ngámin! Túya peyapeyang ya akipalúbus nu wa mawe nga magbasu ka pagdáyaw nu kiya APU nu. ¹⁸ Mawe kayun kadaya ubra nu. Ata áwan kammala nga dagámi nga midde kadakayu, ay se oray nu mapakuna ay páda na kitu dáti ya mìdang nga ubraan nu,” nán na. ¹⁹ Ay kane makagi kadatu kak-kapatás nga iIsrael nga akkan màsayán tu nìdang kaggída nga ubra da, ay nammuwán da ngin na nadakè in tu kapà-pàyanán da. ²⁰ Ay kane lumawán da nga gayát kitu giyán tu ári, ay nesabat da de Moses se Aaron na atán magid-iddag kaggída. ²¹ Ay nán da kade Moses se Aaron, “E APU ya makammu wa mamánis kadakayu, áta gapu kadakayu, ay lùsawan nakami ya ári yin se daya ù-upisiyál na. Ay atán pambarán da ngin na mamatay kadakami,” nán da.

Tu nagríri natu Moses ke Apu

²² Ay tútu nakiamomán manin ne Moses ke APU nga nán na, “Apu, taanna, tura nadakè ya kinuwám kadaya tolai? Taanna, tura nà ala nebon kaggída? ²³ Ata nanggayát kitu nangipàrob mu kiyà kiya giyán naya ári nga mangiúni kikaw, ay nadakè in ya pamà-pàyanán

na kadaya tolay yin, ay áwan mu pikam kinuwa ka angngilísim kaggída,” nán na.

6

Nekagi ne APU tu angítálaw na kadatu iIsrael

¹ Ay se la nán ne APU kitu Moses, “Kídi ay masingan mun ya kuwaan ku kiya ári. Ata gapu kiya pannakabalin ku, ay palubúsán nakayu. Akkan nakayu wala nga palubúsán na mawe, nu di na kayu pe pataláwan kiya íli na,” nán na.

² Ay nán ne APU Dios kitu Moses, “Iyà ya APU. ³ Nagpassingan nà kitu Abraham, kitu Isaac se kitu Jacob. Nagpassingan nà a Dios nga mannakabalin kaggída. Ngamay akkan nà nagpakammu kaggída kiya ngágan ku nga Yahweh. ⁴ Nekar-karì pe kaggída nga ipakin-kuwà kaggída ya íli Canaan, ya íli nga nag- agyanán da kitu agtangeli da kitúni. ⁵ Ay se ku pe nagina daya aggul-ulul daya iIsrael gapu ki amar-parígát datu iEgipto nga ittu daya mangasassu kaggída. Ay díkod nadamdám ku tu nekarì kaggída. ⁶ Kagiyan mu lugud kadaya iIsrael nga iyà ya APU. Ay itálaw takayu kiya angngasassu daya iEgipto kadakayu, se ya amar-parígát da kadakayu kadaya nasulit ta ipaubra da kadakayu. Ipassingan ku kaggída ya kababalin ku ki angngalà ku kadakayu. Ay se kuda nga panísan tutu wala. ⁷ Ay dakayu win daya tolay ku, ay iyà in ya Dios nu. Ay mammuwán nu wa kurug ga iyà ya APU nga Dios nga nangítálaw kadakayu kiya angngasassu daya iEgipto. ⁸ Ay se takayu ippan kiya íli nga nekarì, nga idde kadatu

apuapu nu wa Abraham, se Isaac, se Jacob. Iddè kadakayu ka kuw-kuwa nu win. ‘Iyà ya APU nu,’ nán na, nán mu kaggída.” ⁹ Ay ittu tu kinagi tu Moses kadatu iIsrael. Ngamay akkan da pà-pàgan tu Moses ta nippà tu agnamnáma da ngin gapu kitu kinarungat pànanang datu mangasassu kaggída.

¹⁰ Ay tútu nán ne APU kitu Moses, ¹¹ “Mawe ka kiya giyan naya ári ka Egipto, ay se mu kagiyan kaggína nga pataláwan na daya iIsrael kiya íli na,” nán na. ¹² Ngamay nán tu Moses ke APU, “Akkan dà pà-pàgan daya iIsrael, ay tu nád agpà kiya ári nu pàgan nà. Tàwán kam kiya akkan ku ammu magúni,” nán na. ¹³ Ngamay inamomanán ne APU tu Moses se tu Aaron. Binílin nada mepanggap kadaya iIsrael se kiya ári ka Egipto. Binon nada nga mawe mangítálaw kadatu iIsrael ka íli Egipto.

Ya naggay-gayatán de Moses se Aaron

¹⁴ Ay tu dedi daya tul-tolay nga naggay-gayatán tu Moses se tu Aaron. Ay datu lalláki nga pútupútut tu Ruben na manákam ma pútut tu Israel, ay tu Hanoc, tu Pallu, Hezron, se tu Carmi. Tu dayán datu pútupútut tu Ruben. ¹⁵ Datu pútupútut tu Simeon nga lalláki, ay tu Jemuel, tu Jamin, tu Ohad, tu Jacin, tu Zohar, se tu Saul nga pútut na kitu babay ya iCanaan. Tu dayán datu pútupútut tu Simeon. ¹⁶ Ay tu dedi daya ngag-ngágan datu pútupútut tu Levi. Tu Gerson tu manákam, ay se la tu Kohat, ay se la nga itu Merari. Magatut se tallu púlu se pittu tu dagun tu Levi se la natay. ¹⁷ Ay datu pútupútut tu Gerson

na lalláki, ay tu Libni, se tu Semei. Ay adu pe datu pútupútut da. ¹⁸ Ay datu pútupútut natu Kohat nga lalláki, ay tu dedi: tu Amram se tu Izar, se tu Hebron, se tu Uzziel. Ay nagdagun ka magatut se tallu púlu se tallu tu Kohat se la nga natay. ¹⁹ Ay datu pútupútut natu Merari nga lalláki, ay tu Mali se tu Musi. Ay ittu dayán datu pútupútut tu Levi se datu pútupútut da kampela ngin. ²⁰ Tu Amram ay inatawán na tu Jocebed nga wagi natu ama na. Ay tu Moses se tu Aaron datu annánà da. Nagdagun ka magatut se tallu púlu se pittu tu Amram, ay se la nga natay. ²¹ Ay datu pútupútut tu Izar nga lalláki ay tu Kora, se tu Nefeg, se tu Zicri. ²² Ay datu pútupútut tu Uzziel nga lalláki ay tu Misael, tu Elsafan se tu Sitri. ²³ Ay tu Aaron ay inatawán na tu Eliseba nga pútut tu Amminadab se wagi natu Naason. Ay appát datu annánà da nga lalláki: tu Nadab, se tu Abihu, se tu Eleazar, se itu Itamar. ²⁴ Ay datu pútupútut natu Kora nga lalláki ay tu Assir se tu Elkana se tu Abiassaf. Tu dayán datu tangámalán datu Korahiteo. ²⁵ Tu Eleazar nga pútut Aaron nga laláki ay inatawán natu isa kadatu pútut tu Putiel nga babbay. Ay tu Finehas tu an-anà da. Tu dayán datu apuapu datu gakagaka se datu pampamilya datu naggayát kitu Levita.

²⁶ Ay tu Aaron se tu Moses nga nakagi kadayán, ay ittu kam de Aaron se Moses nga nagkunaán ne APU ka, “Itálaw nu daya iIsrael kiya íli Egipto, ngámin da nga tangámalán.” ²⁷ Ay aggída kam pe tu Moses se tu Aaron nga nawe kitu ári ka

Egipto nga nangikagi kaggína nga itálaw da datu iIsrael ka Egipto.

Tu b́ilin ne Apu kitu Moses se tu Aaron

²⁸ Kitu algaw nga nangamomán ne APU kitu Moses kitu kowad na ka Egipto, ²⁹ ay nán ne APU kaggína, “Iyà ya APU. Ikagim kiya ári ka Egipto ngámin daya kag-kagiyan ku kikaw,” nán na. ³⁰ Ngamay nán tu Moses ke APU, “APU akkan nà mà nalaing magúni. Paanna pe ya anggína naya ári kiyà?” nán na.

7

¹ Ay nán ne APU kitu Moses, “Sinnam á, ta pagbalinan taka ka ummán ke Dios ki àráng naya ári. Ay e Aaron nga wagi mu ya bátug panguniyam. ² Ikagim mala ngámin ke Aaron datu neb́ilin ku kikaw, ay aggína ngala ya mangikagi kiya ári ka Egipto nga pataláwan na daya iIsrael kiya íli na. ³ Ngamay pagsukíran ku ya uray naya ári, ta senu oray nu kaduwan ku wala daya nakas-kasdáaw wa ipassingan ku kiya íli Egipto, ⁴ ay akkan naka pà-pàgan ya ári. Ay se ku la nga idde kaggída nga iEgipto ya nadammat tutu wala nga dúsa da, ay se ku la nga itálaw daya ngámin tangámalan na iIsrael nga toláy ku kiya íli Egipto. ⁵ Ay díkod mammuwán daya iEgipto nga iyà ya APU nu panísan kuda se ku itálaw kaggída daya iIsrael,” nán na. ⁶ Ay tu Moses se tu Aaron, ay kinuwa da kurug datu ipàwa ne APU kaggída. ⁷ Ay kitun na nipappan da kitu giyán tu ári ka Egipto, ay walu púlu

dagun tu Moses sin se walu púlu se tallu tu dagun tu Aaron nin.

Tu nakas-kasdáaw nga tàdukud tu Aaron

⁸ Ay nán ne APU kitu Moses se tu Aaron,
⁹ “Ay nu masápul naya ári ya nakas-kasdáaw wa pakelasínán na nga kurug daya kag-kagiyan nu, ay pelubtág mu ke Aaron ya tàdukud ki àráng naya ári ta senu magbalin ka idaw,” nán na. ¹⁰ Ay díkod nawe de Moses se Aaron kitu giyán tu ári. Ay kinuwa da kurug tu nebílin ne APU kaggída. Nelubtág kurug tu Aaron tu tàdukud kitu àráng tu ári se datu ù-upisiyál na, ay nagbalin kurug ka idaw. ¹¹ Ay tútu kirrawán tu ári datu mamasírib ba tolay se datu durarákit na, se datu maragsalamangka ka Egipto. Ay gapu kitu sírib da, ay kinuwa da pe tu ummán kitu kinuwa tu Aaron. ¹² Nelubtagán da datu tàdukud da, ay nagbalin da pe ka idaw. Ngamay tu tàdukud tu Aaron, ay sillan na ngámin datu tàdukud da. ¹³ Ngamay nagsúkir pikam mala tu uray tu ári, ay akkan nada nga kur-kurugan nga ummán kitu kinagi ne APU.

Tu nagbalin natu danum ka dága

¹⁴ Ay se la nga nán ne APU kitu Moses, “Akkan papannan naya ári daya tolay, ta summúkir ya uray na. ¹⁵ Mawe ka manin kaggína nu pagmakát kaláwa. Idaggán nu kiya dappit naya wángag ta mawe kiyán. Alà mu tu tàdukud mu wa nagbalin ka idaw kagedamen. ¹⁶ Ay se mu la nán kaggína, ‘Nge APU nga Dios daya

Hebreo,* ay nepàrob nà. Nán na nga pataláwan mu kanu daya tolay na, ta senu mawe da ki ir-ir-er nga magday-dáyaw kaggína. Kinagi na yanin kikaw, may panda kídi ay akkan mu ikur-kurug.’

¹⁷ Ay túya nán ne APU kídi kikaw, ‘Tu idi ya pakasinnám nga aggína kurug ya APU. Sinnam ta ibadit ku idi ya tàdukud ku kídi wángag Nile, ay magbalin ka pabeg dága ya danum na.

¹⁸ Matay ngámin daya sissida na, ay se nabuyù ya aláb na. Díkod akkan mainum daya iEgipto ya danum na,’ nán na,” nán tu Moses. ¹⁹ Ay nán ne APU kitu Moses, “Ay kagiyan mu ke Aaron nga alà na ya tàdukud se na la nga itatáyag ki bátug daya dan-danum ki Egipto, ummán kadaya wángawángag, se aw-awweg, daya pisupisung se daya bat-battung, ta senu magbalin dayán ngámingámin ka dága. Ay magbalin ka dága ngámin daya danum ki Egipto, oray daya atán kadaya ngámin baláki nga agdanumán da,” nán ne APU.

²⁰ Ay díkod kinuwa tu Moses se tu Aaron tu nebílin ne APU kaggída. Netáyag tu Aaron tu tàdukud na, se na nebadit kitu danum kitu wángag Nile. Ay nagbalin ka dága tu danum kitu wángag. Kinuwa na idi kitu pagmar-marngán tu ári se datu ù-upisiyál na. ²¹ Ay natay ngámin datu sissida kitu wángag, ay se nabuyù tutu wala tu danum. Díkod akkan makenum datu iEgipto kitu danum nga maggayát kitu wángag Nile. Dága ngámin datu giy-giyán ki Egipto nga kowaddán danum. ²² Ay nàwa pe datu maragsalamangka ka Egipto tu kinuwa tu

---

* **7:16** 7:16 Daya Hebreo ay iIsrael da kam.

Moses se tu Aaron gapu kitu sírib da kampela ngin nin. Díkod akkan na naulis tu kinasúkir tu ári. Akkan nada nga kinur-kurug nga ummán kitu kinagi ne APU. ²³ Ay se nawe la ngin tu ári kitu palásiyu na. Akkan na nga linam-lammat tin tu nàwa. ²⁴ Ay datu iEgipto, ay nambug da kitu dappit tu wángag Nile ka pagsàduwán da, ta akkan da nga mainum tu danum natu wángag.

²⁵ Ay pittu ngalgaw ya napalábas sin nang-gayát kitu namagbalin ne APU kitu wángag Nile ka dága.

8

Datu napalotán na tukà

¹ Ay nán manin ne Apu kitu Moses, “Mawe ka manin kiya ári, ay nán mu kaggína, ‘Tu idi ya nán ne APU, Papannam daya tolay ku ta senu mawe da magday-dáyaw kiyà. ² Ay nu akkan muda palubúsán, ay pannuwan ku ka tukà ya ngámingámin giyán ki íli mu. ³ Mapnu tutu wala ka tukà ya wángag Nile. Ay se la nga gumàdáng dayán na tukà, se da la umbet kiya palásiyum. Madaran da kiya kuwartu mu se kiya káma mu, se kadaya babbalay daya ù-upisiyál mu se daya tolay mu. Magyán da pe kadaya aglutuwán nu ka sinápay se kadaya besin nga aglammugán nu ka arína ⁴ Dayán na tukà, ay unekan daka, se daya bobonan mu se daya ngámin tolay mu,’ nán mu,” nán ne APU. ⁵ Ay nán manin ne APU kitu Moses, “Kagiyan mu ke Aaron nga alà naya tàdukud, se na la nga itáyag kiya bátug daya wángawángag, se daya aw-awweg se daya bat-battung ta senu

lumawán ngámin daya tukà, se da magkakápan kadaya ngámin giy-giyán ka Egipto,” nán na. ⁶ Ay netáyag kurug tu Aaron tu tàdukud na kitu bátug datu wángawángag se datu aw-awweg se datu bat-battung ka Egipto. Ay naglalbet kurug datu tukà, ay nalokop tu ngámin Egipto kaggída. ⁷ Ngamay gapu kitu am-ammu kampela ngin nin datu maragsalamangka nga iEgipto, ay nàwa da pe ya ummán kitun.

⁸ Ay se la nga kirrawán tu ári tu Moses se tu Aaron, ay se na nán kaggída, “Makim-imallà kayu mán ke APU, ta pataláwan na kuma ngámin daya tukà kiya palásiyù, se kadaya babbalay daya tolay ku, ay se ku la nga palubúsán na mawe daya ilsrael nga magday-dáyaw ke APU,” nán na. ⁹ Ay nán tu Moses kitu ári, “Akkan ka ngala min-induwán na mangikagi kiyà nu nungay naya piyám ma angngikarárag ku kikaw se kadaya ù-upisiyál mu se kadaya tolay mu, ta senu umawan daya ngámin tukà kiya palásiyum se kadaya babbalay. Ay tittu ya wángag Nile ya giyán da ngin,” nán na. ¹⁰ Ay nán tu ári, “Kaláwa,” nán na. Ay nán tu Moses, “Nu ittu ya nán mu, ay ittu ya màwa, ta senu mammuwán mu nga áwan tutu wala ya mepáda ke APU wa Dios mi. ¹¹ Umawan daya tukà ki palásiyum se kadaya babbalay daya bobonam, se kadaya babbalay daya tolay mu. Tittu ya wángag Nile ya giyán da ngin,” nán na. ¹² Ay díkod pinanáwan de Moses se Aaron tu ári. Ay se la nga nakim-imallà tu Moses ke APU panggap kadatu tukà nga ummán kitu nagamomanán da se itu ári.

¹³ Ay kinuwa kurug ne APU tu inadang tu Moses. Natayán ngámin datu tukà nga atán kadatu babbabalay, se kadatu amuwág da, se kadatu tal-tálun da. ¹⁴ Ay inurnúngán datu iEgipto ngámin datu natay nga tukà, se dada binun-buntun. Ay nagalibàbà tutu wala ki buyù tu ngámin Egipto. ¹⁵ Ay kane masingan tu ári nga napiya tu kà-kàwaán da ngin, ay summúkir manin tu uray na nga ummán kitu nán ne APU. Maddi na pà-pàgan tu Moses se tu Aaron.

Tu nagbalin natu tápù ka agukup

¹⁶ Díkod nán manin ne APU kitu Moses, “Kagiyan mu ke Aaron nga alà na tu tàdukud, ay se na la nga ibáut kiya lusà. Ay magbalin ka agukup ya tápù ki ngámin Egipto,” nán na. ¹⁷ Díkod ittu kurug tu kinuwa da. Inalà tu Aaron tu tàdukud, ay se na ibáut kadatu tápù ki lusà. Ay nagbalin datu tápù ki ngámin Egipto ka agukup, ay se da tutu wala nga malokop kadatu toláy se kadatu áyam da. ¹⁸ Ay datu maragsalamangka nga iEgipto, ay pinadásan da ngámin pe datu am-ammuwán da nga sírisírib da nga mamowad kuma ka agukup, may áwan da tutu wala nga nàwa. Nalokop datu toláy se datu animál da kadatu agukup. ¹⁹ Ay tútu nán datu maragsalamangka kitu ári, “E Dios kurug ya nangwa kídi,” nán da. Ngamay summúkir manin tu uray tu ári nga ummán kitu kinagi ne APU. Akkan na pà-pàgan tu Moses se tu Aaron.

Datu pangang-angpan na lánkaw

²⁰ Ay se la nán manin ne APU kitu Moses, “Sumápa ka nga malukág kaláwa, se mu la

idaggán ya ári nga mawe kiya wángag. Ay se mu la nán kaggína, “Tu idi ya kagiyán ne APU kikaw, Papannam daya tolay ku, ta senu mawe da nga magday-dáyaw kiyà. ²¹ Ay nu akkan muda papannan, ay palbetan ku daya pangang-angpan na lángaw. Díkod malángalángaw ka, se daya ù-upisiyál mu, se daya tolay mu. Lángaw ngámin daya babbalay mu, se daya babbalay daya ngámin iEgipto, ay oray pe daya ngámin lusà a pagdam-án da, ay pabeg lángaw pe. ²² Ta senu ammuwán mu nga iyà nga APU, ay atán kídi nga giyán, ay ipadúmà ya íli Gosen, nga ittu ya pag-agyanán daya tolay ku. Awan mawe nga lángaw kitúni ta ²³ paglasínan ku daya tolay mu se daya tolay ku. Kaláwa ya kàwa nedi nga nakas-kasdáaw nga màwa, nán na,’ nán mu” nán ne APU. ²⁴ Ay ittu kurug tu kinuwa ne APU, ay díkod pangang-angpan na lángaw datu inumbet kitu palásiyu natu ári se kadatu babbabalay datu ù-upisiyál na. Nadakè ya nà-nàwaán tu ngámin íli Egipto gapu kadatu lángaw.

²⁵ Ay tútu pinaayabán natu ári tu Moses se tu Aaron, ay se na nán, “Ara, mawe kayu magbasu ka pagday-dáyaw nu kiya Dios nu, ngamay kuwaan nu kídi unag íli,” nán na. ²⁶ Ngamay nán tu Moses kaggína, “Nadakè ya ummán kiyán, áta kalúsawan dakami daya iEgipto nu masingan da daya animál nga pagbasu mi ke APU nga Dios mi. Ay patayan dakami tutu wala ki tütò. ²⁷ Masápul la tallu walgaw mi nga magdal-dalen se kami la makadatang kitu ir-ir-er nga pagbasuwán mi ka

pagday-dáyaw ke APU wa Dios mi, ta ittu yán tu nebílin na kadakami,” nán tu Moses. ²⁸ Ay tútu nán tu ári, “Palubúsán takayu wa mawe kiya ir-er nga magbasu se magday-dáyaw kiya APU wa Dios nu, ngamay akkan kayu wa umadayyu pà nang. Ikarárag nà lugud din,” nán na. ²⁹ Ay tútu nán tu Moses pe, “Panáwan taka lugud din ta mawe yà makim-imallà ke APU, ta senu magtatálaw da ngin kaláwa daya lángaw nga atán ki giyán mu, se kadaya bobonan mu, se daya tolay mu. Ay akkan nakami a nga pagbus-busidán manin. Get akkan mu manin papannan daya tolay ya mawe magbasu ke APU,” nán tu Moses. ³⁰ Ay díkod pinanáwan tu Moses sin tu ári, ay se la nawe nagkarárag ke APU. ³¹ Ay kinuwa kurug ne Apu tu nekarárag natu Moses. Ay umawan datu lángaw wa atán kitu giyán tu ári se kitu giyán datu bobonan na se kitu giyán datu tolay na. Awan nala nabansi oray isa nga lángaw. ³² Ngamay pinasúkir manin tu ári tu uray na, ay akkan na manin palubúsán na mawe datu tolay.

9

Tu nagpisti datu an-animál datu iEgipto

¹ Ay se la manin nán ne APU kitu Moses, “Mawe ka manin kiya ári, ay se mu kagiyan kaggína, “Tu idi ya nán ne APU nga Dios daya Hebreo, Papannam daya tolay ku, ta senu makapagday-dáyaw da kiyà. ² Ay nu akkan muda manin na papannan, ³ ay panísan takayu

manin. Pagpistiyan ku daya ngámin na an-animál kadaya pas-pastu nu; daya bak-báka nu se daya kabalyu nu, se daya asnu nu, se daya karneru se kalding nu, se daya kámel nu. ⁴ Ngamay pagduman ku daya animál daya iEgipto se daya animál daya iIsrael. Awan matay kadaya animál daya iIsrael, nán na, ' nán mu," nán ne APU. ⁵ Ay nidang ne APU ya kàwa nedi, ta nán na nga, "Kuwaan ku idi kaláwa kídi Egipto." ⁶ Ay kane láwa na, ay kinuwa ne APU tu kinagi na. Ay ngámin datu an-animál datu iEgipto, ay natayán da, ngamay áwan nala oray isa ya natay kadatu animál datu iIsrael. ⁷ Díkod nangibon tu ári ka mawe maningan kitu nàwa. Ay kurug ga áwan oray isa kadatu báka datu iIsrael tu natay. Ngamay pinasúkir tu ári tu uray na. Ay akkan na papannan datu tolay.

Tu naglalattag datu tolay se datu an-animál da

⁸ Ay nán manin ne APU kitu Moses se tu Aaron, "Mangalà kayu ka abu kiya dapug. Ay se la nga itábur ne Moses ki ngúdu ki àráng naya ári. ⁹ Magwáras ya abu nga ummán ki nemà tutu wala nga tápù ki ngámin Egipto. Ay ittu yán ya mamaltuwád ka lattag kadaya tolay se mamagrasa kaggída se kadaya an-animál ki ngámin Egipto," nán na. ¹⁰ Díkod nangalà da ka abu ki dapug, ay se da nawe kitu giyán tu ári. Ay kaggína nga magsisingan, ay netábur tu Moses ka ngúdu tu abu. Ay naglalattag datu tolay se datu an-animál. Ay nagbalin ka rasa datu lattag da kane mabsiyán da. ¹¹ Ay datu maragsalamangka nga iEgipto, ay akkan da

tutu wala makapagsíkad da sumángu kitu Moses gapu kadatu lattag da, áta naglattag da pe se datu ngámin iEgipto. ¹² Ngamay pinagsúkir ne APU tu uray tu ári. Ay tútu akkan nada kinur-kurug nga ummán kitu kinagi ne APU kitu Moses.

Tu naggudán na ka dadakkal tutu wala nga ullalágu

¹³ Ay se la nán manin ne APU kitu Moses, “Sumápa ka nga gumniya kaláwa, ta mawem amomanán ya ári. Ay nán mu kaggína, ‘Tu idi ya kagiyán ne APU nga Dios daya Hebreo kikaw, Papanam daya tolay ku, ta senu makapagday-dáyaw da kiyà. ¹⁴ Ay nu akkan mu da nga pappannan, ay nadammat daya iddè nga dúsa kikaw mismu se daya bobonan mu, se daya ngámin tolay mu ta senu ammuwán mu nga áwan mepáda kiyà ki ngámin kalawagán. ¹⁵ Annung taka kuma nga pinatay yin se daya tolay mu ki sinakit, ta senu áwaáwan kayun, ¹⁶ ngamay akkan ku kinuwa ta piyán ku ipassingan kikaw ya pannakabalin ku, ta senu mewaragáwag ki ngámin kalawagán ya ngágan ku. ¹⁷ Ikaw ya makalípa-lípán kadaya tolay ku. Akkan muda tutu wala nga pappannan. ¹⁸ Sinnam á ta kaláwa ki am-amung nedi nga ur-oras, ay pagarnaban ku ka ullalágu nga mangan-anansing ya daggat na. Ittu pikam idi ya kàwa naya ummán kidi nanggayát kitu inagbalin naya Egipto ka íli. ¹⁹ Ay díkod mawem pelídum min daya bak-bákam se daya duddúma nga animál mu wa atán kadaya tal-tálun, ta ngámin daya an-animál la akkan

melidúmán se daya tolay ya atán kadaya tal-tálun, ay maarnabán da ngámin kiya ullalágu, ay matay da ngámin, nán na, nán mu,” nán ne APU. ²⁰ Ay díkod datu ù-upisiyál tu ári nga mansing ke Dios, ay nelidúmán da datu asassu da datu bak-báka da ki nalídum ma giyán. ²¹ Ngamay datu akkan mangur-kurug kitu bàbànan ne APU, ay binay-án da ngala datu asassu da se datu bak-báka da kadatu pastu da.

²² Ay nán ne APU kitu Moses, “Itáyag mu ya ímam se mu ituldu ya lángit, ta senu magarnáb ka ullalágu ki ngámin na Egipto, ay maarnabán daya tul-tolay se daya an-animál se daya mul-múla ki oray wàna nga giyán kídi Egipto,” nán na. ²³ Ay díkod netáyag tu Moses tu tàdukud na se na nga ituldu ka lángit. Pinagaddug ne APU se pinagarnáb na ka ullalágu se pinagsal-sal-it na ki ngámin Egipto. ²⁴ Pinagudán ne APU ka dadakkal tutu wala nga ullalágu se na kan-kanáyun na pinagsal-sal-it pe. Ay áwan pikam nàwa nga ummán kídi kiddi Egipto, nanggayát kitu inagbalin na ka íli. ²⁵ Ay rinápun natu ullalágu datu ngámin na atán kadatu tal-tálun ki ngámin Egipto, tolay se daya an-animál. Dinadál na pe ngámin datu mul-múla se datu kay-káyu. ²⁶ Tittu ka íli Gosen na giyán datu iIsrael ya akkan neráman na naarnabán ka ullalágu.

²⁷ Ay tútu pinaayabán tu ári tu Moses se tu Aaron. Ay nán na kaggída, “Nammuwán ku kídi nga iyà ya nagbásul. Kustu we APU. Dakami se daya tolay ku daya nasábag. ²⁸ Makim-imallà ka mán ke APU ta napalotán nin dedi ya addug se ullalágu. Papannan takayu tutu wala ngin na

akkan kayu magulli yin,” nán na. ²⁹ Ay nán tu Moses kaggína, “Ay nu makalawán nà ki íli yin, ay magkarárag gà ke APU. Makusap kurug daya addug se ya aggdán na ka ullalágu, ta senu ammuwán mu nga oray idi ya kalawagán, ay kuw-kuwa ne APU. ³⁰ Ngamay ammù nga dakayu se daya ù-upisiyál mu, ay áwan nu pikam ma aggansing ke APU wa Dios.” ³¹ (Ay datu lino se sebáda ay nadadál da tutu wala, áta nakulnit pe yin tu sebáda, ay madama magbísì datu lino da. ³² Ngamay datu trígo da, ay áwan nadadál kaggída ta akkan da pikam nakatúbu). ³³ Ay díkod, pinanáwan tu Moses tu ári, se mawe kitu lasi natu íli, ay se na itáyag datu íma na nga makim-imallà ke APU. Ay nakusap datu addug se tu aggaráb na ka ullalágu ay áwan pe tu udán nin. ³⁴ Ngamay kane masingan natu ári nga nakusap tu addug gin se tu ullalágu se tu udán, ay pinasúkir na manin tu uray na. Ay ummán pe datu bobonan na. Díkod nakabásul da manin. ³⁵ Díkod akkan pinapan tu ári datu iIsrael, ta summúkir manin tu uray na nga ummán kitu kinagi ne APU kitu Moses.

10

Tu nelalbet datu adu tutu wala nga dúdun

¹ Ay se la kinagi manin ne APU kitu Moses, “Mawe ka manin kiya ári, ta pinasúkir ku ya uray na, se ya uray datu ù-upisiyál na, ta senu mepasingan ku kaggída daya nakas-kasdáaw nga mà-màwa ku. ² Ay ta senu mekagi mu pe kadaya pútupútut mu se daya apúku mu

ya namàpaultu ku kadaya iEgipto kitu inangwà kadatu nakas-kasdáaw kaggída. Ay senu mam-muwán nu ngámin na iyà ya APU,” nán na.

³ Ay díkod nawe manin tu Moses se tu Aaron kitu giyán tu ári. Ay nán da kaggína, “Tu idi ya nán ne APU nga Dios daya Hebreo, ‘Ka nungay na tutu wala pe ya agpakumbabám kiyà? Papannan mu win daya tolay ku, ta senu mawe da nga magday-dáyaw kiyà. ⁴ Ay nu akkan muda manin papannan, ay palbetan ku daya adu tutu wala nga dúdun kiya ili mu nu kaláwa. ⁵ Malokop tutu wala ya ngámin lusà gapu kaggída. Ay áwan nu masingan ki lusà gapu ki katabbun da. Ay seda kanan ngámin daya mul-múla nga akkan nadadál kitu ullalágu, ay oray pe daya ngámin kay-káyu. ⁶ Ay mapnu pe ya palásiyu mu kaggída, ay se daya babbabalay daya ù-upisiyál mu, se daya ngámin na babbabalay daya iEgipto. Napalotán ya kaadu da, se napalotán ya angdadál da. Ay oray daya kakay nu se daya apuapu nu, ay áwan da pikam nasingan na ummán kidi panda kitu nekeanà da,’ nán na,” nán da. Ay kane makagi na datun, ay pinanáwan na tu ári yin.

⁷ Ay nán datu bobonan tu ári, “Ka nungay na nád ya kakusap nayán na tolay ki angriribù na kadàtada? Papannan mu win daya tolay, ta senu maday-dáyaw da ya APU nga Dios da. Di mu pikam nasingan ta, nga nadadál tutu wala ngin ya Egipto wi!” nán da. ⁸ Díkod pinaayabán na manin tu Moses se tu Aaron. Ay nán na kaggída, “Mawe kayun na magday-dáyaw kiya APU wa

Dios nu. Ngamay iinda daya mawe?” nán na. ⁹ Ay nán tu Moses nga summungbát, “Mawe kami ngámingámin se daya annánà mi se daya apuapu mi. Alà mi pe daya ngámin bak-báka mi, se daya karneru se kalding mi, ta masápul la magpiyasta kami ka pagday-dáyaw mi ke APU,” nán na. ¹⁰ Ay tútu nán tu ári kaggída, “Ay sápay kuma ta kalakkán nakayu nge APU, ta akkan ku kammala pekíwid daya annánà nu kadakayu, ta masissingan nala nga atán nadakè a asikkuwaan nu. ¹¹ Maddi mabalin! Dakayu wala nga nanákam ma lalláki ya mawe magday-dáyaw ke APU, ta ittu yán ya daw-dawásan nu,” nán na. Ay se la nga pinatálaw tu ári da ngin.

¹² Ay se la nga nán ne APU kitu Moses, “Itáyag mu daya ímam ta ibúgit mu ngámin ya Egipto, ta senu maglalbet daya adu tutu wala nga dúdun, ay senu kanan da daya ngámingámin na mul-múla nga nabansi kitu naggarnáb na ka ullalágu,” nán na. ¹³ Díkod netáyag tu Moses tu tàdukud na, se na ibúgit tu ngámin Egipto. Ay se la nga pinagbáli ne Dios ka tangalgaw se tangagabíyán nga nepeyag na kitu íli. Nagpagayát tu báli ka padne lattakán. Ay kane pagmakát tin, ay nagilbet ka nagadu tutu wala nga dúdun tu báli. ¹⁴ Ay nagwáras datu dúdun kitu ngámin na giy-giyán ka Egipto. Ay ittu pikam tun na dumúma katabbun na dúdun nga naglaltuwád. Awan na nga kapáda, ay ittu pe tun nin ka panda. ¹⁵ Nalokop tu ngámin lusà kadatu dúdun, ay tútu nangísit tu lusà kaggída. Ay kinnán da ngámin datu mul-múla se

ngámin datu búnga datu kay-káyu nga nabansi kitu naggarnáb na ka ullalágu. Díkod áwan tutu wala nabansi nga kay-káyu se mul-múla ki oray ka wàna ka Egipto. ¹⁶ Ay tútu dágus sala nga pinàrawán tu ári tu Moses se tu Aaron. Ay nán na kaggída, “Nagbásul là kurug ke APU wa Dios nu se kadakayu pe. ¹⁷ Túya pakawanan dà agpà manin. Tú la idi yin. Ay pangaási nu mán ta ikarárag nu kiya APU wa Dios nu nga ippà na dedi nga makappatay nga pamánis na kiyà. Ittu kurug idi yin.” ¹⁸ Díkod pinanáwan tu Moses tu ári, ay se la nga nakim-imallà ke APU. ¹⁹ Ay tútu binaliwág ne APU tu báli. Nagpagayát ka padne sirbútán tu naggat tutu wala nga báli. Ay ittu tun tu nangìpur se nangippà kadatu dúdun kitu bebay nga nengágan da ka Daggáng Bebay. Awan oray isa nga dúdun ya nabansi ka Egipto. ²⁰ Ngamay akkan kammala papannan tu ári datu tolay ta pinagsúkir ne APU tu uray na.

Tu naggibat na tutu wala

²¹ Ay se yala nga nán ne APU kitu Moses, “Itáyag mu ya ímam se mu ituldu ya lángit, ta senu maggìbat tutu wala ki ngámin Egipto. Ay mànud tutu wala da tolay yán na gìbat,” nán na. ²² Ay díkod netáyag tu Moses kurug tu íma na nga nangituldu kitu lángit, ay tútu naggibat tutu wala ka tallu walgaw tu ngámin Egipto. ²³ Díkod akkan makapagsisingan datu iEgipto. Tútu áwan nala nga lumawán kaggída kadaya babbabalay da ki unag tallu walgaw. Ngamay kitu giyán datu iIsrael, ay nawada kampela ngin nin. ²⁴ Ay tútu pinaayabán tu ári tu Moses ay se na nán kaggína,

“Mawe kayun na magday-dáyaw ke APU. Alà nu pe yin daya annánà nu. Ngamay ibansi nu daya bak-báka nu se daya karneru se kalding nu,” nán na. ²⁵ Ngamay nán tu Moses kaggína, “Ngamay masápul atán daya idátun mi se daya masidug ga pagbasu mi para ke APU nga Dios mi. ²⁶ Masápul la alà mi pe ngámin daya bak-báka mi. Awan oray isa ya mabansi kaggída ta masápul la piliyán mi kadaya animál mi ya ibasu mi ka pagdáyaw mi ke APU nga Dios mi. Ay akkan mi pikam ammu nu iina kadayán ya usaran mi nga pagbasu mi ka pagday-dáyaw mi ke APU panda ki di mi akadatang kannán,” nán na. ²⁷ Ngamay gapu ta pinasúkir ne APU tu uray tu ári, ay akkan na palubúsán na mawe datu iIsrael. ²⁸ Ay se la nán tu ári kaggína, “Magtálaw ka! Akkan ka nga magpas-passingan nin kiyà! Nu masingan taka manin ay papatay taka ngin!” nán na. ²⁹ Ay nán tu Moses, “Ò á, nu ittu ya nán mu. Panda ku win na magpassingan kikaw,” nán tu Moses.

11

Nepakammu ya katay ngámin datu manákam ma lalláki ka Egipto

¹ Ay kitu akkan pikam nagtálaw tu Moses kitu àráng tu ári, ay nán pikam ne APU kaggína, “Isa pikam ma dúsa ya iddè kiya ári se kadaya iEgipto. Kalpasán nedi, ay papannan nakayu win. Ay pilítan nakayu wa pataláwan tutu wala ngin. ² Kagiyan mu win kadaya ngámin tolai nga magadang da kadaya keliyán da nga

iEgipto kadaya balitù se daya nakangin-ngína nga iggagaldid da,” nán na. ³ Pinagmáru tutu wala ne APU datu iEgipto kadatu iIsrael. Ay se tu Moses, ay aggína tu kapágán na tolay ki ngámin íli Egipto. Pà-pàgan datu bobonan tu ári se datu tolay.

⁴ Ay se la nán tu Moses manin kitu ári, “Tu idi ya nán ne APU, ‘Nu túlad gabi, ay umbet tà magdàdàdà ki ngámin Egipto. ⁵ Ay ngámin daya manákam ma laláki ki Egipto, ay matay da ngámin. Manggayát kiya manákam ma an-anà naya ári nga laláki, nga ittu ya sumarunu nga magári, panda kiya manákam ma an-anà a laláki naya asassu wa babay nga para irid ki trigo. Ay oray pe daya nunna nga urbun daya an-animál nga toru, ay matay da pe. ⁶ Ay napágus tutu wala ya agsasángit daya iEgipto. Ay áwan tutu wala pikam ya nàwa nga agsángit nga ummán kiyán, ay akkan pe yin na màwa ka panda. ⁷ Ngamay kadaya iIsrael, ay áwan na la nga magina oray agtol da átu wala, gapu kadaya tolay onu gapu kadaya animál, ta senu ammuwán nu nga pagdumáan ne APU daya iEgipto se daya iIsrael. ⁸ Ay daya ù-upisiyál mu, ay umbet da kiyà a makim-imallà nga nán da, Magtálaw kayun se daya tolay nga maminya kumíwid kikaw, nán da kiyà,’ nán na. Ay magtálaw wà kurug kiyán nin,” nán tu Moses. Ay sirrurungat pánang nga namánaw kitu ári.

⁹ Ay se la nga nán ne APU kitu Moses, “Akkan naka pikam kur-kurugan ya ári. Màwa yán ta senu adu pikam daya mepas-passingan ku

kadaya ngámin iEgipto kadaya nakas-kasdáaw wa ipas-passingan ku,” nán na. ¹⁰ Nepassingan tu Moses se tu Aaron ngámin dedi nga nakas-kasdáaw kitu ári. Ngamay pinasúkir ne APU tu uray natu ári. Díkod akkan na tutu wala palubúsán na magtálaw kitu íli na datu iIsrael.

12

*Ya Paskuwa**

¹ Ay nán manin ne APU kitu Moses se kitu Aaron kitu kowad da ka Egipto, ² “Manggayát kídi yin, idi nga búlán ya panggayátan nu wa magbíláng kadaya búlán naya dagun. ³ Kagiya kadaya ngámin na iIsrael nga kiya mekasangapúlu wa algaw nedi ya búlán, ngámin daya apu daya magkukobung, ay mangalà da ka isa nga urbun karneru ka para kiya kukobung da. Isa urbun ki kada magkukobung. ⁴ Ay nu abay pánang ya urbun para kiya isa nga balay ta bití da, ay makipnu da ngala ngin kiya karúba da, ay se dala nga pagbibingáyan ya urbun sigun kiya kaadu daya mangán. ⁵ Ya urbun, ay mabalin na karneru onu kalding. Ngamay masápul la tangadagun na ngin na toru, ay se áwan na tutu wala nga sad-sadúra. ⁶ Ikísi nu panda kiya gabi naya mekasangapúlu se appát ta algaw nedi ya búlán, nga ittu yán ya agparti nu ngámin na iIsrael kadaya urbun. ⁷ Ay se da la nga mangalà kitu dága se dala nga ipinta kiya gamba

---

* **12:** 12:0 Ya Paskuwa, ay ittu ya angsilibrár da kitu nanglátaw ne Dios kaggída, kane patayan na ngámin datu manákam ma laláki nga annánà datu iEgipto.

naya gagyangán naya balay ya panganán da kiya karni na. ⁸ Kiyán na gabi, ay isúnu da ya karni se da nga kanan kiyán kam ma gabi. Isida da ka sinápay ya áwan na pamalbád, se tagilpa nga napet. ⁹ Akkan kayu magkilaw onu maglanggang kiya karni. Masápul isúnu nu oray ya úlu, onu daya síkil se daya sinay. ¹⁰ Ay masápul la áwan nu waibunna kiya pagmakát. Ay nu atán bunna nu, ay masápul sidúgan nu. ¹¹ Ay ki angngán nu, ay ummán pe kídi ya kuwaan nu: magbádu kayu win ki para kiya agtálaw nu, ay se magsandál kayun, ay se im-immán nu pe yin ya tàdukud nu, ay se magburung kayu wa mangán. Ittu idi ya agpiyasta nu gapu ki ilillíwán ku nga APU. ¹² Ata kiyán na gabi, dàdáan ku ya ngámin Egipto se ku la nga patayan ngámin daya manákam ma laláki nga annánà daya iEgipto se daya nunna nga toru nga annánà daya an-animál da. Ay dadàlan ku pe kiyán na oras daya ngámin na sinan diy-diyos kiya Egipto. Ta iyà ya APU. ¹³ Ay ya dága nga nepinta nu kadaya gagyangán daya babbalay nu ya pangimaddán ku kadaya babbabay nga giyán nu. Ay nu masingan ku ya dága, ay làtáwan takayu. Awan kadakayu ya meráman kiya ammánis ku kadaya iEgipto.

Tu angngán da ka sinápay nga áwan pamalbád

¹⁴ Idi nga algaw, ay masápul la damdamman nu se daya gakagaka nu peyapeyang ngin ka áwan panda. Bílin ku yán kadakayu. Magpiyasta kayu ka angsilibrár nu kídi nga algaw para ke APU. ¹⁵ Ki unag naya

pittu wa walgaw, ay sittu ya sinápáy nga áwan pamalbád ya kanan nu. Ki munna nga algaw nayán, ay ippà nu ngámin daya pamalbád da atán kiya balay nu. Ata ya mangán kiya sinápáy ya atán pamalbád kiya unag nayán na pittu walgaw, ay akkan nin mebiláng nga iIsrael. ¹⁶ Kiya munna se mekapittu nga algaw, ay magguurnung kayu ngámin na magday-dáyaw kiyà. Awan ya magubra kadakayu, malaksid dala nu maglútu kayu ka kanan nu kampela ngin nin. ¹⁷ Ay masápul la silibráran nu ya Piyasta nga panagkakán nu ka sinápáy ya áwan pamalbád. Ata kiyán na algaw, ay netálaw takayu ka Egipto. Túya silibráran nu yán na algaw, dakayu se daya ngámin na gakagaka nu, ta tu idi ya bílin ku kadakayu peyapeyang ngin. ¹⁸ Ay kiya gabi naya mekasangapúlu se appát ta algaw naya munna nga búlán, ay mangán kayu ka sinápáy ya áwan pamalbád panda kiya pagmakát naya mekaduwa púlu se isa kiyán na búlán. ¹⁹ Kiya unag pittu walgaw masápul la áwan tutu wala ya pamalbád kiya unag balay nu. Ay oray iinna ya mangán ka sinápáy ya napayán ka pamalbád, ay akkan mebiláng yán nin nga iIsrael, sangaíli mán onu gángay iIsrael. ²⁰ Ay akkan kayu mangán ka oray nágan na nga atán pamalbád. Oray ka wàna nga pagyanán nu, ay masápul la áwan pamalbád da sinápáy ya kanan nu,” nán na.

Negayát da tu nunna nga Paskuwa

²¹ Ay se la nga kirrawán tu Moses datu ngámin na pangmanàman datu iIsrael, ay se na nán

kaggída, “Mamíli ya isa isa kadakayu ka urbun karneru onu urbun kalding ka partiyan nu ka kanan na pamilya nu ki Paskuwa. ²² Nu naparti yin ya urbun, ay mamsat kayu ka isopo, ta ittu ya pagpinta nu kadaya gagyangán nu kiya dága naya urbun. Ay nu napintáan nin ya gagyangán nu ka dága, ay áwan nin ya lumaw-lawán kadakayu panda ki pagmakát. ²³ Ata umbet magdádàdà e APU nga magpatay kadaya iEgipto. Ay nu masingan naya gagyangán na napintáan ka dága, ay làtáwan nayán na balay. Akkan na palnàan ya magpatay kiya balay nu. ²⁴ Manggayát kiddi yin ka panda, ay kuwaan nu idi nga bílin ku kadakayu se daya ngámin na gakagaka nu. ²⁵ Ay nu dumatang kayu win kiya íli nga nekari ne APU nga idde kadakayu, ay sil-silibráran nu ya Paskuwa ki káda dagun. ²⁶ Ay nu saludsúdan daya annánà nu, nu nágan naya sarut nedi nga agsilibrár nu, ²⁷ ay kagiyan nu kaggída nga ‘Ittu ya agbasu tada ke APU ka angsilibrár tada kiya nanglàtaw na kadaya balay tada ngámin na iIsrael, kane patayan na daya manákam ma laláki nga annánà daya iEgipto. Liniwánan na daya babbabalay tada,’ nán nu” nán ne Moses. Ay dinay-dáyaw datu tolay nge APU.

²⁸ Ay se yala nga nawe datu iIsrael se da kinuwa tu ummán kitu pàwa ne APU kaggída nga nepekagi na kitu Moses se tu Aaron.

Natayán ngámin datu manákam nga lalláki nga annánà datu iEgipto

²⁹ Ay kitu túlad tu gabi, ay pinatayán ne APU ngámin datu manákam ma lalláki nga annánà datu iEgipto, neráman na ngámin oray tu manákam ma laláki nga an-anà tu ári nga ittu sumarunu kaggína nga mangituráy ka Egipto, se daya mannákam ma lalláki nga annánà datu bálud nga atán ki agba-balúdán. Pinatayán na pe datu ngámin nunna nga toru daya animál da. ³⁰ Ay ginumniya tu ári kitun na gabi se datu ù-upisiyál na, ay se ngámin datu iEgipto. Nagina na tu aggul-ulul tutu wala datu tolay, áta áwan balay nga áwan minatay na. ³¹ Ay tútu pinaayabán natu ári tu Moses se tu Aaron kitun na gabi, ay se na nán kaggída, “Ara, magtálaw kayun kanedi! Panáwan dakami se daya tolay ku. Dakayu ngámin na iIsrael. Mawe kayu ngámin nin na magday-dáyaw ke APU nga ummán kitu piyán nu wa kuwaan. ³² Alà nu ngámin daya bak-báka nu, se daya karneru se kalding nu, se kayu magtálaw win. Ay se ikarárag dà pe ta kalakkán nà din,” nán na.

³³ Ay binur-burung datu iEgipto nga pinatálaw datu iIsrael kitu íli da ta nán da, “Matay kami ngámin nin,” nán da. ³⁴ Ay tútu nabur-burung pe yala nga nagtálaw datu tolay. Inalà da pe yala ngin datu limmug da nga arína nga akkan pikam napayán ka pamalbád nga atán kadatu aglammugán da nga lagíma. Ay se da nga tinúput datun se da la nga pintukelán. ³⁵ Ay nagadang pe datu iIsrael ka balitù se datu nakangin-ngína nga iggagaldid se bádu kadatu keliyán da nga iEgipto nga ummán kitu kinagi tu

Moses kaggída. ³⁶ Ay kinuwa ne APU nga pàgan datu iEgipto datu iIsrael. Ay díkod niddánán nala datu iEgipto datu ngámin na agngan datu iIsrael. Díkod, adu tutu wala datu inaláán datu iIsrael kadatu iEgipto.

Tu nagtálaw datu iIsrael ka Egipto

³⁷ Ay díkod naggayát ka Rameses, ay nagdal-dalen da la nga nawe datu iIsrael ka Succot. Moli annam gatut ta ribu datu lalláki ngala nga nagdal-dalen, akkan meráman datu babbay se datu annána. ³⁸ Ay adu pe datu nagbal-baláki nga agtangeli nga kummíwid kaggída. Adu tutu wala datu báka se karneru se kalding nga netúgut da. ³⁹ Ay linútu da la ka sinápay datu limmug ga arína nga netúgut da. Akkan napayán ka pamalbád gapu kitu nekàtatán da nga nagtálaw ka Egipto. Tútu áwan da oras. Akkan da pe nakapagsagána kadatu bálun da.

⁴⁰ Ya dágup tu dagun na inag-agyán datu iIsrael ka Egipto, ay appát gatut se tallu púlu dagun. ⁴¹ Ay kitun mismu nga algaw wa kabalin natu mekappát gatut se tallu púlu walgaw, ay ittu tu inagtálaw datu ngámin na tolay ne APU ka Egipto. ⁴² Ittu tun na gabi tu inagtagasíngan ne APU kadatu iIsrael, kitu nangitálaw na kaggída ka Egipto. Ay idi pe nga gabi, ay ittu ya damdamman peyang pe datu iIsrael se datu gakagaka da ka áwan panda ka ammadáyaw da ke APU.

Datu lin-lintag mepanggap kitu Piyasta nga Paskuwa

⁴³ Ay se la nán ne APU kitu Moses se kitu Aaron, “Tu idi ya lintag ki Piyasta nga Paskuwa: áwan agtangeli nga mangán kiya kanan nu ki Paskuwa. ⁴⁴ Ngamay daya ginátang nu wa asassu nu wa nakúgit tin, ay annung da ya mangán kadaya akakkanan ki Paskuwa. ⁴⁵ Akkan mabalin mangán pe daya sangaíli nu se daya pillu nu wa magubra kadakayu. ⁴⁶ Kanan nu wala ki isa nga balay ya pinarti nu nga urbun karneru onu urbun kalding. Akkan kayu mangilawán kiya balay kiya karni na. Ay se áwan nu wa ritúan na tuláng na. ⁴⁷ Masápul la silibráran ngámin daya iIsrael idi nga Piyasta nga Paskuwa. ⁴⁸ Ay nu atán agtangeli nga mepagyán kadakayu, ay se piyán na ya mepangán kiya Paskuwa, ay masápul pikam ma kugítan nu daya ngámin na laláki kiya pamilya na. Mebiláng pe yin na isa kadakayu, ay díkod annung na ngin ya mepangán kiya Paskuwa. Ngamay akkan mabalin mepangán daya akkan nakúgit. ⁴⁹ Sissa ya lintag para kadakayu se para kadaya agtangeli nga mepagyán kadakayu,” nán na.

⁵⁰ Ay díkod kinurug ngámin datu tolay tu nebílin ne APU kitu Moses se tu Aaron. ⁵¹ Ay kitun mismu nga algaw, ay ittu tu inangngítálaw ne APU kadatu ngámin iIsrael kitu íli Egipto.

13

Kuw-kuwa APU ngámin daya lalláki nga munna nga meanà

¹ Ay nán ne APU kitu Moses, ² “Ikísim para kiya ngámin daya lalláki nga munna nga meanà,

tolay mán onu animál. Kuwà ngámin daya manákam ma meanà,” nán na.

Tu piyasta nga pinagkakán da ka sinápáy nga áwan pamalbád

³ Ay nán tu Moses kadatu toláy, “Akkan nu kal-kaligpanán idi nga algaw wa nekawayaán nu kiya inangngasassu daya iEgipto kadakayu, se ya inagtálaw nu ka Egipto. Ata gapu kiya pannakabalin ne APU, ay netálaw nakayu kanedi nga giyán. Kídi nga algaw, akkan kayu tutu wala mangán ka sinápáy ya napayán ka pamalbád.

⁴ Idi nga munna nga algaw naya búlán Abib (búlán na agmayán daya mait) ya agtálaw nu ki Egipto. ⁵ Silibráran nu idi nga Piyasta ki káda nga munna nga búlán ki dagun, nu mippan nakayu ne APU win kiya napiya se nadam-ag tutu wala nga lusà nga nekar-kari na kadatu apuapu nu. Atán pikam da Cananeo, se daya Heteo, se daya Amorreo, se daya Heveo, se daya Jebuseo kiyán na lusà. ⁶ Ki unag pittu walgaw, ay áwan kadakayu ya mangán ka sinápáy ya napayán ka pamalbád. Ay kiya mekapittu wa algaw, ay magpiyasta kayu ka agday-dáyaw nu ke APU. ⁷ Ki unag pittu walgaw, tittu daya sinápáy ya áwan pamalbád ya kanan nu. Ay masápul la áwan masmà a pamalbád onu sinápáy ya atán pamalbád na kí oray ka wàna kiya íli nu. ⁸ Ay ikagi nu kadaya annánà nu wa lalláki, nga kuk-kuwaan nu idi gapu kiya kinuwa ne APU para kadakayu kitu nagtálaw nu ka Egipto. ⁹ Ay idi nga piyasta, ay árig na ya panda ngala nga nippapáy kiya kurimang nu, onu kiya kídáy nu

ka panamdammán nu peyang kadaya bil-bílin ne APU. Ata gapu kiya pannakabalin ne APU, ay netálaw nakayu ka Egipto. ¹⁰ Díkod akkan nu kal-kaligpanán dedi nga bil-bílin. Damdamdamman nuda nu umbet ya oras da kampela ngin ki kada dagun.

Mekísi para ke APU ngámin daya manákam nga lalláki

¹¹ Ay nu mippan nakayu ne APU win kiya íli nga nekar-kari na nga idde kadakayu se kadatu apuapu nu nga ittu ya giyán pikam daya Cananeo, ay se midde na pe yin kadakayu, ¹² ay masápul la ikísi nu para ke APU ngámin daya mun-unna nga laláki nga annánà nu; se daya mun-unna nga toru daya áyam nu, ay mepakinkuwa da ke APU. ¹³ Ngamay daya mun-unna nga toru nga an-anà daya asnu nu, ay sukatán nu ke APU ka urbun karneru. Ay nu akkan nu masukatán, ay masápul ritúan nu ya bùlaw na. Ay ngámin pe nga manákam ma laláki nga an-anà nu, ay masápul la sakaan nu ke APU. ¹⁴ Ay nu umbet ya oras sa agsaludsud naya an-anà nu, nu nágan naya piyán kagiyan naya ummán kiyán na kuwaan nu, ay ittu idi ya ikagi nu kaggína, ‘Gapu kiya pannakabalin ne APU, ay netálaw nakami ngámin ka Egipto kitu inangngasassu datu iEgipto kadakami. ¹⁵ Ay kitu nagsúkir natu ári nga akkan nakami papannan, ay pinatayán ne APU ngámin datu manákam ma laláki nga annánà datu iEgipto se datu ngámin nunna toru nga annánà datu an-animál da pe. Ay túya medátun ngámin daya munna

nga lalláki nga annánà daya an-animál. Ngamay ngámin daya manákam ma laláki nga annánà, ay masápul masaka da,' nán nu kaggína. ¹⁶ Iyán na kuwaan nu, ay meárig ka panda ngala nga megalut kiya kurimang nu, onu mippáy kiya kiday nu ka pakadamdammán nu nga gapu kiya pannakabalin ne APU, ay netálaw nakayu ka Egipto," nán na.

Tu ummán ka adígi nga angap se apuy

¹⁷ Ay kane pataláwan natu ári datu tolay yin, ay nealekaw ne APU da kitu íli datu Filisteo kane idalen nada, nga ittu tun kuma tu adanni nga dalenan da, áta nán ne APU Dios nga, "Get tala nu makappoli daya tolay nu gubatan dada daya kalínga da, ay magulli da ka Egipto," nán na. ¹⁸ Ay díkod nealekaw ne Dios da kitu ir-ir-er ra mameyag kitu Daggáng nga Bebay. Ay datu iIsrael, ay sissasagána da nga makigubát kitun na nagtálaw da kitu íli Egipto. ¹⁹ Kitun na nagtálaw da, ay netúgut pe tu Moses datu tuláng tu Jose, áta nepesipata na kadatu iIsrael nga kuwaan da tu piyán na. Ay nán na kaggída kitun, "Umbet ya oras nga angngalà ne Dios kadakayu. Ay kiyán na oras, ay masápul la alá nu daya tuláng ku," nán na. ²⁰ Ay tútu nagrubbuwát da ka Succot, ay se da la nga nangipasíkad ka kampu da kane dummatang da ka Etam kitu panda natu ir-ir-er. ²¹ Ay kitu agdal-dalen da, ay uwad ummán ka abay tutu wala nga adígi nga angap nga nagin-inunna kaggída nu algaw. E APU tun nga mangitur-turung kaggída. Ngamay nu gabi tu agdal-dalen da, ay maginunna kaggída

tu ummán ka abay tutu wala nga adígi nga apuy, nga ittu tu dílag da, ta senu annung da ya magdal-dalen ki algaw se gabi. ²² Akkan tutu wala nga umawan kitu àráng datu toláy tu angap nu algaw se tu apuy nu gabi kitun na nagdal-dalen da.

14

Dummalákit datu iIsrael kitu Daggáng nga Bebay

¹ Ay se la manin nán ne APU kitu Moses,
² “Kagiyan mu kadaya toláy ya magulli da, ta magkampu dala ngin kitu adanni ki bebay kitu àráng Pihahiro, kitu nagbátán Migdol se tu Daggáng nga Bebay, kitu pane àráng kitu Baalzefon. ³ Ay díkod nán naya ári ka Egipto nga nagal-aliwagwag kayu, ay se napúkù kayu kiya ir-ir-er. ⁴ Ay pagsukíran ku ya uray naya ári, ay díkod aplan nakayu. Ay mapadayáwan nà manin kiya angngábà ku kiya ári se kadaya suldádu na. Gapu kiyán, ay mammuwán daya iEgipto nga iyà ya APU,” nán na. Ay ittu tu kinuwa da kurug.

⁵ Ay kane kagiyan da kitu ári nga nagtálaw datu iIsrael lin, ay naulis manin tu uray na se datu uray datu ù-upisiyál na. Ay nán da, “Sinnan nu kod ya kinuwa tada! Tura tada pinapan datu iIsrael lin, ay aggída mà tu magsur-surbi kadàtada!” nán da. ⁶ Díkod nepesagána na tu takay na, se na inayabán datu suldádu na. ⁷ Annam gatut tu kapiyán na takay suldádu tu inalà da, ay se inalà da pe ngámin datu takay

suldádu ka Egipto. Atán ap-apu ngámin dayán.
⁸ Pinagsúkir ne APU tu uray natu ári ka Egipto. Ay díkod nagrubbuwát da ngin na mangpal kadatu iIsrael la sittuturad da magtálaw win.
⁹ Impal datu suldádu nga iEgipto da nga sit-tatakay kitu kabalyu da se kadatu takay suldádu da. Uwad pe datu kabalyu natu ári se ngámin datu suldádu na. Ay sinímát dada nga atán magkampu kitu adanni kitu bebay nga adanni pe ka Pihahirok kitu pane àráng Baal-zefon.

¹⁰ Ay kane umadanni tu ári kitu giyan da, ay naamawán datu iIsrael da. Ay nasingan da nga atán datu suldádu nga iEgipto nga umad-adanni kaggída. Ay díkod nagansing da tutu wala. Ay tútu nagkarárag datu iIsrael ke APU.

¹¹ Ay se da nán kitu Moses, “Taanna, tura nakami yala nippán kanedi ir-ir-er ra matay? Awan agká kampusantu ka Egipto wa annung da pangitamnán kadakami ta? Sinnam kod ya kinuwám! Tura nakami netálaw ka Egipto!

¹² Ittu mà idi kammala tu nán mi kikaw win ka Egipto! Tútu kinagi mi nga bay-án nakami yala nga magsurbi kadaya iEgipto. Ta napì-piya ya magsurbi kadaya iEgipto, may ya matay kidi ir-ir-er,” nán da. ¹³ Ngamay nán tu Moses kadatu tolak, “Bag-bagkaddan nu wala daya ur-uray nu, ay se akkan kayu wa magansing. Sinnan nu wala ya angngilísi ne APU kadakayu kidi. Ata daya iEgipto nga sisinnán nu kidi, ay áwan nu wa masingan nin kaggída nu kuwa. ¹⁴ E APU ya makigubát para kadakayu. Maging-inggap kayu wala,” nán na.

¹⁵ Ay nán ne APU kitu Moses, “Taanna, tura

ka pikam mala makiseng kiyà. Kagiyan mu kadaya tolay nga itul-túluy da la ya agdal-dalen da. ¹⁶ Itáyag mu ya tàdukud mu, se mu la ibúgit kiya bebay, ta senu magtuway ya danum, ay senu magdal-dalen dala kiya namaga nga lusà nga dumalákit kiya bebay daya iIsrael. ¹⁷ Ay pagsukíran ku daya uray daya iEgipto, ta senu aplan dakayu ki agbàláng nu, ay senu madáyaw wà kiya angngábà ku kiya ári se daya suldádu na se daya magtatákay kadaya takay na se daya suldádu na nga sittatakay kadaya takay da. ¹⁸ Ay díkod mammuwán daya iEgipto nga iyà ya APU, nu napadayáwan nà in kiya angngábà ku kiya ári da, se daya suldádu na nga sittatakay kadaya takay na, se daya sittatakay kadaya takay da kampela ngin nin,” nán na.

¹⁹ Ay se la nga nagpalodi tu anghel ne Dios nga nagin-inunna kadatu iIsrael kitu agdal-dalen da. Ay tu magin-inunna kaggída nga ummán ka abay pà nang nga adígi nga angap, ay nagpalodi pe. ²⁰ Atán nin kitu nagbàtán datu iIsrael se datu suldádu nga iEgipto. Ay naggibat tu tapíngit ta padne kitu giyán datu iEgipto. Ngamay nawada tu tapíngit ta padne kitu giyán datu iIsrael. Díkod akkan makaadanni datu iEgipto kaggída.

²¹ Ay se la nga netáyag tu Moses datu íma na se nu ibúgit kitu bebay. Ay nalawagán nga pinagbáli ne APU ka naggat tutu wala nga nagpagayát ka pane lattakán, ay ittu tu namagtuway kitu danum. Namaga nga lusà tu nagtuwayyán tu danum. ²² Ay díkod nanalen nala nga dummalákit datu iIsrael kitu bebay.

Nanalen da kitu nagbàtán tu danum nga ummán ka darupírip kitu magpíngit kaggída. ²³ Ay impal datu suldádu wa iEgipto da, se datu suldádu natu ári nga sittatakay kadatu kabalyu na, se datu sittatakay kitu takay suldádu. Dumalákit da kuma pe kitu bebay. ²⁴ Ay kane danní láwa ngin, e APU nga atán kitu apuy se kitu angap, ay nasingan na datu iEgipto. Ay tútu pinagriddù nada. ²⁵ Netalatalán datu lígay datu takay da, ay tútu nasulítán da tutu wala. Ay tútu nán datu iEgipto, “Pagdita tada ngala daya iIsrael lin, ta e APU ya mangigdù kaggída kadàta nga iEgipto,” nán da.

²⁶ Ay se la nga nán ne APU kitu Moses, “Itáyag mu manin daya ímam se mu ibúgit kiya bebay, ta senu magamung manin daya danum, ay senu malnap daya iEgipto nga sittatakay kadaya takay da nga suldádu se kadaya kabalyu da,” nán na. ²⁷ Ay tútu netáyag kurug tu Moses datu íma na, se na ibúgit kitu bebay. Ay tútu nagulli kammin kitu napadan na gangay na tu bebay kane pagmakát. Magtálaw kuma datu iEgipto nga nán da, ngamay linimat ne APU da ngala ngin kitu túlad tu bebay. ²⁸ Nagamung kammin tu danum, ay díkod linnap na datu takay datu suldádu se datu sittatakay kadatun, se ngámin na suldádu natu ári nga inumpal kadatu iIsrael kitu bebay. Awan nabiyág kaggída oray isa. ²⁹ Ngamay datu iIsrael, ay nagdal-dalen da ngala kitu namaga nga dálen kitu nagbàtán tu nagtuway ya danum nga ummán ka darupírip kitu magpíngit kaggída.

³⁰ Ay díkod kitun na algaw, ay nigdù ne APU

datu iIsrael kadatu iEgipto. Nasingan datu iIsrael kitu dappit tu bebay datu baggi datu iEgipto nga nagkakátay. ³¹ Ay nasingan ngámin datu iIsrael tu nakas-kasdáaw wa kinuwa ne APU kadatu iEgipto. Ay díkod nagansing da se nangurug da ke APU se kitu Moses nga bobonan na.

15

Tu kansiyon tu Moses ka pagdáyaw na ke APU

¹ Ay se yala nga nagkansiyon de Moses se datu iIsrael ka pagdáyaw da ke APU. Ay nán na kídi tu kansiyon da, “Magkansiyon nà ke APU gapu kiya nadáyaw wa nangábà na. Linimat na daya kabalyu se datu magtatákay kaggída ki bebay. ² E APU ya pabilgan ku. Ay aggína ya nangigdù kiyà. Aggína ya Dios ku, ay se day-dayáwan ku. Aggína pe ya Dios datu apuapu ku, ay túya ipangátù. ³ E APU, ay nabilag ki gubát. Yahweh ya ngágan na. ⁴ Nelimat na kiya bebay datu suldádu naya ári se datu takay da. Nelimat na datu karungtán na suldádu naya ári kiya Daggáng nga Bebay. ⁵ Nalnap da. Inumlad da nga ummán ka batu. ⁶ Naturáy se mannakabalin ya diwanán na ímam, O, APU, ta netar-tarawesáng ngala daya kalínga mu. ⁷ Ay gapu kiya kinaturáy mu tutu wala, ay ur-úray la daya kumalínga kikaw. Gapu kiya rungat mu, ay masídug da ngala nga ummán ki dànág. ⁸ Oray ya aggángat mu wala, ay naurnung ya danum, ay se nagsíkád da ummán ki darupírip, ay nagsibbukal lala ya danum ki túlad bebay. ⁹ Ay nán daya kalínga, ‘Aplan kuda. Sìmatan

kuda. Abáan kuda, se ku alà daya kuw-kuwa da. Alà ku ngámin ya piyán ku kaggída. Patayan kuda ki ampiláng ku. Ya ímà mismu ya mamatay kaggída,' nán da. ¹⁰ Ay kane pagbaliyam, ay nalnap da ki bebay. Inumlad da ngala nga ummán ki buli kitu magsag-saggiyár nga danum. ¹¹ Awan mepáda kikaw APU, oray iinna nga diy-diyos. Nakas-kasdáaw ya kinadáyaw mu se kinamárum. Ay nakas-kasdáaw pe ya diláng mu se daya kuk-kuwaan mu. ¹² Kane ùnatan mu wala ya diwanán na ímam, ay sillan lusà da ngala. ¹³ Gapu kiya akkan maul-ulis nga aminya mu, ay neturung mu daya tolay mu wa inalà mu. Gapu kiya pannakabalin mu, ay netur-turung muda panda kiya nasantuwán na lusà a giyán mu. ¹⁴ Kane magìna da tolay ya kinuwám, ay nagansing da tutu wala. Daya umíli ka Filistia, ay magansing da. ¹⁵ Ay nagansing tutu wala pánang daya agtuturáy da ka Edom. Ay nagpil-pilpig datu à-apu daya iMoab kitu ansing da tutu wala. Ay daya umíli ka Canaan, ay naawanán da ka namnáma gapu ki ansing da. ¹⁶ Napalotán tu aggansing da gapu kiya napágus tutu wala nga pannakabalin mu. Ummán da tutu wala ki batu wa áwan kíni-kínin panda kiya akalíwán daya netálaw mu, O APU, nga tolay mu. ¹⁷ Alà muda tolay mu, ay se muda nga paggunàan kiya bantay mu, nga ittu ya pinagbalin mu, O APU, ka pagag-agyanán se giyán mu, O APU nga ikaw kampela ngin nin ya nangwa. ¹⁸ E APU ya magturáy peyapeyang ngin ka áwan panda.”

Tu kansiyon tu Miriam

19 Kane atán datu kabalyu natu ári se datu takay suldádu se datu sittatakay kadatun nga manalen da kuma pe kitu namaga nga lusà, ay pinagamung kammin ne APU tu nagtuway nga danum. Ngamay datu iIsrael, ay nagdal-dalen da ngala kitu namaga nga lusà kitu bebay. 20 Ay tu Miriam nga isa nga profeta nga wagi tu Aaron, ay nangalà ka kir-kirreng, ay se nala nga negayát nga magsasála datu kabbulun na nga babbay nga atán kir-kirreng pe. 21 Ay se la nga nangansiyon tu Miriam. Tu idi tu kansiyon na, “Magkansiyon kayu ke APU, ta nadáyaw tutu wala ya nangábà na. Linimat na ki bebay datu kabalyu se datu magtatákay kaggída,” nán na.

Tu napet nga danum nga nagbalin ka namit

22 Ay se la nga nirbuwát tu Moses datu iIsrael kitu Daggáng nga Bebay, se da mawe kitu ir-ir-er ka Sur. Tallu walgaw da kitu ir-ir-er may áwan da masmà nga danum. 23 Ay kane dummatang da ka Mara,* ay akkan da mainum tu danum na ta napet. Ittu lugud tu gapu na nengágan ka Mara, ta napet tu danum kitúni. 24 Ay tútu nagrírí datu toláy kitu Moses nga nán da, “Ay nágan naya inuman mi yin?” nán da. 25 Ay tútu nakiseng tu Moses ke APU. Ay tútu uwad netùgud ne APU nga káyu. Inalà ne Moses tu káyu, ay se na ipisù kitu danum, ay tútu nagbalin ka namit tu danum min. Ay kitúni, ay uwad kinagi ne APU kaggída nga bílin na masápul surútan da. Ay sinisímán nada kitúni. 26 Ay nán na, “Nu ginán

---

* 15:23 15:23 Ka Hebreo nga aggúni, ya sarut naya “Mara” ay napet.

nu tutu wala ya kagiyan ku nga APU nga Dios nu, ay se nu kuwaan ya kustu ki agsisíngan ku, ay se nu kurugan daya lin-lintag se bil-bílin ku, ay akkan takayu pagtakitan. Akkan màwa kadakayu tu kinuwà kadatu iEgipto. Ata iyà nga APU ya mamabilag kadakayu,” nán na.

²⁷ Ay se da la nga dumatang ka Elim nga giyán datu sangapúlu se duwa nga gabbuwà, se pittu púlu wa múla nga ummán ki buwa. Ay nagkampu da kitu adanni kadatu danum.

16

Tu nanggidde ne APU ka mána se ammà

¹ Ay nagrubbuwát manin datu ngámin na iIsrael ka Elim. Nawe da manin, ay se dala nga dumatang kitu ir-ir-er ka Sin, nga atán kitu nagbatán Elim se Sinai. Tu algaw wa nedaddatang da kitúni, ay kitu mekasangapúlu se limma natu mekaduwa búlán panda kitu inagtálaw da ka Egipto. ² Ay ngámin da nga iIsrael, ay nagríri da kitu Moses se kitu Aaron kane atán da kitu ir-ir-er. ³ Ay nán da kaggída nga duwa, “Napì-piya kuma ngala nu pinatayán nakami ne APU win kitu kowad mi pikam ka Egipto nga magbattug kadatu karni se sinápay kannán. Ngamay nilbet nakami kídi ya ir-ir-er nga matay ngámin ki bisin,” nán da.

⁴ Ay se yala nga nán ne APU kitu Moses, “Sinnam á ta pagudanan ku ka makkán. Ay inalgaw wala ya aggalà nu se daya tolay ka annung nu wala kanan ki tangalgaw. Ummán kiyán ya kuwaan ku ka paninnán ku nu ikurug

da ya bílin ku onu akkan. ⁵ Ay ya alà da kiya mekannam ma algaw, ay mamidduwa ya kaadu na kitu al-alà da ki inalgaw,” nán na. ⁶ Ay tútu nán tu Moses se tu Aaron kadatu iIsrael, “Nu gabi, ay mammuwán nu wa e APU ya nangitalaw kadakayu ka Egipto. ⁷ Ay nu pagmakát, ay masingan nu ya kinadáyaw ne APU, áta nagìna na ya agríri nu kaggína. Iin kami ka nán nu ta, nga ririyan nu peyang?” nán da. ⁸ Ay nán tu Moses, “Nu gabi iddán nakayu we apu ka karni, se iddán nakayu ka sinápay nu pagmakát, ta senu mabtug kayu ki piyán nu, áta nagìna na ya nagríri nu kaggína. Ata kiya agríri nu, ay akkan dakami ya kurug ririyan nu, nu di ye APU, ta iin kami ka nán nu ta?” nán tu Moses.

⁹ Ay nán tu Moses kitu Aaron, “Kagiyan mu kadaya ngámin tolay nga umadanni da ke APU, ta nagìna na daya ríri da,” nán na. ¹⁰ Ay kitu akun-oni pikam tu Aaron kadatu tolay ay linamaw datu tolay tu ir-ir-er. Ay nasingan datu diláng ne APU kitu angap. ¹¹ Ay nakiamomán ne APU kitu Moses nga nán na, ¹² “Nagìna ku ya agríri daya tolay. Kagiyan mu kaggída nga nu masirbut tin ya mata, ay mangán da ngin ka karni. Ay nu pagmakát, ay mabtug da pe a sinápay, ta senu ammuwán da ngámin na iyà ya APU nga Dios da,” nán na.

¹³ Ay kane din na gid-gidám min, ay adu tutu wala datu amma a naglalbet kitu giyán datu báwi da. Ay nalokop tu kampu da kaggída. Ay kane pagmakát adu lapáat kitu giyán datu báwi da. ¹⁴ Ay kane umawan datu lapáat, ay atán kitu útun lusà ya pus-pusà a bibittì a ummán

ka ning-ingpit ta papel. ¹⁵ Ay kane masingan datu tolay tun, ay nán da kitu isaisa kaggída, “Nágan dedi?” nán da. Ata akkan da ammu nu nágan datun. Ay nán tu Moses kaggída, “Sinápáy yán na nidde ne APU kadakayu ka kanan nu. ¹⁶ Ay tu idi ya bílin ne APU kadakayu, ‘Maggalà ya isaisa kadakayu sigun kiya annung na kanan. Ipànung nu wala kiya kaadu nu kiya isa nga báwi. Gudduwa salup ki kada isa tolay,’ nán na” nán tu Moses. ¹⁷ Ay ittu kurug tu kinuwa datu tolay. Uwad kaggída datu naggalà ka nasurù kitu masápul da, ay uwad kaggída datu kúráng tu inalà da. ¹⁸ Ngamay kane salupan da ngin, ay áwan sur-surù onu kur-kúráng datu inalàán da. Nepà-pakustu wala kadatu masápul da. ¹⁹ Ay nán tu Moses kaggída, “Akkan kayu mangibunna kiyán,” nán na. ²⁰ Ngamay akkan da nga kinur-kurug tu Moses. Díkod nangibunna datu duddúma kaggída. Ay naagtán se nabuyù tu nebunna da. Ay tútu nalùsaw tu Moses kaggída. ²¹ Kada pagmakát, ay maggalà da kitun sigun la ngin kitu annung da nga kanan. Ay nu natà-takit sínág gin, ay marúnát pe yin.

²² Ay ya alà da kiya mekannam ma algaw, ay mamidduwa ya kaadu na kitu inalaw wa alà da. Agtangasalup ya kada isa tolay kaggída. Ay kane umbet datu pangmanàman datu tolay kitu Moses ta saludsúdan da kaggína nu taanna, ²³ ay nán tu Moses kaggída, “Tu idi ya nán ne APU, ‘Kaláwa ay algaw wa pinaggiimáng. Nasantuwán yán na algaw para ke APU. Túya lutuwan nu ngámin nin daya masápul nu. Ay daya bunna nu, ay

iarimán nu ka para kaláwa,' nán na," nán tu Moses. ²⁴ Ay díkod nangibunna da nga ummán kitu kinagi tu Moses kaggída. Ay akkan naagtán se akkan nabuyù datu bunna da. ²⁵ Ay nán tu Moses kaggída, "Kanan nu kidi nga algaw datu bunna nu. Awan nu masma kiyán kiya lasi, áta kidi nga algaw ay algaw panaggi máng ne APU. ²⁶ Annam ma algaw ya aggalà nu kiyán, ngamay kiya mekapittu wa algaw nga ittu ya algaw wa pinaggi máng, ay áwan nu wa masma," nán tu Moses. ²⁷ Ay kitu mekapittu wa algaw uwad kaggída datu nawe kammala nga maggalà kuma kitun na akakkanan. Ngamay áwan da nga nasma. ²⁸ Ay tútu nán ne APU kitu Moses, "Nungay na ya angikurug nu tutu wala kadaya bil-bílin ku se daya lin-lintag ku kadakayu? ²⁹ Sinnan nu kod! Nidde ne APU kadakayu ya algaw wa pinaggi máng. Túya kiya mekannam ma algaw, ay nidde na kadakayu ya kanan nu kiya duwa algaw. Ay túya magyán kayu wala kiya unag báwi nu kiya mekapittu wa algaw." ³⁰ Ay tútu nagimáng datu tolay kitu mekapittu wa algaw.

³¹ Ay nepangágan datu iIsrael tun na akakkanan ka "mána." Ummán ka bì-bitì a buk-bukal nga pus-pusà tu singan na tun. Ay ya ramán na, ay ummán ka ramán naya ning-ingpit ta sinápay ya napayán ka digu. ³² Ay nán tu Moses kadatu tolay, "Tu idi ya bílin ne APU. 'Mangisirù kayu ka gudduwa salup kiyán na akakkanan, ta senu masingan daya ngámin gakagaka nu. Díkod masingan da nu wà ummán naya akakkanan na nepakkán ku kadakayu kiya

ir-ir-er kitu nangitálaw ku kadakayu ka Egipto, nán na,” nán tu Moses. ³³ Ay nán tu Moses kitu Aaron, “Mangalà ka ka bángka ka pangippayán mu ka gudduwa salup kiya mána, ay se mu la ippáy ki àráng ne APU, ta isirù tada para kadaya gakagaka tada,” nán tu Moses. ³⁴ Ay nippáy natu Aaron tu tangabánga nga mána kitu àráng natu arko nga giyán natu nekesuratán datu bil-bílin ne APU Dios, ta iarimán da nga ummán kitu nebílin ne APU kitu Moses. ³⁵ Appát púlu dagun na nagkán datu iIsrael kitu mána panda kitu nedaddatang da kitu giyán nga annung da paggunàán, kitu panda natu íli Canaan. ³⁶ (Ya gudduwa salup, ay pagkapúlu natu iggugukud da kitun).

17

Tu gabbuwà nga gayát ka batu

¹ Nagtálaw datu iIsrael kitu ir-ir-er ka Sin, ay se da nga mawe ka Refidim. Namin-adu da nga nagsin-sínang, ta ittu tu bílin ne APU. Ay kane dumatang da ka Refidim, ay nagkampu da manin. May áwan da pagsàduwán kitúni. ² Ay tútu nagrírí manin datu tolay kitu Moses nga nán da, “Wàna giyán danum ma inuman mi?” nán da. Ay tútu nán tu Moses kaggída, “Tura dà pabasúlan peyang ta? Tura nu peyang pe tistíngan ne APU?” nán na. ³ Ngamay datu tolay, ay sikkinum da tutu wala, ay tútu magrírí da kitu Moses nga nán da, “Tura nakami yala netálaw ka Egipto ta? Ta senu patayan nakami se daya annánà mi se daya an-animál mi ki awwaw mí!”

nán da. ⁴ Ay tútu nakiseng manin tu Moses ke APU nga nán na, “Nágan naya pamàyanán ku kadedi tolay yi? Tagay dà tùtoán nin na patayan!” nán tu Moses. ⁵ Ngamay nán ne APU kitu Moses, “Ayabán mu daya pangmanàman daya tolay, ay se kayu maginunna kadaya tolay. Ay alà mu pe tu tàdukud mu wa nebadit mu kitu wángag Nile. ⁶ Mawe kayu ka Horeb. Idaggán taka kitúni kitu giyán tu batu kitúni. Badítan mu tu batu, ay gumbuwa ya danum nga ittu ya inuman daya tolay,” nán na. Ay ittu kurug tu kinuwa tu Moses kitu pagmar-marngán datu pangmanàman datu iIsrael. ⁷ Ay nepangágan tu Moses tun na giyán ka Massa se Meriba,* áta ittu tu giyán da kitu nammár-parut da se nagrírí da ke APU kitu inagkuna da ka, “Bul-bulunan nitta ne APU onu akkan?” nán da.

Tu nakigubát datu iIsrael kadatu Amalekeo

⁸ Ay kitu kowad da ka Refidim, ay inumbet datu Amalekeo, ay se da ginubát datu iIsrael. ⁹ Ay nán tu Moses kitu Josua, “Magpíli ka kadaya lalláki ta mawe kayu makigubát kadaya Amalekeo. Kaláwa, ay mawe yà a magsisíkáda kitu otun tu bantay, ay se ku itatáyag ya tàdukud da pinálà APU kiyà,” nán na. ¹⁰ Ay kinuwa kurug natu Josua tu kinagi tu Moses kaggína, ay se nawe nakigubát kadatu Amalekeo. Ay tu Moses se tu Aaron se tu Hur, ay nawe da nanùdu kitu bantay. ¹¹ Ay nu itatáyag tu Moses datu íma na, ay mangábà datu iIsrael. Ngamay nu

---

* **17:7** 17:7 Ya sarut naya Massa, ay giyán na namar-parután. Ay ya sarut naya Meriba, ay giyán na nagríríyan.

ianìgad nada, ay datu Amalekeo datu mangábà.
¹² Ngamay nakásay pe yin datu íma tu Moses. Díkod tu kinuwa da, ay nangalà da ka batu wa nagtugawán na, ay se netatáyag tu Aaron se tu Hur datu íma tu Moses. Nagsissaán da datu íma na. Díkod netatáyag datu íma na panda kitu masirbut tu mata ngin. ¹³ Ay tútu inábà de Josua datu Amalekeo.

¹⁴ Ay se la nga nán APU kitu Moses, “Isúrát mu idi ki libru ka panamdammán nu, ay se ikagim ke Josua: Ippà ku tutu wala daya Amalekeo kídi kalawagán, senu áwan makadamdam kaggída ngin,” nán na. ¹⁵ Ay tútu nangwa tu Moses ka annidúgán ka pagbasu. Ay nepangágan na ka “E APU ya banderà.” ¹⁶ Ata nán na nga, “Itáyag ku ya bandera† naya nangábà ne APU. Gubatan ne APU daya Amalekeo peyapeyang ngin,” nán na.

18

Tu naggagáyám natu Jetro kitu Moses

¹ Ay tu Jetro nga pádi ka Midian nga katugáangan tu Moses, ay nagìna na ngámin datu kinuw-kuwa ne APU para kitu Moses se kadatu iIsrael nga toláy na. Nagìna na nu mapaanna tu nangngítalaw ne APU kadatu iIsrael ka Egipto. ²⁻⁴ Ay kane papannan tu Moses tu Zipora nga atáwa na se datu duwa nga annánà da nga lalláki, ay inalà kammin natu Jetro da. Ya ngágan natu isa nga an-anà na, ay Gersom (áta nán tu Moses nga, “Gapu ta agtangeli yà ka

---

† **17:16** 17:16 Nán daya duddúma nga “íma” idi.

nakaru,” nán na.) Ay ya ngágan tu isa, ay Eliezer (áta nán tu Moses nga, “Ya Dios datu apuapu ku ya sinummeng kiyà. Nelísi nà kitu aggasippatay natu ári kiyà,” nán na). ⁵ Ay inumbet tu Jetro nga katugángan tu Moses kitu giyán de Moses kitu ir-ir-er nga ittu tu nagkampuwán da kitu adanni kitu bantay ne APU. Kabulun na tu atáwa Moses se datu duwa nga annánà na. ⁶ Nepekagi na kitu Moses nga nán na, “Atán umbet nge Jetro nga katugángam. Kabulun na ya atáwam se daya duwa nga annánà nu,” nán na. ⁷ Ay tútu nawe Moses sa nanabat kitu katugángan na, se nagukkab ka angrispitár na kaggína, ay se na inumàán. Nagkikinumusta da, ay se dala nga nawe kitu báwi natu Moses. ⁸ Ay se yala kinagi natu Moses kitu katugángan na ngámin datu kinuw-kuwa ne APU kitu ári datu iEgipto se kadatu iEgipto gapu kadatu iIsrael. Kinagi na pe datu ngámin na nagrig-rigátan da kitu dadalenán, se datu ngámin na nesisseng ne APU kaggída gapu kadatun. ⁹ Ay naganggam tu Jetro gapu kadatun na napiya nga kinuw-kuwa ne APU para kadatu iIsrael, se itu nangitálaw na kaggída kadatu iEgipto.

¹⁰ Ay nán tu Jetro, “Maday-dáyaw we APU wa ittu ya nangilísi kadakayu kadatu iEgipto se kitu ári da. ¹¹ Kídi, ay ammu ku win na e APU, ay nangátu may ngámin daya diy-diyos. Ata nelísi na daya toláy na kadatu iEgipto nga ittu datu mangirupát tutu wala kaggída,” nán na. ¹² Ay se la nga nagbasu tu Jetro nga katugángan tu Moses ka sinidug ga pagbasu ka pagdáyaw

na ke Dios. Ay inumbet tu Aaron nga kabulun na datu pangmanàman datu iIsrael, ay se da nepangán kitu katugángan tu Moses kitúni nga nagdayáwan da ke Dios.

Tu nagpíli natu Moses kadatu guwes kadatu tolay

¹³ Ay kane láwa na, ay ginayatán tu Moses tu nagar-ariglu kadatu ríriríri datu tolay kadatu isaisa kaggída. Ginayatán na kitu pagmakát panda tutu wala kitu gabi yin. ¹⁴ Ay kane masin-gan natu katugángan na tun na kuk-kuwaan na para kadatu tolay, ay nán na, “Nágan naya kuk-kuwaan mu? Taanna, tura ka sissa la nga mangwa kiyán para kadaya ngámin tolay? Ay manangalgaw kayu tutu wala se daya tolay!” nán na. ¹⁵ Ay nán tu Moses kitu katugángan na, “Ata nu atán piyán dedi tolay ya ammuwán nu nágan naya piyán Dios, ay iyà ya kapannán da. ¹⁶ Ay nu atán ríri naya isa kiya isa, ay iyà pe ya kapannán da se iyà ya mangguwes kaggída, ay se ku ipakammu kaggída ya bílin ne Dios se daya lin-lintag na,” nán tu Moses. ¹⁷ Ay nán tu katugángan na kaggína, “Akkan napiya ya angwa mu. ¹⁸ Unawán mu ya baggim kampela ngin nin se daya tolay. Nadammát pà nang yán na ubra. Akkan mu mabalin pagasissaan yán. ¹⁹ Ginán nà ta law-lawagán taka. Ay sengán naka pe ye Dios. Ikaw ya mangiúni kadaya tolay ke Dios. Ay ikaw pe ya mangiamomán ke Dios kadaya ríri naya isa kiya isa kaggída. ²⁰ Ay ikaw pe ya magtùgud kaggída kadaya bil-bílin se lin-lintag ne Dios. Itùgud mu pe daya

napiya nga sur-surútan da se daya napiya nga kuwaan da. ²¹ Ngamay magsápul ka pe kada tolay nga annung da ya mangiapu. Piliyam daya tolay ya managgansing ke Dios se daya mapiyár se daya akkan mabalin pasúsúan. Ay ittu dayán daya ippáy mu wa mangiapu kadaya tolay. Atán pangiapuwan mu ka maríbu, atán mangiapu magatut, se atán mangiapu ka limma púlu se atán mangiapu ka sangapúlu. ²² Ittu dayán nin daya mangguwes peyang ngin kadaya tolay. Daya nadammat ta kásu, ay ittu dayán daya ilbet da kikaw. Ay nu daya bibitti a kásu, ay aggída kampela ngin nin ya makammu. Sengán daka kiya ubra, ay díkod malaptán ka. ²³ Ay nu pakunán mu kídi, sigun kiya piyán pe ne Dios nga kuwaan mu, ay akkan ka masulitán, ay se makaru pe nga maariglu daya tolay. Díkod makappan daya tolay pe yin na makaru kadaya babbabalay da nga napiya uray.”

²⁴ Ginina tu Moses datu kinag-kagi natu katugángan na. Ay kinuwa na kurug ngámin datu kinag-kagi na. ²⁵ Nagpíli kurug tu Moses ka lalláki kadatu iIsrael nga makabaal kitu ubra, ay se nada pangiapuwan kadatu tolay. Atán da tu mangiapu ka maríbu tolay, atán datu mangiapu ka magatut, atán mangiapu ka limma púlu tolay, ay se atán da mangiapu ka sangapúlu tolay. ²⁶ Aggída datu bílang guwes datu tolay. Aggída kampela ngin tu mangguwes kadatu bitti ala nga kásu. Ay datu nadammat ta kásu, ay ittu datu nilbet da kitu Moses. ²⁷ Akkan nabayág panda kitun, ay nawe pe yin tu Jetro kitu íli na, ay

pinarbuwát natu Moses sin.

19

Dummatang datu iIsrael kitu Bantay Sinai

¹⁻² Nagtálaw datu iIsrael ka Refidim. Ay kitu munna nga algaw kitu mekàlu búlán panda kitu inagtálaw datu iIsrael ka Egipto, ay dummatang da kitu ir-ir-er kitu bantay Sinai. Ay nagkampu da kitu adanni kitu bantay. ³ Ay nanùdu tu Moses sa mawe makiamomán ke Dios. Ay kinumraw we APU kaggína kitu bantay nga nán na, “Kagiyam idi kadaya iIsrael nga gakagaka natu Jacob: ⁴ Nasingan nu datu kinuwaán ku kadatu iEgipto. Ay se sikkaammu kayu kiya nangippan ku kadakayu kanedi. Arig ku ya karabúngan na nangikáyab kadakayu kanedi. ⁵ Ay díkod nu kurugan nu daya kag-kagiyán ku se akkan nu paglikudán ya nagkakariyán tada, ay dakayu daya tolay ku. Kuw-kuwà ya ngámin kalawagán, ngamay dakayu ya idum-dúmà tutu wala kadaya ngámin tolay. ⁶ Dakayu daya tolay ya nekísì para kiyà a pagbalinan ku ka pappádi a magsurbi kiyà. Tu dedi daya ikagim kadaya iIsrael,” nán na.

⁷ Ay tútu nanagut tu Moses, ay se na inurnung ngámin datu pangmanàman datu iIsrael, ay se na nga kagiyán ngámin datu pekagi ne APU kaggína. ⁸ Ay nagsissa ngámin datu tolay nga summungbát nga nán da, “Kuwaan mi ngámin daya kinag-kagi ne APU,” nán da. Ay se la nga kinagi tu Moses ke APU tu kinagi datu tolay. ⁹ Ay se la kinagi ne APU kitu Moses, “Umbet tà

kadakayu may maglingad da ki nà nag ga angap, ta senu magina dà daya tolay nu makiamomán nà kikaw, ay senu kurugan daka peyapeyang ngin ka panda,” nán na.

Ay se la nga kinagi tu Moses ke APU tu kinagi datu tolay. ¹⁰ Ay tútu nán ne APU kitu Moses, “Mawe ka ngin kadatu tolay, ay se muda pagdalusan kídi se kaláwa. Pasùnàám kaggída daya bad-bádu da. ¹¹ Ay magsagána da kiya mekàlu wa algaw nga ittu ya annagut ku nga APU da kídi bantay Sinai. Ay atán da nga magsisingan kiyán na annagut ku. ¹² Ay kiya lebut na bantay, ay mangippáy ka pamandanán daya tolay. Ay nán mu kaggída, ‘Sin-sinnan nu ta áwan kadakayu ya manùdu kiya bantay, onu manùbit kiya panda na. Ay nu atán ya manùbit kiya bantay, ay masápul la matay. ¹³ Masápul la matùtokán onu mabútug. Oray tolay onu animál, ay masápul la matay,’ nán mu. Ngamay nu magina da ngin ya mabayág ga tannug na tarumpeta, ay ittu yán ya annùdu da kiya bantay,” nán na. ¹⁴ Ay díkod nanagut tu Moses kitu bantay se la nawe kadatu tolay. Pinagdalus na datu tolay. Ay sinùnaán datu tolay datu bad-bádu da. ¹⁵ Ay se na nán pikam kaggída, “Masápul nakasagána kayu win kiya mekàlu wa algaw. Dakayu wa lalláki, ay akkan kayu meallay kadaya attáwa nu,” nán na.

¹⁶ Ay kane pagmakát nату mekàlu wa algaw, ay uwad addug se kilát se uwad nagibat ta angap kitu bantay. Ay uwad pe naggat tutu wala nga tannug tarumpeta. Kane magina datu tolay ya atán kitu kampu da, ay nagtar-tartar

da kitu ansing da gapu kitu daggat na. ¹⁷ Ay se la neapu tu Moses sa nelawán datu tolay kitu kampu da ta mawe da sinnan ne APU Dios. Nagsisíkáda da ngala kitu adanni kitu bantay. ¹⁸ Ay tu bantay Sinai, ay ummán ka nakalumotán ka atù, áta naganìgad de APU kitúni yin kiya apuy. Ay tu atù na, ay umas-asbà nga ummán kí atù pugun. Ay nangyagyag pe ka naggat tutu wala kitu bantay. ¹⁹ Ay kane dumgat tala nga dumgat tu tannug natu tarumpeta, ay nagúni tu Moses. Ay sinungbátan ne Dios kitu addug. ²⁰ Ay se la nga naganìgad de APU kitu otun tu bantay Sinai. Pinalbet ne APU tu Moses kitu otun tu bantay, ay tútu nanùdu tu Moses. ²¹ Ngamay nán ne APU kitu Moses, “Mawe ka pikam managut, ta kagiyánam datu tolay, ta get tala nu lumàsig da nga maningan kiyà nga APU, ay adu kaggída ya matay. ²² Ay kagiyam pe kadaya pappádi nga umadanni kiyà nga dalusán da daya baggibaggi da, áta nu akkan, ay panísan kuda,” nán na. ²³ Ay nán tu Moses ke APU, “Akkan manùdu daya tolay kídì bantay Sinai, áta ikaw mismu ya namílin kadakami nga ibílang mi ka nasantuwán idi nga bantay, ay se kami mangippáy ka pamandanán kiya lebut na,” nán na. ²⁴ Ay nán ne APU kaggína, “Mawe ka managut ta mawem alà nge Aaron. Ngamay akkan mu ipalúbus nga lumàsig daya pappádi se daya tolay nga umbet kanedi giyán ku, áta panísan kuda tutu wala nu kuwaan da yán,” nán na. ²⁵ Ay díkod nanagut tu Moses kadatu tolay, ay se na nga kagiyan kaggída datu pekagi ne

APU.

20

Datu sangapúlu nga bil-bílin

¹ Ay se la nagúni ye APU Dios, ay ittu dedi daya kinag-kagi na: ² “Iyà ya APU nga Dios nu wa nangítálaw kadakayu ka Egipto kitu inangngasassu da kadakayu.

³ Awan nu sabáli ibíláng ka diyos nu di iyà ala.

⁴ Akkan kayu mangwa ka sinan toláyán na diyos nu, onu panda ngala nga sinan singan daya panda ngala nga atán ka lánɡit, onu atán ki kalawagán, onu atán ki bebay. ⁵ Akkan kayu magukkab onu day-dayáwan dayán, áta iyà nga APU wa Dios nu, ay naabugu wà a Dios. Panísan ku daya kumagúra kiyà, se daya annánà da, se daya gakagaka da panda kiya mekàlu se mekappát nga paganakán. ⁶ Ngamay kadaya maminya kiyà se mangikurug kadaya bil-bílin ku, ay ipassingan ku kaggída ya áwan kaul-ulissán na amminyà oray panda ki mekasan-garíbu nga paganakán.

⁷ Akkan nu ur-uráyan usaran ya ngágan ne APU wa Dios nu. Ata panísan ku tutu wala daya mangur-úray magusár ki ngágan na.

⁸ Ngilínan nu ya Algaw wa Pinaggiimáng se ibíláng nu ka nasantuwán. ⁹ Annam ngalgaw ya angwa nu kadaya ngámin ubra nu. ¹⁰ Ngamay ya mekapittu wa algaw, ay Algaw wa Pinaggiimáng para ke APU wa Dios nu. Awan magubra tutu wala kadakayu kiyán na algaw, oray daya annánà nu, se daya asassu nu, se daya agtangeli

nga atán ki balay nu. Akkan nu pe iubra daya animál nu. ¹¹ Ata ki unag annam algaw kinuwa ne APU ya lánngit se iya kalawagán se iya bebay se daya ngámin na atán kadayán. Ay kitu mekapittu wa algaw, ay nagimáng. Díkod binindisiyonán ne APU yán algaw, ay se na kinuwa ka napatag.

¹² Ipatag nu daya ama nu se ina nu, ta senu adaddu ya agbiyág nu kiya lusà a idde ne APU wa Dios nu kadakayu.

¹³ Akkan kayu pumatay.

¹⁴ Akkan kayu manaládag onu makidaládag.

¹⁵ Akkan kayu magtákaw.

¹⁶ Akkan kayu magbus-busid kiya agsistígu nu kiya kumontra kiya kasittolay nu.

¹⁷ Akkan nu asílan ya balay naya kasittolay mu, onu ya atáwa na, onu ya asassu na, onu ya báka na nga para ubra, onu ya asnu na onu panda ngala nga kuw-kuwa naya kasittolay mu.”

¹⁸ Ay kane màmud ngámin datu tolal tu aggaddug na se tu agsal-sal-it na se magina da tu tarumpeta, ay se masingan da nga magat-atù tu bantay, ay nagansing da tutu wala. Tútu nagyán da ngala kitu ad-adayyu. ¹⁹ Ay se dala nga nán kitu Moses, “Ikaw ya mangamomán kadakami, ay ginán mika. May kagiyam ke Dios nga akkan nakami amomanán ta matay kami,” nán da. ²⁰ Ay tútu nán tu Moses kadatu tolal, “Akkan kayu magansing ta tistíngan nakayu, ay piyán na nu magansing kayu peyang ngin kaggína, ta senu akkan kayu magbásul,” nán na.

²¹ Ay nag-agyán nala datu tolay kitu ad-adayyu. Ngamay tu Moses, ay umadanni kitu nagibat ta angap nga ittu tu giyán ne APU Dios.

Datu bil-bílin mepanggap kitu annidúgán ka pagbasu

²² Ay nán ne APU kitu Moses, “Tu idi ya kagiyán mu kadaya iIsrael, ‘Nasingan nu mismu nga iyà nga APU nga atán kídi lángit ya nangamomán kadakayu. ²³ Ay túya akkan kayu mangwa ka sinan diyos nu nga nàwa ka balitù onu nàwa ka silber se nu dayáwan na ummán ki agdáyaw nu kiyà. ²⁴ Mangwa kayu ka agbasuwán nu para kiyà, ay lusà ala ya usaran nu. Mangwa kayu kiyán na agbasuwán kadaya giy-giyán na pagpakammuwán ku kadakayu. Ay umbet tà nga mamindisiyon kadakayu. Yán na agbasuwán ya panidúgán nu kadaya pagbasu nu wa karneru onu báka, se ittu yán pe ya pangidatúnán nu kadaya karneru se báka ka aggiyáman nu ke APU. ²⁵ Ay nu batu ya usaran nu wa mangwa kiya agbasuwán nu kiyà, ay akkan nu usaran daya killután na batu, áta rag-ragitán nu ya batu ki angngusár nu ki aruminta. ²⁶ Akkan nu payán ka pákad ya ù-ùneán nu kiyán na agbasuwán nu para kiyà, áta nu umunè kayu, ay get tala masingan ya kannawan nu ipassingan,’ nán na,” nán mu.

21

Daya lin-lintag mepanggap kadaya asassu

¹ Ay nán manin ne Apu kitu Moses “Tu dedi daya lin-lintag ga ipasúrut mu kaggída. ² Nu

gumátang kayu ka laláki nga asassu wa Hebreo, ay annam dagun ya agsurbi na kadakayu, ay se la nga mawe yin nu mekapittu dagun na, nga áwan na bay-bayádan. ³ Ay nu áwan na atáwa kane gatángan nu, ay papannan nu wa áwan atáwa. Ngamay nu atán atáwa na ngin kadakayu nga gumátang kaggína, ay kabulun na nga mawe yin ya atáwa na. ⁴ Ay nu ya laláki nga asassu, ay pinangatáwa naya apu na ka asassu wa babay, ay se da nagan-anà, tu apu natu babay ya makin-kuwa kaggína se datu annánà na. Ay mawe nga sissa tu laláki. ⁵ Ngamay nu nán natu laláki nga asassu nga, ‘Piyán ku ya apu ku se ya atáwa se daya annánà ku, ay maddi yà mawe,’ nu nán na, ⁶ masápul la ippan naya apu na kitu pagday-dayáwan ke Dios, ay se na ipadat tu talínga natu asassu kitu gitap na gagyangán onu kitu gamba natu gagyangán, ay se na rabngan ki dúut. Ay se la magsurbi tu asassu kitu apu na kiya kasibbiyág na.

⁷ Ay nu ya isa nga laláki, ay iláku na ya an-anà na nga babay ka asassu, ay sabáli ya kàwaán na kiya kàwaán naya asassu wa laláki. ⁸ Ay nu tu apu na, ay pinalánu na nga atawán, ay se akkan na piyán nin, ay masápul la pasaka na kammin kadatu maganà kaggína. Awan na rabbang mangiláku kaggína ka sabáli tolay, áta nadakè tu namàyanán na kaggína. ⁹ Ngamay nu ipaatáwa na kiya an-anà na nga laláki, ay masápul ibiláng na ka an-anà na pe yin. ¹⁰ Ay nu atawán natu apu, ay se la nga mangáduwa, ay masápul la ya angwa natu apu kaggína ay páda

na kiya atáwa na. Akkan màsayán ya kanan se ya bádu na, se daya duddúma nga pagrabngán na. ¹¹ Ay nu akkan kuwaan na apu dedi ya tallu wa bánag, ay masápul la mawe yin ya asassu wa babay nga áwan na bay-bayádan.

Daya lin-lintag mepanggap kadaya makapatay

¹² Ya tolay ya mangámang ki kasittolay na, ay se na mapatay ay masápul la matay pe.

¹³ Ngamay nu akkan na pinalánu patayan may nepalúbus ne Dios, ay annung na ya magsirù kiya isa nga giyán na kagiyan ku kadakayu.

¹⁴ Ngamay nu ginúráat na isa tolay ya pumatay se nelíbát na ya namatay, ay se la nawe nagsirù kiya altár ku, ay masápul alá nu kitúni se nu la patayan pe.

¹⁵ Daya manúlung kadaya mannákam da, ay masápul matay da.

¹⁶ Daya magkidnap ay masápul matay da, oray neláku da ngin ya tolay ya kinidnap da, onu atán pikam kaggída.

¹⁷ Daya magged kadaya mannákam da, ay masápul matay da pe.

¹⁸⁻¹⁹ Ay nu atán da magsáwad, ay se masúlung na ya isa ya isa, onu bàbàan na ka batu, ay se la natalíngu may akkan natay, ay akkan mapánis tu nakasúlung, nu tu nasúlung ay bumílag kammin onu annung naya magtàdukud da magdal-dalen. Ngamay masápul bayádan natu nakasúlung tu nasáyang nga oras natu sinúlung na, ay se aggína ya makammu kitu sinúlung na panda kiya ibibbílag na tutu wala.

²⁰ Ay nu baútan na toláy ya asassu na nga laláki onu babay, ay se matay nga dáguš kiyán na nagbaút na, ay masápul la mapánis.

²¹ Ngamay nu magbiyág pikam ka isa onu duwa ngalgaw ya asassu, ay akkan na mapánis, áta kuw-kuwa na kampela ngin nin ya asassu.

²² Ay nu atán da lalláki nga magpatay, ay se matakítán da pe ya isa nga babay ya nabùsit, ay se la nga mippà ya an-anà na may áwan nin nadakè a nàwa kaggína ka panda, ay masápul magawát tu nakasúlung kaggína kiya banor ra kagiyan naya atáwa na. Ay akkan magsurù kiya kagiyan daya mangguwes kaggína. ²³ Ngamay nu atán pikam nadakè a màwa kitu babay ittu pe ya màwa kitu laláki. Nu natay, ay matay pe tu laláki. ²⁴ Nu nakúláp ay makúláp pe tu laláki. Ay nu nippà ya ngípan natu babay, ay masápul mippà ya ngípan pe natu laláki. Nu íma ay íma pe, ay nu síkil ay síkil pe natu laláki.

²⁵ Nu nasidug ay masidug pe ya laláki, ay nu natalíngu ay matalíngu pe tu laláki. Ay nu nàrusán ya baggi tu babay, ay masápul màrusán pe tu laláki.

²⁶ Ay nu ya isa nga laláki, ay nakúláp na ya asassu na nga laláki onu babay, ay masápul wayaan na ngin tu asassu na ka pinakabáyad na kitu mata na. ²⁷ Ay páda na pe nu ngípan ya mippà. Masápul nga wayaan na ngin tu asassu na ka pinakabáyad na kitu ngípan na.

Daya lin-lintag mepanggap kadaya kuw-kuwa

²⁸ Ay nu ya isa nga toru wa báka, ay sàgúdan na ya isa nga laláki onu babay, ay se matay ya

tolay, ay masápul la matùtokán ya toru panda ki katay na. Ay áwan mangán kiya karni naya toru. Ay tu makin-kuwa kitu toru, ay akkan na mapabásul. ²⁹ Ngamay nu tu toru, ay nakasàgud kitun nin, ay se nakagiyánan nin ya makin-kuwa, ngamay akkan na nepupúkù, ay se la makapatay ya toru, ay masápul la matùtokán ya toru, ay se matay pe ya makin-kuwa. ³⁰ Ay nu makiawát daya natayán, ay masápul la bayádan na ya awát nga kagiyán da, ta senu akkan da patayan. ³¹ Ay nu ya masàgud, ay an-anà ay páda na nga lintag ya surútan nu ki angwa nu kiya makin-kuwa kiya toru. ³² Ay nu asassu ya sàgúdan naya toru, magbáyad ya makin-kuwa kitu toru kitu apu natu asassu ka pagkàlu kilu nga silber, ay se matùtokán tu toru panda kitu katay na.

³³ Ay nu akkan nepatulli na tolai ya takkab naya bubun onu nagkorob ka bubun ta akkan na tinàbán, ay se la atán toru onu asnu nga nepisù kitu bubun, ³⁴ ay masápul magbáyad ka pirà tu tolai kitu makin-kuwa kitu animál. Ngamay kuwa na ngin tu natay ya animál.

³⁵ Ay nu ya toru na isa tolai, ay napatay na ya toru pe naya isa tolai, masápul iláku datu sibbiyág ga toru, ay se da paguwarán tu báyad na. Ay uwaran da pe tu karni natu natay ya toru.

³⁶ Ay nu gángay kammala nga sumàgud tu toru, ay se akkan nepúkù natu makin-kuwa, masápul bayádan natu natay ya toru ka sibbiyág ga toru, ay kuwa na pe yin tu natay ya toru.

Daya lin-lintag mepanggap kadaya awát

¹ Nu nagtákaw ya isa tolay ka toru wa báka onu karneru, ay se na pinatay yin onu neláku na ngin, ay masápul bayádan na ka limma nga toru ya isa nga toru, onu appát ta karneru ya isa nga karneru. Ay nu áwan na nga pagbáyad, ay masápul la meláku yán na tolay ka asassu ta senu atán pagbáyad na. ² Ay nu atán pikam kaggína tu tinákaw na nga toru wa báka onu karneru onu asnu, ay se sibbiyág pikam, masápul la mamidduwa ya pagbáyad na.

³ Ay nu atán nasukalán na manglannà a magtákaw ki gabi, ay se mapatay, ay áwan mapabásul kiya pannakatay na. ⁴ Ngamay nu algaw ya kàwa na, ay mapabásul ya nakapatay kaggína.

⁵ Ay nu magamet ya animál naya isa nga tolay kiya tálun onu kaubásan naya kasittolay na, onu ipaamet na ya tálun onu kaubásan na kasittolay na, ay masápul la magbáyad. Ay ya kapiyán kiya tálun onu kaubásan na ya pagbáyad na.

⁶ Ay nu sumidug ya tolay, ay se la sarátan na apuy ya naalmung ngin na ammay onu datu ammay nga akkan pikam nagáni onu nasidug ya tálun, ay masápul la bayádan natu nanidug ngámin datu nadadál.

⁷ Ay nu nepiyár naya isa tolay kiya kasittolay na ya pirà na, onu panda ngala nga napatag ga sanikuwa na, ay se la nga natákaw datun, masápul la sapúlan da tu nagtákaw, ay se la magbáyad ka mamidduwa ya kaadu na kitu tinákaw na. ⁸ Ngamay nu akkan da masmà tu

nagtákaw, ay masápul la mippan tu nangiarimán kadatu pirà se sanikuwa kiya pagday-dayáwan ke Dios, ay se na nga sipataán nu inalà na onu akkan tu nepearimán da kaggína.

⁹ Ay nu atán ríri mepanggap ki magtakkil ki báka onu asnu, onu karneru, onu bádu onu panda ngala nga newágà na isa tolay, tu idi ya kuwaan nu. Ilbet nu ya kásu ke Dios. Ay ya pabasúlan ne Dios, ay magbáyad ka mamidduwa kitu makin-kuwa kitu talitakkilan na.

¹⁰ Ay nu nepatarakan na ya isa tolay ya asnu na onu báka, onu karneru onu panda ngala nga animál kiya isa nga tolay, ay se natay onu natalíngu onu nagtálaw tu nepatarakan kaggína, may áwan makasistígu, ¹¹ ay masápul la magsipata tu nagtarakan ke APU nu aggína ya nangwa kiya nàwaán naya nepatarakan kaggína onu akkan. Ay nu sipataán na nga akkan aggína ya nangwa kiya nàwaán naya nepatarakan kaggína ay masápul la kurugan naya nangipatarakan ya sipata. Ay akkan na magbáyad tu nangipataránán. ¹² Ngamay nu natákaw tu nepatarakan kaggína, masápul magbáyad. ¹³ Ay nu pinatay ulolag, masápul ilbet na ya baggi natu nepatarakan kaggína ka pakasinnán na kurug tu nàwa. Ay díkod akkan magbáyad kitu makin-kuwa.

¹⁴ Ay nu nagtakkaw ya isa tolay ka panda ngala nga animál, ay se natalíngu onu natay tu tingkaw na, ay se áwan tu makin-kuwa kitu nekàwa na, ay masápul bayádan natu nagtakkaw tu animál. ¹⁵ Ngamay nu atán tu makin-kuwa, ay akkan magbáyad tu nagtakkaw.

Ay nu inarkilaan na tu animál, ay tittu tu arkila ya idde na.

Daya duddúma pikam nga lin-lintag

¹⁶ Ay nu ayuyútan naya isa nga laláki nga allayan ya isa nga babbalásang nga áwan na pikam kal-allay, masápul la manádug, ay se atawán na pe yin tu babbalásang. ¹⁷ Ngamay nu maddi tutu wala tu ama natu babbalásang, ay magawát ya laláki ka gángay banor tádug naya babbalásang nga meatáwa nga áwan pikam neallayán.

¹⁸ Masápul matay daya babbay ya durarákit.

¹⁹ Masápul la matay ya laláki nga mangwa ki animál.

²⁰ Daya magbasu ka pagday-dáyaw da kiya sabáli nga diyos, ay masápul la matay. Tittu we APU ya rabbang na nga pagbasuwán.

²¹ Akkan nu pà-paultuwan daya agtangeli ta agtangeli kayu pe kitun ka Egipto. ²² Akkan nu pà-paultuwan daya ulíla se daya bubbúkud da babbay. ²³ Ay nu pà-paultuwan nuda, ay se da makim-imallà kiyà, ay kalakkán kuda, ²⁴ ay se yà malùsaw tutu wala kadakayu, ay se takayu patayan ki gubát. Díkod mabúkud ya atáwa nu se maulíla pe daya annánà nu.

²⁵ Ay nu magpàkaw kayu ka pirà kadaya napubri nga tolai ku, akkan kayu magadang ka ábang na pirà nu. Akkan nu tal-taldan daya magpà-paábang ka pirà. ²⁶ Ay nu isalda naya keliyán nu kadakayu ya bádu na, masápul la ipatulli nu kaggína ki gidám. ²⁷ Ata get tittu yán ya annung na nga pagbádu. Awan na bádu wa

matúdug. Ay nu makiseng kiyà, ay kalakkán ku áta maragkallà à.

²⁸ Akkan nu irupat te Dios, ay se akkan nu pe gedán daya mangitur-turáy kadakayu.

²⁹ Akkan nu wa tàtáan ya angngidátun kadaya dátun nu kadaya munna nga gáni nu se kadaya básì nu.

Idde nu kiyà daya manákam ma annánà nu wa lalláki. ³⁰ Ay páda na pe kadaya toru wa báka nu, se daya toru wa karneru nu. Ipatagíbi nuda kadaya ina da ki unag pittu walgaw. Ay se nuda la nga idátun kiyà ki mekawalu wa algaw.

³¹ Dakayu daya nekísi a tolay ku. Túya akkan kayu mangán kadaya karni áyam nu wa pinatay ulolag. Idde nu wala ngin kadaya átu.

23

Daya nalintag se kustu para kadaya ngámin tolay

¹ Akkan kayu mangiwar-waragáwag ka busid da dámag. Ay akkan kayu pe tumistígu ka busid nga pumane kiya nadakè a tolay. ² Akkan kayu mear-arát kadaya kadúwán ki angwa da ki nadakè. Akkan kayu pe tumistígu ka pumane kiya kadúwán nga mamalintag ki akkan kustu. ³ Ay akkan nu pe paneyan ya isa tolay gapu wala ta napubri.

⁴ Ay nu masingan nu ya toru wa báka naya kagúra nu onu ya karneru na nga magal-aliwagwag gin, ay alà nu se nu wa ipatulli kammin kaggína. ⁵ Ay nu masingan nu ya asnu naya kumagúra kadakayu nga nekakálin

gapu ki dammat na agtu na, ay sengán nu ya kumagúra kadakayu nga mangipasíkad kitu asnu na. Akkan nu bay-bay-án nala.

⁶ Akkan nu bal-balintaggan ya lintag gapu wala ta napubri ya nedarum. ⁷ Akkan nu pà-pàgan daya busid da darum. Akkan nu pabasúlan se nu la patayan daya áwan básul, se daya kustu kuk-kuwaan na tolay, áta panísan ku daya nakabásul la tolay. ⁸ Akkan kayu wa papasùsúan, áta ya pasùsù, ay ittu ya árig mangúláp kadaya agturáy. Ittu pe ya manadál kiya pakalintaggán kuma daya áwan bas-básul.

⁹ Akkan nu pà-paultuwan ya agtangeli. Ammu nu nu wà ummán naya ur-uray naya agtangeli, áta agtangeli kayu pe kitun ka Egipto.

Ya mepanggap kiya mekapittu dagun se mekapittu nga algaw

¹⁰ Mulán nu ya lusà nu ki unag annam dagun. ¹¹ Ngamay kiya mekapittu wa dagun, ay bay-án nu la. Akkan nu ganiyan daya búnga daya nagitubuwán kiyán na dagun, ta kuw-kuwa daya napubri nga keliyán nu. Ay daya mebunna da, ay para kadaya alsádu wa ulolag gin. Ay pakunán nu pe kadaya kamulán nu ka úbás se kadaya kamulán nu ka olíbo.

¹² Magubra kayu kadaya ubra nu kiya unag annam ngalgaw. Ay kiya mekapittu walgaw, ay magimáng kayu. Ta senu makemáng pe daya asassu nu wa neanà ki balay nu, se daya agtangeli nga pilluwan nu, ay senu memangán pe daya pagubra nu wa toru wa báka se daya

asnu nu. ¹³ Gínán nu ngámin dedi nga kinagkagì kadakayu. Ay akkan kayu makiseng kadaya sabáli nga diy-diyos. Kannawan nu dayán, oray ya angngikagi nu wala ki ngágan da.

Daya napatag nga masilibráran

¹⁴ Mamìlu kayu wa magpiyasta ka para kiyà ki makadagun. ¹⁵ Silibráran nu ya piyasta nga pinagkakán nu sinápay ya áwan pamalbád. Nebílin ku kadakayu nga kiya nìdang nga al-algaw ki búlán na Abib, ay pittu walgaw ya angngán nu ka sinápay ya akkan napayán ka pamalbád. Ata ki am-amung dayán na al-algaw tu inagtálaw nu ka Egipto. Ngámingámin kayu, ay masápul atán dátun nu kiyà. ¹⁶ Ay masápul silibráran nu pe ya piyasta nga aggagáni nga ittu yán tu angngidátun nu kiyà kadaya munna nga gáni nu kadaya mul-múla nu. Ay nu tagay malpás ya dagun nin, ay silibráran nu pe ya piyasta nga pinagbubúras nga ittu yán ya agbúras nu kadaya úbás nu se daya búnga daya kay-káyu nu. ¹⁷ Ay ngámin daya lalláki kadakayu, ay masápul la mamìlu da magpassingan ke APU wa Dios ki makadagun.

¹⁸ Ay kiya angngidátun nu kiyà kiya dága naya pagbasu nu, ay masápul la áwan na kabulun na sinápay ya nakibugán ka pamalbád. Ay masápul la áwan mabunna panda kaláwa kiya taba naya pinagbasu nu.

¹⁹ Ay daya kapiyán kiya munna nga magáni nu kiya tálun nu, ay ilbet nuda kiya balay ne APU wa Dios.

Akkan nu ilútu ya karni urbun karneru onu kalding ki gattà naya ina na.

Daya kar-kari se bil-bílin ne APU Dios

²⁰ Mangibon nà ka anghel nga maginunna kadakayu nga ittu ya magtagasíngan kadakayu kiya dadalenán se mangippan kadakayu kiya giyán nga nesagánà para kadakayu. ²¹ Ginán nu ya kagiyan na se ikurug nu, áta iyà ya nangidde kaggína ka turáy. Akkan nu kaguráan, áta akkan nakayu tutu wala nga pakawanan.

²² Ngamay nu kapiyánan nu ginán daya kagiyan na, ay se nu kuwaan daya ngámin na pekagì kaggína, ay sengán takayu kadaya kalínga nu. Ay kalínga kuda pe yin.

²³ Ay ya anghel nga maginunna kadakayu, ay ippan nakayu kiya giyán daya Amorreo, daya Heteo, daya Perizeo, daya Cananeo, daya Heveo se daya Jebuseo. Ay rapúnan kuda.

²⁴ Ay nu atán kayu win kannán, ay akkan nu ipat-patag onu day-dayáwan daya sinan diy-diyos da. Akkan kayu mear-arát kadaya kuk-kuwaan daya magday-dáyaw kaggída, nu di nu kuma nga dadàlan dayán na sinan diy-diyos, se daya dadakkal batu para kaggída. ²⁵ Iyà nga APU wa Dios nu wala ya day-dayáwan nu. Ay bindisiyonan ku daya akakkanan nu, se ya danum ma inuman nu, ta sen ittu daya mamabílag kadakayu, ay se ku IPPÀ daya sin-sinakit kadakayu. ²⁶ Awan pe yin kadaya nabùsit ya mippà ya bùsit da, ay se áwan pe kadakayu win daya babbay ya di magan-anà. Ay se adaddu pe ya agbiyág nu.”

27 “Oray kiya akkan nu pikam nedaddatang, ay pappanansingan ku se riribuan ku daya tolay ya gubatan nu. Pataláwan ku daya kalínga nu nu masingan dakayu. 28 Mangipàrob bà ka adu balábal la abubúyug. Ta senu ittu dedi daya mamàpur rin kadaya Heveo, kadaya Cananeo, se kadaya Heteo kiya ligge nu wa magdal-dalen. 29 Ngamay akkan kuda pikam pàpurán ki unag makadagun, ta senu akkan mapanáwan ya lusà, ay umadu daya alsádu wa ulolag, ay masulítan kayu kaggída. 30 In-inútan kuda nga pàpuran panda kiya ikà-adu nu win na mangalà kiya lusà. 31 Ipandà ya lusà nu manggayát ka Daggáng nga Bebay panda kitu Bebay nga adanni kitu giyán datu Filisteo. Manggayát kitu ir-ir-er panda kitu wángag Eufrates. Pàpuran nu datu mag-agyán kitúni áta paábà kuda kadakayu. 32 Akkan kayu makitur-turátu kaggída onu kadaya sinan diy-diyos da. 33 Masápul magtálaw da kiya lusà nu, ta get nu aggída ya panggayatán naya agbásul nu kiyà. Ata nu umatangya kayu kiya agdáyaw da kadaya sinan diy-diyos da, ay ittu ya kàna nu win ki kàrung.”

24

Tu nangrisut ne Dios kadatu nagkakariyán da se datu iIsrael

1 Ay se la nán ne APU kitu Moses, “Manùdu kayu kídì giyán ku nga APU nu. Dakayu se de Aaron, se de Nadab, se de Abihu se daya pittu púlu wa pangmanàman daya iIsrael. Umbet kayu nga magdáyaw kiyà, may magyán kayu

kiya ad-adayyu. ² Sissa ka ngala, Moses, nga umadanni kiyà nga APU. Ay daya kabbulum, ay akkan da umadanni kiyà. Ay akkan mabalin mepanùdu daya tolay kikaw,” nán na.

³ Ay se la inumbet tu Moses kitu giyan datu tolay, ay se na kinagi kaggída ngámin datu kinag-kagi ne APU se ngámin datu bil-bílin na. Ay nagsissa datu tolay ya summungbát kaggína nga nán da, “Ngámin daya kinag-kagi ne APU, ay kuwaan mi ngámin dayán,” nán da. ⁴ Ay nesúrát tu Moses ngámin datu kinagi ne APU. Ay kane pagmakát, ay nasápa ginumniya, ay se la nangwa ka annidúgán ka pagbasu kitu pungut natu bantay. Ay nangipasíkad pe ka sangapúlu se duwa nga dadakkal nga batu, nga ittu pe ya bílang daya tangámalan ka Israel. ⁵ Ay se la nangipàrob kadatu babbágu nga ísrael nga ittu datu nagidátun kadatu masidug ga dátun da ke APU, ay se da pe nangidátun kadatu báka nga toru para ki akikappiya da ke APU. ⁶ Ay inalà tu Moses tu gudduwa natu dága, ay se na nippáy kadatu besin, ay tu gudduwa, ay nesiysiyà na kitu agbasuwán. ⁷ Ay se na nga inalà tu libru wa nekesurátan datu bil-bílin ne Dios, ay se na nebása kadatu tolay. Ay nán datu tolay kane mabalin na nga ibása tu libru, “Kuwaan mi ngámin daya kinagi ne APU, ay se mi ikurug da ngámin,” nán da. ⁸ Ay se na inalà tu dága nga nabansi, ay se na iwar-warsì kadatu tolay, ay se na nán, “Tu idi nga dága ya mamairut kiya kari ne APU kadakayu, kane idde na kadakayu dedi nga bil-bílin na,” nán na.

⁹ Ay se la nga nanùdu tu Moses se tu Aaron

se tu Nadab se tu Abihu se datu pittu púlu wa pangmanàman datu iIsrael. ¹⁰ Ay nasingan da nge Dios nga Dios daya iIsrael. Magsisíkad kiya ummán ka nasumintu ka napatag nga batu wa safiro ya ngágan na. Nalitáw tutu wala nga ummán ka singan lángit tu singan natu batu. ¹¹ Akkan inan-anu ne Dios datu pangmanàman datu iIsrael. Nasingan da nge Dios. Ay se da nagkakán se umminum kitúni.

Tu nipappan tu Moses kitu otun tu bantay

¹² Ay nán ne APU kitu Moses, “Manùdu ka ki bantay, ay se nà idaggán kiyán. Atán idde ku kikaw nga dalumpenág ga batu wa nangisurátan ku kadaya bil-bílin ku se lin-lintag nga ittu ya itùgud mu kadaya tolay,” nán na. ¹³ Ay tútu nagrubbuwát tu Moses, kabulun na tu Josua nga kaseng na. Nanùdu tu Moses kitu bantay nga nagpassingannán ne Dios. ¹⁴ Ay nán tu Moses kadatu pangmanàman datu iIsrael, “Idaggán dakami yala kídi ta magulli kami kammin. Mabansi de Aaron se Hur ka kabulun nu. Ay nu atán daya atán ríri, ay aggída ya kapannán nu,” nán na.

¹⁵ Ay se la nga nanùdu tu Moses kitu bantay. Ay nalngúpán ka angap tu bantay. ¹⁶ Naganìgad ya diláng ne APU kitu bantay Sinai. Ay nalngúpán tu bantay kitu angap ki unag annam ngalgaw. Ay kitu mekapittu walgaw, ay kinumraw kitu Moses kitu angap. ¹⁷ Kitun, ya singan natu diláng ne APU kitu otun tu bantay, ay ummán tutu wala ki apuy ya maggang-gangláyab kitu agsisíngan datu iIsrael. ¹⁸ Ay sirrà tu Moses tu angap, ay se

manùdu kitu bantay. Ay nakappát púlu gabi se appát púlu ngalgaw tu Moses kitu bantay.

25

Datu dátun para kitu Tabernákulu

¹ Ay nán ne APU kitu Moses, ² “Kagiyam kadaya iIsrael nga mangilbet da ka dátun da kiyà. Alà mu ya dátun daya ngámin tolai ya sikkaanggam mangidde kadaya dátun da kiyà. ³ Tu dedi daya dátun nga alá mu: daya balitù, daya silber, se daya bága. ⁴ Alà mu pe daya abal nga mannáw, daya bayolet, daya dag-daggáng se daya napiya nga dilána. Alà mu pe daya dùdut kalding ⁵ se daya lálát toru wa karneru nga nakulorán ka daggáng, se daya napiya nga lálát báka. Ay alá mu pe daya tarikáyu nga akasiya. ⁶ Alà mu pe daya idde da nga denu olíbo wa para ki dílag, se daya talibangug nga para kiya denu nga ikkiípu se para kiya insensu. ⁷ Alà mu pe daya idde da nga batu wa oniko, se daya napatag ga batu-batu nga para kiya efod daya pappádi se para kiya aruwátan da ki gútù da. ⁸ Magpàwa ka kaggída ka napatag nga pagyanán ku nga tabernákulu, ta senu mepagataatán nà kaggída. ⁹ Ki angwa da kiyán nà tabernákulu, ay masápul surútan da ya kàwa na nga kagiyan ku kikaw. Ay daya ar-aruminta kiya unag na, ay dayán nala kagiyan ku kikaw pe ya masúrut.

¹⁰ Magpàwa ka kaggída ka arko nga nàwa ka káyu nga akasiya. Ya kadaddu na, ay isa mitru se sangapúlu sentimitru. Ya kadakkal na, ay pittu púlu sentimitru, ay ummán pe ya kadallam

na. ¹¹ Ay se mu la nga pakalupkopán ya ngámin panin lasi na se ya amin unag na ka pabeg balitù. Ay se mu pe pakalupkopán daya ngámin na lebi-lebig na. ¹² Magpàwa ka pe ka appát nga galáng nga pabeg pe nga balitù. Ay se mu la nga ikabit kadatu síkil na kadatu appát síku na. ¹³ Ay se ka la magpàwa pe ka duwa nga takkan na káyu nga nàwa pe ka káyu wa akasiya. Ay páda na pe, pakalupkopán muda pe ka pabeg balitù. ¹⁴ Ay dedi nga takkan, ay meruwad da kadatu galáng kadatu maganubáng nga síkil naya arko. Ay ittu daya pagbúlig da kiya arko. ¹⁵ Ay daya takkan, ay meruruwad da peyapeyang kadatu galáng, nga akkam da ip-ippà. ¹⁶ Ay iunag mu kitu arko ya nekesurátan daya bil-bílin ku nga ittu daya iddè pikam kikaw.

¹⁷ Ay se ka la magpàwa pe ka takkab naya arko ka pabeg pe nga balitù. Ittu ya akim-imallàán ke Dios. Ya kadaddu na, ay isa mitru se sangapúlu sentimitru, se ya kadakkal na, ay pittu púlu sentimitru. ¹⁸ Ay magpàwa ka pe ka duwa nga sinan kerubin kiya magpungtu kiya takkab na nga ittu ya akim-imallàán ke Dios. Ya usaran mu, ay pinitpet nga balitù. ¹⁹ Díkod magpungtu daya duwa nga sinan kerubin. Mekanáyun da kam kiya akim-imallàán ke Dios. ²⁰ Ay daya duwa nga kerubin, ay magàráng da, ay se daya payà da, ay mepangátu ya kaúnát da. Díkod, layyungán da ya akim-imallàán ke Dios nga ittu tu sisinnán da. ²¹ Ay yán na akim-imallàán ke Dios, ay mikab kiya arko. Ay iunag mu kiya arko ya nekesurátan daya bil-bílin ku nga iddè kikaw.

²² Ay kiyán na akim-imallàán ke Dios, ay amomanán taka kiya nagtuldán daya duwa nga sinan kerubin. Ikagiyán ku kikaw ngámin daya bil-bílin ku kadaya iIsrael.

Tu tebol natu sinápay nga para ke APU

²³ Magpàwa ka pe ka tebol. Ya kadaddu na, ay siyám púlu sentimitru, ay ya kadakkal na, ay gudduwa mitru. Ya kalingúdu na, ay pittu púlu sentimitru. Ya káyu wa akasiya ya usaram pe. ²⁴ Kalupkopán mu ka pabeg balitù, ay pakalupkopán mu pe daya lebi-lebig na ka pabeg pe nga balitù.

²⁵ Ay palebután mu ya otun na ka káyu wa tangagakam ya lampád na. Ay kalupkopán mu pe ka pabeg balitù, se mu pe pakalupkopán daya lebi-lebig na ka pabeg balitù pe.

²⁶ Ay pangwa mu pe ka appát nga galáng nga ittu daya ikabit mu kadaya appát síkil na. ²⁷ Dayán na galáng nga keruwaddán daya takkan na káyu nga pagbúlig kiyán na tebol, ay ipanìgad mu la ka bittì kiya lebig na.

²⁸ Mangwa ka pe ka takkan na káyu, nga ittu daya pamúlig nu kiya tebol. Ya káyu wa akasiya ya usaram, ay se kalupkopán muda pe ka balitù.

²⁹ Magpàwa ka pe ka gupagupán se pippingán se daya pitser se daya bawl nga ittu daya mausár para kadaya dátun nga mainum. Màwa pe dayán ki pabeg balitù. ³⁰ Ay mangippáy ka peyapeyang ka átang nga sinápay nga sisinnán ku peyang.

Tu kandelero

³¹ Magpàwa ka pe ka kandelero nga pabeg balitù. Ya pungut na se arutáng na, ay se daya

mal-malúkung na, ay màwa da ka pinitpet nga balitù. Daya dekorasyon na nga but-bútà se daya aken da, ay mekanáyun da kiya arutáng na. ³² Ay yán na kandelero, ay atán annam ma pas-pasanga na nga magtutúway kiya arutáng na. Tallu kiya tapíngit, ay tallu pe kiya tapíngit. ³³ Ay ki kada pasanga, ay payán mu ka tallu wa mal-malúkung nga sinan bútà almendras nga atán tu bísì se aken da. ³⁴ Ay kiya arutáng mismu naya kandelero, ay payán mu ka appát nga nagsasarundù a sinan bútà almendras nga atán tu aken da. ³⁵ Payám ka isa nga sinan bútà ya panìgad daya munna nga duwa pasanga nga nagtuway, ay se la manin isa kiya panìgad daya mekàduwa, ay se la isa manin kiya mekàlu. Pakunán mu ngámin daya annam ma pas-pasanga naya kandelero. ³⁶ Ngámin dayán na but-bútà, se datu pas-pasanga, ay mekanáyun da kiya arutáng na. Ay ngámin da, ay màwa da ka tang-tangapánid nga pinitpet nga pabeg balitù. ³⁷ Ay magpàwa ka ka pittu wa pingki nga ittu daya meparotun kadaya pas-pasanga na, ta senu mawadaán ya àrangan na. ³⁸ Daya kartib pabílu daya pingki se daya aggipayán kadayán, ay màwa da pe ka pabeg balitù. ³⁹ Ay ya kandelero se ngámin daya ar-aruminta na, ay màwa da ka 34 kílu nga pabeg balitù. ⁴⁰ Ay ki angwám kadayán, ay masápul surútam tutu wala ya palánu nga sisinnán mu kídi nga bantay.”

26

Ya mepanggap kitu Tabernákulu

¹ “Ay nu iya tabernákulu, ya angwa mu, ay mangwa ka ka sangapúlu wa tulda nga naabal ka napiya nga dilána nga mannáw, se bayolet, se dag-daggáng. Ay burdáan muda pe ka dekorasyon da nga kerubin. ² Sangapáda ya kadadakkal ngámin dayán na tulda. Ya kadaddu da, ay sangapúlu mitru se gudduwa. Ay ya kába da, ay isa mitru se walu púlu sentimitru. ³ Pagtatakípan mu daya limma nga tulda, ay se pagtatakípan mu manin pe daya limma. ⁴ Ay se mu la lanárgan ka galáng nga nàwa ki binola nga mannáw ya bíkat naya tapungtu nga tulda kitu limma nga nagtatákip, ay se mu la pakunán pe ya bíkat naya tapungtu nga tulda naya mekáduwa nga nagtatákip pa limma nga tulda. ⁵ Limma púlu nga galáng ya ippáy mu ki isa nga tulda, ay ummán pe kitu isa. Magbabátug ngámin daya gala-galáng da nga duwa.

⁶ Ay se ka magpàwa pe ka limma púlu wa sagpit nga pabeg balitù, nga ittu daya pagsagpit mu nu pagsulpítan mu win datu tulda. Díkod, matangtangapánid ya tabernákulu.

⁷ Ay mangwa ka pe ka sangapúlu se isa tulda nga naabal ka dùdut kalding, nga ittu ya ináp mu kiya tabernákulu. ⁸ Ay kuwaan mu ka sangapáda ya kadadakkal dayán na tulda. Ya kadaddu da, ay sangapúlu se tallu mitru se gudduwa, ay se ya kába da ay isa mitru se walu púlu se siyám sentimitru. ⁹ Pagtatakípan mu ya limma nga tulda, se pagtatakípan mu pe daya annam. Ay ya mekannam, ay màpil la mapagkadduwa, nga ittu ya mepanin àráng kiya

tabernákulu. ¹⁰ Ay se ka la mangwa ka limma púlu wa galáng kiya bíkat naya tapungtu wa tulda kadatu nagtatákip pa tulda, ay se limma púlu galáng pe kiya bíkat naya tapungtu nga tulda naya mekàduwa nga nagtatákip pa tulda. ¹¹ Ay se ka la mangwa ka limma púlu nga sagpit nga nàwa ka bága. Ittu dayán daya pagsagpit mu kadatu gala-galáng datu tulda nu pagtakipan muda ngin. Díkod tang-tangapánid ya pagbalinán naya tabernákulu. ¹² Ay ya mekasan-gapúlu se isa nga tulda, ay mekikeway yala ya gudduwa na kiya likud naya tabernákulu. ¹³ Ay ya gudduwa mitru kitu tapíngit bíkat na, ay mekikeway kampela ngin nin kiya bíkat naya tabernákulu. Ay ya gudduwa mitru kiya tapíngit bíkat na, ay mekikeway kampela ngin nin kiya tapíngit bíkat naya tabernákulu ta senu matábán. ¹⁴ Ay mangwa ka pe ka ináp mu manin kiya tabernákulu. Ya usaram, ay lálát toru wa karneru. Ay se ka la manin mangwa ka panin lasi nga annáp nga nàwa ka napiya nga lálát. ¹⁵ Ay se ka mangwa ka dab-dabbi nga ittu daya anumalay naya tabernákulu. Ay ya káyú wa akasiya ya usaram. ¹⁶ Ya kadaddu dayán na dab-dabbi, ay appát mitru se gudduwa. Ay ya kalampád da, ay pittu púlu sentimitru.

¹⁷ Ay kiya tapungtu naya kada dabbi, mangwa ka ka duwa nga padíla nga magdammáng. Ittu dayán daya pagtatakípán dayán na dab-dabbi. ¹⁸ Mangwa ka ka duwa púlu dabbi para ki panillod naya tabernákulu, ¹⁹ ay se ka mangwa ka appát púlu wa pangipasikádan

kadaya dab-dabbi. Ya usaram ay silber. Duwa nga agpasikádan ya pagsàraddán naya isa nga dabbi, nga ittu ya kesulpongán datu duwa nga padíla na. Ay se duwa manin kiya sumarunu nga dabbi, nga ittu pe ya kesulpongán daya duwa nga padíla na. ²⁰ Ay kiya tapíngit bíkat naya tabernákulu, kiya panidáya, ay mangwa ka pe ka duwa púlu wa dabbi. ²¹ Mangwa ka pe ka appát púlu wa agpasikádan kadaya dab-dabbi nga silber. Duwa nga agpasikádan ya kada dabbi. ²² Ay kiya panin likud na ya tabernákulu, kiya pane sirbútán, ay mangwa ka ka annam dabbi. ²³ Ay se ka pe mangwa ka duwa dabbi para kadaya síku naya tabernákulu ki likud. ²⁴ Magrewing da ki panìgad panda ki paningúdu kiya giyán naya munna nga galáng. Páda na pe kiya isa nga atán ki síku. ²⁵ Díkod walu ngámin daya dabbi se sangapúlu se annam ngámin daya agpasikádan. Duwa ki kada dabbi. ²⁶ Magpàwa ka ka takkan na nàwa ka káyu wa akasiya. Limma ya para kiya tangapíngit naya tabernákulu, ²⁷ ay limma pe ya mippáy kiya tapíngit. Ay limma pe nga takkan ya mippáy kadaya dabbi nga atán kiya padne sirbútán nga ittu ya likud naya tabernákulu. ²⁸ Ay ya takkan na mippáy kiya panin ábà daya dabbi, ay tanganáyun. ²⁹ Ay ngámin daya dabbi, ay kalupkopán muda ka balitù. Kuwaan mu pe daya gala-galáng da ka balitù. Ittu dayán ya pangiruwaddán mu kadaya tak-takkan na káyu. Ay kalupkopán mu pe daya ngámin na takkan ka balitù. ³⁰ Ay se mu la ipasíkád ya tabernákulu,

nga ummán kitu palánu nga nepassingan kikaw kitu bantay.

³¹ Magpàwa ka pe ka abay nga kurtína nga naabal ka mannáw se bayolet se dag-daggáng nga binola nga dilána. Ay se la makappiya maburdáan pe ka kerubin. ³² Ikabit mu idi kiya appát adígi nga káyu akasiya nga nakalupkopán ka balitù. Ipasíkád muda ki appát nga agpasikádan na nàwa ka silber. Payán mu daya adígi ka sáwit nga nàwa ka balitù. ³³ Irabit mu ya kurtína ka sagpit nga nàwa ka balitù. Ay se mu la ilnà ya arko nga giyán tu nekesurátan datu bil-bílin ku kiya nakurtináan na giyán. Ay tu kurtína ya pagbátan daya duwa nga kuwartu. Ya isa ay ittu ya kuwartu nga Napatag, ay ya isa ay ittu kuwartu nga Kapà-pàgán. ³⁴ Ìkab mu ya takkab nga akim-imalláan ke Dios kitu arko, ay se mu la ippáy kiya kuwartu nga Kapà-pàgán. ³⁵ Ay tu tebol, ay ippáy mu kiya panin lasi naya kurtína. Ay ya kandelero, ay ippáy mu kiya panillod da unag naya tabernákulu, nga magpanidmáng kiya tebol. Ay ya tebol, ay ippáy mu kiya panidáya kiya unag naya tabernákulu.

³⁶ Ay payán mu pe ka kurtína ya lalangkán naya tabernákulu. Ya kurtína ay maabal ka mannáw, se bayolet, se dag-daggáng nga binola dilána nga napiya. Paburdáan mu ya kurtína. ³⁷ Ikabit mu idi nga kurtína kiya limma adígi nga akasiya nga nakalupkopán ka balitù. Ipasíkád mu da ki limma nga agpasikádan nga nàwa ka bága. Payán muda pe ka sáwit nga nàwa ka balitù nga ittu daya pangikabitán mu kiya

kurtína.”

27

Tu annidúgán ka pagbasu

¹ “Ay se ka manin mangwa ka annidúgán ka pagbasu. Ya kadakkal na, ay duwa mitru se tallu púlu sentimitru nga nagbaal. Ay ya kadallam na, ay isa mitru se tallu púlu sentimitru. Ya káyu wa akasiya ya usaram. ² Kiya útun daya appát síku na, ay payán muda ka sinan sàgud. Ay mekanáyun da kiya annidúgán. Ay se mu la nga kalupkopán ya annidúgán ka bága. ³ Ay se ka la magpàwa ka timba nga aggapuyán se kadaya agtallaán kiya abu, se daya pal-pála. Magpàwa ka pe kada besin se daya pagkáwit ka karni. Ay kuwaan mu dayán ngámin na ar-aruminta ka bága. ⁴ Ay mangwa ka pe ka bága nga sinan balúláng nga issaságat na. Payán mu ka galáng daya appát síku naya sinan balúláng nga nàwa pe ka bága. ⁵ Ay se mu la ippáy kiya unag naya annidúgán. Ikabit mu kiya panigad naya lebig na, ta senu dumatang kiya ábà na. ⁶ Mangwa ka pe ka takkan na káyu ka pagbúlig kiya annidúgán. Káyu wa akasiya ya kuwaam, ay se kalupkopán mu pe ka bága. ⁷ Ay dayán na takkan, ay meruwad da kadaya galáng nga atán kiya magpíngit kiya bíkat naya annidúgán nu bulígán da. ⁸ Ay ya dingding naya annidúgán, ay tabla. Díkod ummán ka kahon ya kàwa na. Kuwaan mu dayán ngámin ka ummán kitu nepassingan ku kikaw kitu bantay.

Ya amuwág natu Tabernákulu

⁹ Ay mangwa ka pe ka amuwág naya tabernákulu. Ya amuwág na ki panillod, ay abutan mu ka kurtína nga nàwa ka napiya nga dilána nga appát púlu se annam mitru ya kadaddu na. ¹⁰ Mangwa ka ka duwa púlu wa pagadígi mu kiya amuwág. Mangwa ka pe ka duwa púlu nga pangisiínán mu kadayán. Pabeg bága ya usaram kadayán ngámin. Ngamay daya sáwit da se daya sarikáw da, ay silber ya usaram. ¹¹ Ay páda na pe kiya panidáya. Maabut pe ya amuwág ka kurtína nga appát púlu se annam mitru ya kadaddu na. Ay duwa púlu pe ya adígi na nga mesiín pe. Ay màwa dayán ka bága. Ngamay daya sáwit da se daya sarikáw da, ay màwa da ka silber. ¹² Ya súba naya amuwág kiya pane sirbútán, ay duwa púlu se tallu mitru. Sangapúlu wa adígi ya ippáy mu se isiín muda pe. Ay maabut ka kurtína pe. ¹³ Ay ya súba naya amuwág ga panin àráng ki padne lattakán, ay duwa púlu se tallu mitru pe. ¹⁴ Ya kadaddu naya kurtína kiya tapíngit naya lalangkán na, ay annam mitru se siyám sentimitru. Ay ya angadigiyan na, ay tallu se mesiín da pe. ¹⁵ Ay ya tapíngit na, ay maabut pe ka kurtína. Ay annam mitru se siyám sentimitru ya kadaddu na pe. Ay tallu pe ya angadigiyan na se mesiín pe. ¹⁶ Ya ruwángan naya amuwág, ay mapayan pe ka annam mitru se siyám sentimitru wa kurtína nga nàwa ki mannáw, bayolet se dag-daggáng nga naabal ki napiya nga dilána. Ay maburdáan pe. Mekabit yán ki appát ta adígi nga nesisíin pe. ¹⁷ Ngámin daya adígi ki amuwág, ay atán

bagákat da nga silber, se daya sáwit da ay silber da pe. Ay daya nesiínán da, ay pabeg bága. ¹⁸ Ya pásit naya amuwág, ay appát púlu se annam mitru, se ya súbá na, ay duwa púlu se tallu mitru. Ay maabut ka kurtína nga nàwa ki napiya nga dílána nga ya kadaddu na, ay duwa mitru se tallu púlu sentimitru. Ay mesíin daya adígi na ka bága. ¹⁹ Ngámin daya maus-usár ra ar-aruminta kiya tabernákulu, ay se daya pat-pátù na, se daya pat-pátù naya amuwág na, ay màwa da ngámin ka bága.

Ya panagtagasíngan kitu dílag

²⁰ Ay ibílin mu pe kadaya iIsrael nga mangilbet da ka denu olíbo wa napabeg ka para kiya dílag, ta senu masibtán peyang ya kandelero kiya oras nga kasibtán na. ²¹ Ay kiya tabernákulu kiya panin lasi naya kurtína nga giyán natu nekesuratán datu bil-bílin, de Aaron na maggaáma ya magtagasíngan kiya dílag, ta senu siggatang da peyang ki àráng ne APU. Ay metul-túluy idi ya bílin pe yin kadaya sumarsarunu nga tolay nga iIsrael.”

28

Daya ibbabádu datu pappádi

¹ “Ay se mu la alà e Aaron na wagi mu se daya pútupútut na nga lalláki, nga de Nadab, se Abihu, se e Eleazar, se Itamar. Ikísi muda kadaya iIsrael ta aggída daya pappádi nga magsurbi kiyà. ² Pangwa mu nge Aaron nga wagi mu ka napatag nga bádu pádi nga ittu ya kapiyaán na pagbádu na. ³ Ay se mu la kagiyan kadaya

ngámin nalaing nga niddán ku ka paglaingán da, nga pangwa da nge Aaron ka ibbabádu na, nga ittu ya mangipakammu nga aggína ya nekísi nga pádi ku. ⁴ Ay tu dedi daya ibbabádu na nga kuwaan da: annáp gútù, ya efod, ya kamason na, ya amin unag nga kamason na nga nabúri, ya pagabungut na, se ya pagbagákat na. ⁵ Ya usaran da, ay binola nga balitù se mannáw, bayolet, dag-daggáng se napiya nga dilána.

⁶ Kuwaan da ya efod ka binola nga balitù se binola nga mannáw se bayolet se dag-daggáng se napiya nga dilána nga napiya ya nekaabal na. ⁷ Atán duwa nga sadáng na nga ittu ya pagtakípan naya panin àráng se panin likud na. ⁸ Ay ya naburdáan na bagákat na, ay páda na pe ya kàwa na. Daya mausár ay balitù, se mannáw, bayolet, se dag-daggáng nga binola se napiya nga dilána. ⁹ Mangalà ka ka duwa pilà a oniko* se mu la nga imarka daya ngag-ngágan datu lalláki nga pútupútut tu Israel, ¹⁰ annam ngágan kiya isa nga batu, ay annam pe kiya isa nga batu. Pagsasarunuwan muda nga imarka sigun kitu nekeanà da. ¹¹ Ya kesúrat dayán nga ngag-ngágan daya pútupútut tu Israel, ay ummán kiya angngimarka naya maragkuwa ka sangkilat nga immamarka. Ay se muda la nga ipigkat dayán na batu kiya ummán ki nalága nga bibitti a bárus nga balitù. ¹² Ay se muda la iparikkáp kadaya abága natu sinadáng naya efod. Dayán na batu ya panamdammán nu kadatu pútupútut natu Israel. Bug-bugtung ne

---

* **28:9** 28:9 Ya oniko ay batu wa ummán ka búngut.

Aaron daya ngag-ngágan da ki akiàráng na ke APU ka panamdammán na kaggída. ¹³ Mangwa ka ka ummán ka nalága nga bibittì bárus nga balitù nga ittu daya pangipigkattán mu kadaya batu. ¹⁴ Ay magpàwa ka pe ka duwa kadena nga pabeg balitù. Lubídan muda, se muda ikabit kadatu nangipigkattán mu kadatu batu.”

Tu annáp gútù

¹⁵ “Ay magpàwa ka pe kiya annáp gútù na nga usaran na nu magsaludsud ke APU. Masápul la napiya ya kàwa na nga ummán kiya kàwa naya efod. Ya usaran mu pe, ay balitù se binola nga mannáw, bayolet, se dag-daggáng se napiya nga dilána. ¹⁶ Nu màpil ay magbalin ka kuwadradu ya kàwa na. Siyám inses ya kadaddu na, ay siyám inses pe ya kalampád na. ¹⁷ Ay payán mu ka appát daládag ga nagbalaláki nga batu. Ya isa nga daládag, ay daya batu wa karnelia, crisolite, se esmeralda. ¹⁸ Ya mekàduwa nga daládag ay turkísa, safiro, se diyamante. ¹⁹ Ay ya mekàlu wa daládag, ay daya batu wa jacinto, aget, se amatista ya ippáy mu. ²⁰ Ay ya mekappát daládag ay berilo, oniko se haspe. Mepigkat da pe ka nalága nga bibittì a bárus nga balitù. ²¹ Sangapúlu se duwa ngámin daya batu nga kemarkaán daya ngag-ngágan datu pútupútut tu Israel. Díkod ummán da ka immamarka daya batu. Atán ngágan datu batu. Ngágan datu sangapúlu se duwa nga tangámalán. ²² Mangwa ka ka kadena nga pabeg balitù para kiya annáp gútù. Lubídan mu dayán na kadena. ²³ Mangwa ka pe ka duwa galáng

nga pabeg balitù. Ippáy muda kadaya duwa nga síku naya annáp gútù. ²⁴ Ay se mu la ikabit datu duwa nga nalúbid da kadena nga balitù kadatu duwa nga galáng nga atán kadatu síku natu annáp gútù. ²⁵ Ay datu tapungtu datu duwa nga nalúbid nga kadena, ay ikabit muda kadatu duwa nga nepigkat ta batu kadatu abága naya efod. Díkod mekabit datu kadena kiya aráng se kitu abága naya efod. ²⁶ Ay se ka manin mangwa ka duwa galáng nga balitù. Ikabit muda kadaya panìgad nga síku naya annáp gútù ki linung na nga otun tu efod. ²⁷ Mangwa ka manin ka duwa nga galáng nga balitù se mu ikabit kiya panìgad kiya amin lasi daya duwa nga sadáng naya efod kiya nagpandanán na kiya paningúdu naya naburdáan na sadáng naya efod. ²⁸ Ay daya galáng naya annáp gútù, ay mekabit da kadaya gala-galáng naya efod ka mannáw nga lúbid. Díkod magpanin otun ya annáp gútù kiya naburdáan na parte naya efod. Ay akkan mesibna pe yin kiya efod. ²⁹ Ay díkod, e Aaron, ay ag-agtu na ki adanni ki púsu na daya ngagngágan datu lalláki nga pútupútut natu Israel nga nesurátan kiya annáp gútù nu magunag kiya Kapàgán na kuwartu nga magadang ka sírib ke APU. Ay díkod mepadamdám da peyang ngin ke APU. ³⁰ Ay kiya annáp gútù nga magpasírib, ay ippáy mu daya Urim se Tummim. Masápul la adanni da ki púsu Aaron nu mawe makiaráng ke APU. Díkod ag-agtu na peyang nu makiaráng ke APU ya magpasírib kaggína kiya agdisisyon na para kadaya iIsrael.”

Datu duddúma pikam ma ibbabádu datu pappádi

³¹ “Ya kamason nga magpanin linung kiya efod, ay pabeg mannáw. ³² Ya búlaw na ay mapayán ka natùlapid da bibittì lúbid ka tapár na ta senu akkan mapìsi. ³³ Ay kiya gayádan na, ay maarumaymayán ka sinan bayábat nga nga nàwa ka binola nga mannáw, bayolet se dag-daggáng. Ay kiya nagbabátán da, ay maarumaymayán ka bibittì a kingkeng nga nàwa ka balitù. ³⁴ Díkod isa nga kingkeng ki kada isa nga sinan bayábat. Ay díkod mapalebután ya gayádan naya bádu. ³⁵ Ittu ya pagbádu ne Aaron nu magubra ngin kiya kinapádi na. Ay magina ya agkingkeng na nu magunag kitu napatag nga giyán nga umárang ke APU. Ay ummán pe nu lumawán nin. Ay díkod akkan matay.

³⁶ Ay mangwa ka pe ka sagápaw na nga nàwa ki pabeg balitù nga nadikorasyonán ka but-bútà. Ay se mu la imarka kiyán ya ‘Napatag ke APU.’ ³⁷ Ikabit mu idi kiya panin àràng naya abungut na. Ay mannáw wa lúbid ya pangikabit mu. ³⁸ Mippáy idi kiya kídáy ne Aaron. Ay e Aaron ya mangáku kadaya ngámin kinadakè daya dátun daya iIsrael ki angdalus da ngin kadayán nu idátun dada ngin ke APU. Ay masápul la atán peyang yán na sagápaw kiya kídáy ne Aaron, ta senu pàgan ne APU da. ³⁹ Ay ya amin unag ga nabúri a kamason, ay naabal ka napiya nga dilána. Ay páda na pe ya abungut na. Màwa pe ka napiya nga dilána. Ay ya bagákat na, ay màwa ki naburdáan na abal. ⁴⁰ Ay ya

para kadaya lalláki nga pútupútut ne Aaron, ay magpàwa ka ka kam-kamason se bag-bagákat da se daya abungut da, ta senu napiya se nadáyaw tutu wala ya sing-singan da. ⁴¹ Ibádum† ke Aaron se kadaya pútupútut na dayán na ikkaaruwát da, se muda ipuwán ka denu se muda ikarárag ka angngikísi mu kaggída ka maurdenán nga pappádi nga magsurbi kiyà. ⁴² Ay pangwa muda pe ka kalsunsilyu da nga dilána, ta senu matàbán ya kinasoba da. Ya kadaddu da, ay panda ki panda lappu da kampela ngin. ⁴³ Isúut de Aaron dayán se daya pútupútut na nu magunag da kiya tabernákulu, onu nu umbet da kiya annidúgán ka insensu nga magsurbi kiyà kiya Napatag nga Kuwartu, ta senu akkan da magbásul se akkan da matay. Tu idi peyang ngin ya sur-surútan nu panggáp kaggína se daya ngámin na pútupútut na.”

29

Ya pannakakísi datu pappádi

¹ Ay nán manin ne Apu “Ay tu idi ya kuwaan mu kiya angngikísi mu kaggída, ta senu magsurbi da ka pádi ku. Mangalà ka ka isa nga nabagu pikam ma toru báka se duwa nga toru wa karneru nga áwan tutu wala nga sad-sadúra. ² Mangwa ka pe ka sinápay ya akkan nakibugán ka pamalbád, se sinápay ya áwan pamalbád da nakibugán ka denu se ning-ingpit nga sinápay nga napigesán ka denu. Ya kapiyán na arína ya

---

† **28:41** 28:41 Ya angngibádu ne Moses kade Aaron na maggaáma kadatu ikkaaruwát da, ay parte naya angngikísi na kaggída.

usaran mu ki angwa mu kadayán. ³ Ippáy muda ki sissa nga làba, ay se mu la ilbet ya làba se ya toru wa báka se daya duwa toru wa karneru. ⁴ Alà mu de Aaron se daya pútupútut na kiya gagyangán naya tabernákulu, ay se muda la nga digútan. ⁵ Ay se mu la nga alà datu ikkaaruwát da. Ikamason mu ke Aaron ya amin unag ga kamason na se la ya kamason na kippayán naya efod. Isúut mu ya efod kaggína se ya annáp gútù se mu la bagakátan kiya naburdáan na bagákat naya efod. ⁶ Ay iabungut mu pe ya abungut na se ipasagápaw mu pe daya napatag nga sagápaw kiya abungut na. ⁷ Ay se ka mangalà ka ikkiípu nga denu, ay se mu la nga isiyà ki úlu na ka angngipassingan mu nga aggína ya pìlì.

⁸ Ay se mu la alà daya pútupútut na, ay se muda suútán ka kamason ⁹ ay se muda pe bagakátan kiya ibbabagákat da. Ay se muda pe nga abungután. Ay metudín kaggída ngin ya kinapádi gapu kiya akkan mippaippà a bílin ku. Ittu lugud yán ya isa nga kuwaan mu ka angngikísim ke Aaron se kadaya pútupútut na. ¹⁰ Alà mu ya toru wa báka kiya gagyangán naya tabernákulu. Ay de Aaron se daya annánà na, ay iparotun da daya íma da kiya úlu naya toru. ¹¹ Ay se mu la nga patayan ya toru kiya àràng ne APU kiya gagyangán naya tabernákulu. ¹² Ay se ka la mangalà ki dága naya toru, ay se mu la nga ipìges kadaya sinan sàgud, nga atán kadaya síku naya annìdúgán. Ya intutuldum la ya pangipìges mu. Ay ya bunna kiya dága, ay isiyà mu kiya pungut naya annìdúgán. ¹³ Ay alà

mu ngámin daya taba nga nekalupkop kadaya inunag naya báka, se ya kapiyán kiya agtay na, se daya duwa nga analbát na se daya nekalupkop nga taba. Ay se muda la sidúgan kiya annidúgán. ¹⁴ Ngamay daya tabbit naya toru se daya lálát na se daya kawel na, ay sidúgan muda kiya lasi naya íli. Tú dayán daya pagbasu ki básul.

¹⁵ Ay se mu la nga alà ya isa kadatu toru wa karneru, ay se dala iparotun de Aaron na maggaáma kiya úlu naya toru daya íma da, ¹⁶ ay se mu la pe nga patayan ya toru. Alà mu ya dága na, ay se mu la nga isà-sàyu kadaya ngámin dingding naya annidúgán. ¹⁷ Ay se mu la nga tup-tup-an ya toru. Bagguwán mu daya inunag na se daya síkil na. Ay se muda la iamung kadatu tabbit nga natupà se itu úlu na. ¹⁸ Ay se mu la nga sidúgan ya ngámingámin kiya annidúgán. Ittu yán ya sinidug nga dátun ke APU. Pàgan na ya aláb.

¹⁹ Ay se mu alà manin tu isa nga toru, ay se la nga iparotun de Aaron na maggaáma ya íma da kitu úlu natu toru, ²⁰ ay se mu la nga patayan ya toru. Mangalà ka kitu dága na se mu la ipìges kiya adon naya panin diwanán na talínga de Aaron se daya pútupútut na. Ay pìgesán mu pe daya indadakkal naya diwanán íma da, ay se daya indadakkal naya diwanán na sik-síkil da. Ay se mu la isà-sàyu kiya ngámin dingding naya annidúgán ya bunna nga dága. ²¹ Ay se ka mangalà kitu dága nga atán kiya annidúgán, ay se ka pe mangalà kitu denu wa ikkiípu, ay se mu

la war-warsián de Aaron na maggaáma se daya bad-bádu da kadayán. Ay díkod de Aaron na maggaáma se daya bad-bádu da, ay kuw-kuwa kuda ngámin.

²² Ay alà mu pe datu taba natu toru wa karneru; datu nataba nga íput se datu taba nga nekalupkop kadatu inunag na. Ay alà mu pe tu kapiyán natu agtay na, se datu duwa nga analbát na meráman datu taba nga nekalupkop kadayán. Alà mu pe ya panin diwanán na apel na (ta tu idi ya toru karneru nga para kiya anngikísi) ²³ Mangalà ka pe tangabukal sinápáy kadatu linàba nga sin-sinápáy nga nedátun ke Apu. Mangalà ka pe ka tangapánid nga sinápáy nga nakibugán ka denu, se isa nga ning-ingpit nga sinápáy. ²⁴ Ay se mu la nga ippáy ngámin dayán kiya im-íma de Aaron na maggaáma, ay se mu petáyag kaggída dayán, nga ittu dayán daya netatáyag ga dátun ke APU. ²⁵ Ay se mu la alà kammin kaggída, se mu la iparotun kitu masìdug ga dátun ke APU kiya annìdúgán. Ay díkod metangasìdug da pe yin, ay nabangug ke APU ya aláb na. Ittu yán ya masìdug ga dátun ke APU.

²⁶ Ay se mu la alà tu gútù natu toru wa karneru nga para ki pannakaurden ne Aaron. Ay se mu la nga itáyag nga ittu yán ya netatáyag nga dátun ke APU. Ay ittu yán ya púpug mu. ²⁷ Ay ikaràrag mu ya gútù se itu apel nga netáyag mu nga dátun nga gayát kitu toru wa karneru nga para kitu nekaurdenán de Aaron na maggaáma. ²⁸ Ittu yán ya dátun daya iIsrael ke APU gapu kiya akikappiya da kaggína. Ittu dayán daya

mepakin-kuwa kade Aaron se kadaya pútupútut na. Ay ittu pe yán nin ya sur-surútan da peyapeyang ngin ka panda.

²⁹ Ay daya napatag ga aruwátan ne Aaron, ay mepatáwid da kadaya pútupútut na, ta senu ittu dayán daya pagaruwát da pe yin nu mekísi da se maurdenán da. ³⁰ Ya pútut na nga sumukát kaggína kiya kinapádi na, ay isúut na dayán ka pittu ngalgaw nu magunag kiya tabernákulu nga magubra kiya Napatag nga Kuwartu.

³¹ Ay ya karni natu toru wa karneru nga nekaurdenán ne Aaron, ay ilanggang mu kiya giyán na nepakin-kuwa kiyà in. ³² Ay de Aaron na maggaáma ya mangán kiya karni. Ay isida da kiya sinápay ya nippapáy ki làba nga atán ki gagyángán naya tabernákulu. ³³ Aggída ya mangán kadaya karni daya animál nga nebasu ka pakapakawanán daya bas-básul da kiya pan-nakakísi da se pannakaurden da. Awan sabáli tolai ya mepangán kiyán na karni ta nepakin-kuwa ke APU. ³⁴ Ay nu atán mabunna da kiya karni onu kiya sinápay panda ki pagmakát, ay masidug da. Akkan da mabalin kanan ta kuw-kuwa APU da.

³⁵ Ay díkod kuwaan mu kade Aaron na maggaáma daya nebil-bílin ku kikaw. Pittu ngalgaw ya angngurden mu kaggída. ³⁶ Kiya unag nayán na pittu ngalgaw, ay inalgaw ka nga magbasu ka isa toru wa báka ka pakapakawanán daya bas-básul. Ay magbasu ka pe ka angdalu mu kiya annídúgán, se mu siyaán ka denu ka angngikísi mu se angngipakin-kuwa mu ke APU.

³⁷ Ay pittu ngalgaw ka pe nga makabasubasu

para kiya pakapakawanán daya bas-básul ki angngipakin-kuwa mu ke APU kiya annìdúgán. Ay díkod, magbalin ka napatag pà nang ke APU yán. Ay ngámin na melilet kiyán, ay magbalin ka napatag pe.

Datu inalgaw nga dátun

³⁸ Ay tu idi ya idátun mu kiya annìdúgán ki káda algaw. Duwa nga urbun karneru nga tangadagun da ngin. ³⁹ Ya isa, ay idátun mu ki pagmakát, ay ya isa ay ki gídám. ⁴⁰ Ay ibulun mu kiya munna nga urbun na dátun ya duwa litru nga kapíyán na arína nga nakibugán ka isa nga litru nga denu nga napgat ki búnga olíbo, se isa litru nga básì nga ittu ya mainum nga dátun. ⁴¹ Ay tu isa nga urbun karneru nga medátun ki gídám, ay pasingkunan mu pe kiya dátun ki pagmakát. Masídug pe ta senu mepàsob ke APU ya aláb na, ay paganggamán na. ⁴² Ay kiya kaatán mu, ay ummán kiyán peyapeyang ngin ya dátun nu kiya gagyángán naya tabernákulu nga ittu ya pagtammuwán ta se ya angngamomanán ku kikaw. ⁴³ Ay kiyán pe ya pagtattammuwán mi se daya iIsrael. Ay gapu kiya pannakabalin naya diláng ku, ay magbalin yán ka kuw-kuwà. ⁴⁴ Ikísi ku ka kuw-kuwà ya tabernákulu se ya annìdúgán. Ay ummán pe kade Aaron na maggaáma, ikísi kuda pe ka pappádi nga magsurbi kiyà. ⁴⁵ Mepagataatán nà kadaya iIsrael, ay Iyà ya Dios da. ⁴⁶ Ay ammuwán da nga Iyà ya APU nga Dios da nga nangítálaw kaggída ka íli Egipto. Netálaw kuda ta senu

mepagataatán nà kaggída. Iyà ya APU nga Dios da.”

30

Tu annidúgán ka insensu

¹ “Ay mangwa ka pe ka annidúgán ka insensu. Ya káyu wa akasiya ya kuwaan mu. ² Ya kadakkal na, ay gudduwa mitru nga magbaal, ay ya kalingúdu na, ay siyám púlu sentimitru. Ay payán mu pe ka sinan sàgud daya síku na, ay ikanáyun mu kiya baggi na. ³ Ay se mu la nga kalupkopán ya otun na se daya dingding na ka pabeg balitù, ay oray pe datu sinan sàgud na. Ay payán mu ka napiya nga kalupkop nga pabeg balitù daya ngámin na ráging na. ⁴ Ay payán mu pe ka agduduwa galáng nga balitù ya magpingit bíkat na kiya linung naya lebig na nga adanni kadaya síku na. Ittu dedi daya keruwaddán daya takkan nga pagbúlig kiyán. ⁵ Ay daya takkan, ay màwa da pe ka káyu wa akasiya, ay se muda la nga kalupkopán pe ka balitù. ⁶ Ippáy mu yán na annidúgán ka insensu kiya panin àràng naya kurtína, nga atán ki àràng naya arko, nga nekippayán naya nekesurátan daya bil-bílin nga nekeparotunán pe naya akim-imalláan ke APU, nga ittu pe ya angngamomanán ku kikaw.

⁷ Ya annidúgán pe ya panidúgán ne Aaron ka angngidátun na ka nabangug nga insensu. Tu yán ya kuwaan na ki káda pagmakát nu kappiyánan na daya dil-dílág. ⁸ Ay páda na pe ki gídám, nu kappiyánan na daya dil-dílág. Manidug peyang ngin ka insensu ka nabangug

nga dátun ke APU. Ittu pe yán ya kuwaan daya sumar-sarunu nga gakagaka nu. ⁹ Akkan ka mangidátun ka ur-úray nga insensu kídi nga annidúgán. Akkan ka pe manidug ka dátun na animál kídi onu daya dátun na trigo. Ay akkan ka pe mangisiyà kiyán ka dátun na mainum. ¹⁰ Ki káda dagun, ay pìgesán ne Aaron ka dága pinagbasu daya sinan sàgud na ka angdalous na kiyán. Yán na kuwaan na, ay ittu pe ya màwa ngin kadaya sumar-sarunu nga gakagaka nu. Ittu yán ya kapàgán ke APU.”

Ya dátun para kitu Tabernákulu

¹¹ Ay nán manin ne APU ke Moses: ¹² “Nu kuwaan mu ya sensus para kadaya iIsrael ka angngirigistru mu kaggída, ngámin da ay masápul la mangidde da ke APU ka pagsaka da ki biyág da, ta senu áwan umbet nga sinakit kaggída gapu ki agrigistru da. ¹³ Ay tu idi ya báyad naya káda isa nga magparigistru: gudduwa sikel* kiya agkílu na tabernákulu. Idi nga gudduwa sikel ay medátun ke APU. ¹⁴ Ngámin daya merigistru nga magdagun ka duwa púlu se daya magdagun ka nasurù duwapúlu, ay mangidde da ngámin kídi nga dátun ke APU. ¹⁵ Ay kiyán na midde nga dátun ka bátug pagsaka da kadaya biyág da, ay san-gapáda ya idde da ngámin nga gudduwa sikel. Akkan maamúngán kadaya nabànéng, ay akkan màsayán kadaya napubri. ¹⁶ Alà mu ya pirà a báyad biyág daya iIsrael, ay ittu ya gastuwan

---

* **30:13** 30:13 Ya gudduwa sikel ay annam grámu nga silber.

nu kadaya masap-sápul kiya tabernákulu. Ay iyán na pirà a pinangsaka da kiya biyág da ya mangipadamdam ke APU kaggída.”

Tu bága nga besin

¹⁷ Netul-túluy ne APU ya nangamomán kitu Moses: Ay nán na manin, ¹⁸ “Mangwa ka pe ka besin se ya síkil na nga pangiparotunán mu. Kuwaan mu dayán ka bága. Ippáy mu kiya nagbátán daya Tabernákulu se iya annidúgán ka pagbasu. Ay payán mu ya besin ka danum. ¹⁹ Ay ya danum na ya pagbagguwán se pagusesuwán de Aaron se daya pútupútut na ²⁰ nu magunag da kiya Tabernákulu, onu nu mawe da kiya giyán naya annidúgán na magubra kiya angngidátun da ke APU kiya masidug ga dátun. ²¹ Masápul magbaggu da se magusesu da, ta senu akkan da matay. Ay akkan mippaippà idi yin na bílin kaggína se daya ngámin gakagaka na se daya gakagaka da.”

Tu denu nga ikkiípu

²² Ay nán ne APU kitu Moses: ²³ “Mangalà ka kadaya kapíyán na talibangug. Mangalà ka ka annam kílú nga mira, tallu kílú wa sinamon na nabangug, ay se tallu kílú pe nga nabangug nga kanela. ²⁴ Mangalà ka pe ka annam kílú nga kasiya sigun kiya agrukud da kiya tabernákulu, ay se ka mangalà ka appát litru nga denu olíbo. ²⁵ Ay pagkikibúgam dedi nga ummán kiya angwa daya maragkuwa ka talibangug. Mangwa ka nabangug nga denu nga ikkiípu para kadaya napatag ke Dios. Ay napatag ke APU idi nga

denu. ²⁶ Warsián mu ya tabernákulu, se ya arko nga giyán naya nekesurátán daya bil-bílin kiyán na denu ka amagbalin mu kadayán ka kuw-kuwa ne APU. ²⁷ Siyaán mu pe ya tebol se daya ar-aruminta na, se ya kandelero se daya ar-aruminta na, ay se ya annídúgán ka insensu, ²⁸ se ya annídúgán ka pagbasu nga áyam se daya ar-aruminta na, ay se ya abay besin se ya síkil na. ²⁹ Ikísi muda, ta senu magbalin da ka kapàgán ke APU. Ay ngámin daya melilet kadayán, ay magbalin da pe ka napatag. ³⁰ Ipuwan mu pe ye Aaron se daya pútupútut na ka angngikísim kaggída, ta senu magsurbi da kiyà nga pappádi ku. ³¹ Ay kagiyám kadaya iIsrael nga nán mu kaggída, ‘Tu idi nga denu ya isiyasiyà ku kadaya napatag ga mepakin-kuwa ke APU ki peyapeyang ngin ka panda.’ ³² Kannaw usaran idi nga ikilapu ki baggi tul-tolay yala. Ay kannaw pe ya mangwa ki páda na. Napatag ke APU idi, ay ipatag nu pe. ³³ Ay nu atán manlad mangwa kídi nga denu onu magusár ki panda ngala nga tolai, ay mebíláng yán ka agtangeli kadakayu.”

Ya angwa da kitu insensu

³⁴ Ay nán pikam ne APU kitu Moses, “Mangalà ka kadaya nabangug nga bang-bangug nga istakte, onitsa, galbanum, se napabeg insensu. Sangapáda ya kaadu naya isa isa kadayán. ³⁵ Paglilibúgán mu dayán ki angwa mu ka insensu, ummán kiya angwa naya maragkuwa ka talibangug. Asinán mu pe, ay áwan mu ikibu-kibug gin. Napatag idi ke APU. ³⁶ Ay se ka mangalà kiyán ka pulbúsan mu, ay se mu

la ippáy kiya nekeppayán naya nesúrát ta bil-bílin kiya tabernákulu nga angngamomanán ku kikaw. Ay ibílang mu yán ka kapà-pàgán kikaw. ³⁷ Akkan ka mangwa ka insensu nga ummán kadayán daya kibukibug na ka para usár nu. Ibílang nu nga napatag ga kuw-kuwa kampela ne APU yán na insensu. ³⁸ Ay nu atán manlad mangwa ka ummán kiyán ka talibangug na, ay mebílang agtangeli kadakayu.”

31

Datu mangwa kitu Tabernákulu se datu aru-minta na

¹ Ay se la manin nán ne APU kitu Moses, ² “Piníli ku nge Bezalel nga an-anà ne Uri nga an-anà ne Hur nga netangámalan ke Juda. ³ Inalubuwán ku ka Ispiritu nga gayát kiyà. Niddán ku pe ka kababalin na, se laing na, se ya sírib na nga mangammu kadaya nagbal-baláki nga ubra, ⁴ ta senu aggína ya mangwa kadaya nagánas nga kàwaán daya balitù, silber se bága. ⁵ Ay aggína pe ya magkallut kadaya napatag nga batu nga dekorasyon bádu, se káyu, se daya duddúma pikam ma nagánas nga pamàyanán kadayán. ⁶ Ay akkan nala yán ta piníli ku pe ye Oholiab nga an-anà ne Ahisamak nga netangámalan ke Dan ka kaseng na. Ay niddán ku pikam pe ka kababalin daya ngámin na nalaing nga tolay, ta senu màwa da ngámin daya ipàwà kikaw nga ummán kadaya ⁷ tabernákulu, ya arko nga kippayán naya nekesurátán daya

bil-bílin, se ya takkab na, nga ittu ya akim-
imallàán ke APU, se daya ngámin na ar-aruminta
naya tabernákulu, ⁸ ay se iya tebol, se daya ar-
aruminta na, se iya kandelero nga pabeg balitù,
se daya ar-aruminta na, se iya annidúgán ka
insensu, ⁹ se ya annidúgán ka pagbasu nga
áyam, se daya ngámin na ar-aruminta na, se
iya abay besin se ya síkil na. ¹⁰ Aggída pe ya
mangwa kadaya bur-burda daya napatag nga ar-
aruwátan ne Aaron kiya kinapádi na se daya
ar-aruwátan daya pútupútut na kiya agsurbi
da kiyà ka pappádi ku. ¹¹ Aggída pe daya
mangwa kiya denu nga ikkiípu, se ya nabangug
nga insensu nga para kiya napatag nga kuwartu.
Kuwaan da ngámin dayán nga ummán kadatu
nebil-bílin ku kikaw.”

Ya algaw nga pinaggiimáng

¹² Ay nán manin ne APU kitu Moses, ¹³ “Ikaw
mismu ya mangikagi kadedi kadaya iIsrael:
‘Ipatag nu ya algaw wa panaggiimáng. Ata ittu
idi ya pakammuwán tada se daya gakagaka nu
ka panda, nga iyà nga APU, ay piníli takayu ka
tolay ku. ¹⁴⁻¹⁵ Ipatag nu ya algaw wa aggiimáng
ta nepadúma yán na algaw kadakayu. Kiya
annam ngalgaw, ay magubra kayu. Ngamay kiya
mekapittu nga algaw, ay napatag yán na algaw
ke APU. Ay ittu ya panaggiimáng nu tutu wala.
Ay ya tolay ya mangirupat kiyán na algaw se
magubra, ay akkan nin mebíláng nga tolay ku, ay
se masápul matay pe. ¹⁶ Díkod masápul ipatag
ngámin daya iIsrael ya algaw wa aggiimáng.
Ngilínan da yán na algaw se daya gakagaka da.

Masápul ikurug da yán ka panda. ¹⁷ Ittu yán ya pakammuwán da ka áwan panda, nga iyà ya APU da se aggída daya tolay ku, nga ki unag naya annam ngalgaw, kinuwa ne APU ya lángit se iya kalawagán. Ay se la nagimáng kiya mekapittu nga algaw, ay díkod nemangán.’ ”

¹⁸ Ay kane mabalin mangamomán ne Apu Dios kitu Moses kitu bantay Sinai, ay nidde na kaggína tu duwa pánid nga batu nga nekesuratán datu bil-bílin na nga e Dios mismu ya nagisúrat.

32

Tu balitù a sinan bak-báka

¹ Ay kane nàtorán datu tolay kitu Moses, ta nabayág gin, ay akkan pikam nanagut kitu bantay, ay linìmut da nge Aaron se da nán kaggína, “Ara, pangwa nakami yin ka diyos mi nga ittu ya mangiapu kadakami. Ata akkan mi am-ammu nu nágan naya napà-pàyanán naya Moses kiyán na nangitálaw kadakami ka Egipto,” nán da. ² Ay tútu nán tu Aaron kaggída, “Alà nu lugud daya balitù a tatalobang daya at-attáwa nu se, se daya annánà nu, ta ilbetán nuda kiyà,” nán na. ³ Ay díkod nippàán datu tolay datu balitù a tatalobang da se da nilbet ke Aaron. ⁴ Inalà ne Aaron datun na balitù, ay se la nangwa ka urma, ay se la nangwa ka sinan bak-báka. Ay se nán datu tolay, “Tu idi ya diyos nu nga iIsrael nga nangitálaw kadakayu ka Egipto,” nán da. ⁵ Ay kane masingan ne Aaron ya màwa, ay nangwa ka annidúgán ka pagbasu da. Ay se na la kinagi kadatu tolay, “Kaláwa, ay ittu ya

panaggan-gánas tada para ke APU,” nán na. ⁶ Ay kane láwa na, ay nagabi da nga ginumniya. Ay se dala nga nagbasu, ay sinidug da tu pinagbasu da. Ay nagbasu da pe ka akikappiya da. Ay nagkakán se naggiinum datu tolay, ay se da naggiinglaw.

⁷ Ay nán ne APU kitu Moses, “Ara ngin, magkaru ka managut! Ta daya tolay mu nga netálaw mu ka Egipto, ay nadakè ya kuk-kuwaan da ngin. ⁸ Nagkaru da naglikud din kadatu nebil-bílin ku kaggída. Nangwa da ka sinan bak-báka nga ittu ya day-dayáwan da ngin. Ay ittu pe yin ya pagbasuwán da. Ay nán da kadaya tolay, ‘Dakayu wa iIsrael, tu idi yin ya diyos nu nga nangitálaw kadakayu ka Egipto!’ nán da,” nán ne APU. ⁹ Ay nán manin ne APU kitu Moses, “Nammuwán ku win ya katutolay dedi ya tolay. Inagsúkir da! ¹⁰ Ay díkod, bay-án nà la ngin, ta senu mepassingan ku tutu wala kaggída ya rungat ku, ta rapúnan kuda. Ay se taka la pagbalinan ka pungut daya adu tutu wala nga tolay.” ¹¹ Ngamay nakim-imallà e Moses ke APU nga Dios na nga nán na, “APU, taanna, tura mu pe lùsawan tutu wala daya tolay mu nga netálaw mu ka Egipto? Netálaw muda gapu ki áwan panda nga kinaturáy mu se ya ammanakabalin mu. ¹² Ay nágan pe naya kagiyan daya iEgipto? Di da nán nga, ‘Nadakè kammala ya panggap na nga nangitálaw kaggída. Talipatayán nada kammala ngin nin kadaya ban-bantay. Paawanan nada ngin kídi ya kalawagán,’ di da nán? Akkan ka din nin na makarungat kaggída. Ay appoliyan mu din

nin ya lammat mu. Akkan mu din na itúluy ya ammatay mu kadaya tolay mu. ¹³ Damdamman mu la ngin agpà, APU, ya nekar-karim kade Abraham, Isaac se Israel nga bobonan mu. Nesip-sipata mu tu nangngagim kaggída ka, 'Paaduwán ku tutu wala daya gakagaka nu nga ummán kiya kaadu daya bittuwan. Ay ya lusà nga nekarì kadakayu, ay ittu ya tawídan daya gakagaka nu ka áwan panda,' nán mu mà," nán tu Moses. ¹⁴ Ay díkod impoli kurug ne APU tu palánu na nga mamatay kadatu tolay na.

¹⁵ Ay tútu nanagut tu Moses sin kitu bantay. Agtu na datu duwa pánid nga batu nga nekesurátan datu bil-bílin. Nasurátan da ki magpíngit. ¹⁶ E APU ya nangwa kadatu duwa pánid nga batu, ay aggína mismu pe ya nagsúrát kadatun nga nemarka na. ¹⁷ Ay kane magína natu Josua tu págat datu tolay ya makas-asáraw, ay nán na kitu Moses, "Maggugubát da ki kampu, ta tura napágat," nán na. ¹⁸ Ngamay nán natu Moses, "Akkan na páuy daya nangábà yán, onu agmanakit daya naábà. Págat daya magguudma ya magína ku," nán na. ¹⁹ Ay kane makaadanni kurug tu Moses kitu kampu da, ay nasingan na tu sinan bak-báka se itu agsasála da. Ay nakarungat tutu wala. Ay tútu nebàbà na datu duwa pánid da batu kitu pungut natu bantay. Ay díkod narupà da. ²⁰ Ay se na inalà tu sinan bak-báka nga kinuwa da, ay se na sinìdug, se na mààmàn, ay se na nga nekibug kitu danum, se na nepenum kadatu iIsrael. ²¹ Ay nán tu Moses kitu Aaron, "Pinaannán da ka pe dedi tolay ta, ta tura ka nangwa ka nakabasúlán da ka abay

tutu wala?” nán na. ²² Ay nán tu Aaron, “Akkan nà din lùsawan tutu wala, ápu, ta ammun mà nga nadakè kammala ya as-asikkuwaan dedi nga tolay. ²³ Nán da kiyà nga, ‘Pangwa nakami ka diyos mi, nga ittu ya mangiapu kadakami. Ay nu itu Moses nga nangitalaw kadakami ka Egipto, ay akkan mi ammu ya napà-pàyanán na ngin,’ nán da. ²⁴ Díkod nán ku kaggída, ‘Ngámin kayu nga atán tatalobang nga balitù, ay idde nuda kiyà’ nán ku. Ay nilbetán da kurug da kiyà. Ay linúnág ku pe yin, ay tu idi nga sinan bak-báka ya nagbalinán na,” nán na. ²⁵ Ay kane masingan tu Moses nga kuk-kuwaan datu tolay yin datu piyán da kampela ngin nin (ta binaybay-án tu Aaron da ngala ngin, ay tútu ag-agbán datu kalínga da da), ²⁶ ay nagsíkád kitu ruwángan natu kampu da, ay se na nán kaggída, “Íinda daya pumane ke APU? Umbet kayu ngámin kídi!” nán na. Ay ngámin datu pútupútut tu Levi nga lalláki, ay inumbet da kitu giyán na. ²⁷ Ay nán na kaggída, “Tu idi ya nán ne APU nga Dios daya ísrael, ‘Magtagiampiláng kayu ngámin. Ay mawe kayu kiya ngámin giyán kiya unag naya kampu ta patayan nu daya tolay, oray wagi nu, onu opun nu, onu karúba nu,’ nán na,” nán tu Moses. ²⁸ Ay kinuwa kurug datu pútupútut tu Levi tu ipàwa tu Moses. Ay kitun na algaw, ay moli tallu ríbu wa tolay tu pinatay da. ²⁹ Ay nán tu Moses kaggída, “Kídi nga algaw, ay naintuúdan ya agsurbi nu ke APU. Gapu ta akkan nu kinengán ya an-anà nu, onu wagi nu, ay nagun-ud nu ya ammatag ne APU kadakayu,”

nán na.

³⁰ Ay kane láwa na, ay nán tu Moses kadatu tolay, “Nakabásul kayu kurug ka abay pà nang. Ngamay mawe yà manùdu kammin kitu giyán APU, ta get mekáru ku ya básul nu,” nán na. ³¹ Ay díkod nagulli kammin tu Moses ke APU ay se na nán, “Nakabásul kurug dedi nga tolay ka abay pà nang nga básul. Nangwa da ka sinan diy-diyos da nga balitù. ³² Ngamay pakawanan muda kuma, APU, kiya básul da. Ngamay nu akkan, ay ippà nà pe yin kiya libru wa nangisuratán mu kiya ngag-ngá gan daya tolay mu.” ³³ Ngamay nán ne APU kitu Moses, “Ngámin daya nakabásul kiyà, ay ittu dayán daya mippà kiya libru ku. ³⁴ Ngamay mawe ka ngin. Iapu muda nga mawe kitu giyán na kinagì kikaw. Ipakammù kikaw nga maginunna ya anghel ku. Ngamay nu umbet ya oras nga ammánis ku kadaya nakabásul, ay panísan kuda kiya nagbasúlán da,” nán na. ³⁵ Ay se la nga niddán ne Dios datu tolay ka sinakit da, gapu kitu inangwa da ka sinan bak-báka, nga kinuwa kam tu Aaron.

33

Tu namagtálaw ne APU kadatu iIsrael ka Bantay Sinai

¹ Ay nán ne APU kitu Moses, “Mawe ka ngin. Magtálaw kayu win kídì nga giyán. Alà mu daya tolay nga netálaw mu ka íli Egipto, ay se kayu la nga mawe kitu lusà a nesip-sipatà kitu Abraham se kitu Isaac se kitu Jacob kane kagiyan ku kaggída ya, ‘Kadaya gakagaka mu ya

pangiddanán ku kiyán,' nán ku. ² Atán anghel la paginunnaan ku kadakayu. Pataláwan ku daya Cananeo, daya Amorreo, daya Heteo, daya Perizeo, daya Heveo, se daya Jebuseo. ³ Mawe kayu kiya lusà a nadam-ag tutu wala nga lusà. Ngamay akkan nà a mebulun kadakayu, ta get ta la nu rapúnan takayu kiya ammeyag nu. Ata nasúkir kayu wa tolay," nán na.

⁴ Ay kane magina datu tolay datun na natakit nga úni, nagpanakit da. Ay áwan kaggída tu nagarítus gapu kitu pannakit da. ⁵ Ata kinagi ne APU kitu Moses nga, "Kagiyan mu kadaya iIsrael nga, 'Nasúkir kayu wa tolay. Ay oray nu makaru wala ya kebulun ku kadakayu nga mawe, ay rapúnan takayu. Ay díkod ippà nu daya ar-arítus nu, ay se ku la sinnan nu nágan naya pamàyanán ku kadakayu,' nán mu," nán na. ⁶ Ay díkod, nippaán ngámin datu iIsrael datu ar-arítus da kitu nagrubbuwát da kitu Bantay Horeb ka panda.

⁷ Ay tu Moses, ay alà na peyang pe tu báwi, ay se na ipasíkád kiya lasi naya kampu da. Ippáy na kiya ad-dayyu kiya kampu da. Nepangágan na idi nga báwi ka agtammuwán. Ay ngámin daya atán saludsud ke APU, ay mawe da kitu báwi nga agtammuwán nga atán kitu lasi natu kampu da. ⁸ Ki peyang nga ipappan tu Moses kitu báwi, ay magsíkád ngámin datu tolay kitu gagyangan datu bawi-báwi da. Ay sisinnán da tu Moses panda kitu aggunag na ngin kitu báwi. ⁹ Ay nu atán tu Moses sin kitu unag, ay tu sidaddu nga angap, ay maganìgad pe yin, ay

se la magyán kitu gagyángán natu báwi. Ay se la makiamomán ne APU kitu Moses. ¹⁰ Ay nu masingan datu tolay tu ummán ka adígi nga angap kitu gagyángán natu báwi, ay magùmà da ngámin nga magdáyaw wala kitu gagyángán datu báwi-báwi da. ¹¹ Ay ya akiamomán ne APU kitu Moses, ay magàráng da nga ummán kiya aggamomán daya magkopun. Ay se la nga magulli ye Moses kitu kampu da. Ngamay tu Josua nga kaseng tu Moses, nga nabagu nga pútut tu Nun, ay magbansi kitu báwi.

Nekari ne APU nga mebul-bulun kadatu tolay na

¹² Ay nán tu Moses ke APU, “Nán mu mà kiyà nga ‘Alà mu dedi nga tolay’ ngamay akkan mu pikam kinagi kiyà nu inna ya ipàrob mu wa kabulun ku. Ay nán mu pe kiyà nga, ‘Ammu taka pà nang, se pà gan taka.’ ¹³ Ay nu kurug ga napatag gà kikaw, ay ipakammu mu mán lugud kiyà daya palánu mu, ta senu mammuwán taka, ay senu pà-pà gan nà. Ay lam-lamtam pe nga dedi nga tolay, ay tolay muda,” nán tu Moses. ¹⁴ Ay nán ne APU, “Abul-bulunan taka, ay se kapiyá nan ku ya ur-uray mu pe,” nán na. ¹⁵ Ay nán tu Moses, “Nu akkan ka nga mebulun kiyà, ay akkan nakami agpà itálaw kanedi. ¹⁶ Ata paanna pe ya akammu mi nga pà gan nakami se daya tolay mu nu akkan nakami bulunan? Nu bulunan nakami, ay mepasabáli kami se daya tolay mu kadaya duddúma nga tolay kídi nga kalawagán,” nán tu Moses.

¹⁷ Ay nán ne APU kitu Moses, “Ay ngámin daya agngan mu, ay màwa da, ta pàgan taka, ay se nepadúma taka,” nán na. ¹⁸ Ay nán pikam tu Moses, “Ipassingan mu mán agpà ya kinadáyaw mu,” nán na. ¹⁹ Ay nán ne APU, “Ipassingan ku tutu wala ya kinapiya ku, ay se kagiyan ku ya ngágan nga ‘Nge APU’. Induan ku kampela ngin nin daya piyán ku induan, ay kalakkán ku kampela ngin nin daya piyán ku kalakkán. ²⁰ Ngamay akkan mu masingan ya murang ku, áta áwan tolày ya magbiyág nu masingan na ya murang ku,” nán na. ²¹ Ay nán pikam ne APU, “Sinnam kod ya pínát kiya giyán na adanni kiyà. Magsíkád ka kiyán. ²² Ay kiya ilillíwán naya diláng ku, ay ipalidang taka kiya gangngár naya pínát, ay se taka tàbán ki ímà panda ki akalíwán ku win. ²³ Ay se ku la nga ippà ya ímà, ay masingan mu ya addag ku, ngamay akkan mu masingan ya murang ku,” nán na.

34

Nangwa manin ne Moses ka duwa pánid nga batu

¹ Ay nán ne APU kitu Moses, “Magkallut ka ka duwa pánid nga batu nga ummán kadatu nunna, ay se ku manin isúrát datu nesur-súrát ku kadatu nunna nga rinupà mu. ² Magsagána ka ngin kaláwa. Manùdu ka ka bantay Sinai nu pagmakát, ay se kala magpassingan kiyà kitu útun tu bantay. ³ Awan mu kabulun na manùdu. Ay se áwan umbet kiya oray ka wàna nga giyán kiya bantay. Ay áwan pe nga karneru onu báka

nga magárab kiya adanni kiya bantay,” nán na. ⁴ Dìkod nagkallut ka duwa pánid nga batu nga ummán kadatu nunna, ay se la nga sumápa nga ginumniya, se la nawe nanùdu kitu Bantay Sinai nga ummán kitu nebílin ne APU kaggína. Agtu na datu duwa pánid nga batu. ⁵ Ay naganìgad nge APU ki angap, ay se yala nepagsisikád kaggína kitúni, ay se na la kinagi ya, “Nge APU.” ⁶ Lumíwán ne APU kitu àràng na nga nán na, “Nge APU, nge APU, Dios nga maragkallà se namáru, se nasulit malùsaw, ay se maraminya tutu wala se akkan mauli-ulis ya amminya na, ay se mapiyár peyapeyang. ⁷ Akkan mauli-ulis, se áwan panda naya aminya na kadaya tolay na. Pakawanan na daya kinadakè se daya bas-básul se ya kinasuwáy da tolay. Ngamay akkan na piddudoray daya nakabásul. Nu di na lugud da ipanùnut ya básul da kadaya annánà da se kadaya annánà daya annánà da panda kiya mekalu se mekappát ta paganakán.” ⁸ Ay dágus sala nga nagukkab kitu lusà tu Moses nga nagdáyaw. ⁹ Ay nán na, “Ay nu pàgan nà kam APU, ay bulunan nakami mán, Apu. Oray nasúkir daya tolay, ay pakawanan nakami agpà kiya kinadakè mi se daya bas-básul mi. Ay se alà nakami ka kuw-kuwa mu nga tolay mu,” nán tu Moses.

Kinagi manin ne APU tu turátu na kadatu iIsrael

¹⁰ Ay nán ne APU, “Makiturátu wà lugud kadakayu. Mangipassingan nà kadaya tolay mu kadaya nakas-kasdáaw wa mas-asingan na áwan

pikam nangipassingan oray ka wàna nga giyán kídi ya kalawagán. Ay ngámin daya tolay kiya pag-agyanán nu, ay masingan da ya mà-màwa ne APU. Ata nakas-kasdáaw pánang ya kuwaan ku ki pagmar-marngán nu.”

¹¹ “Kuwaan nu daya nebílin ku kadakayu kídi. Sinnan nu ta pataláwan ku daya Amorreo, daya Cananeo, daya Heteo, daya Perizeo, daya Heveo, se daya Jebuseo. ¹² Taronan nu ta akkan kayu wa makitur-turátu kadaya tolay kiya kapannán nu wa íli, ta ittu yán ya magbalin ka kàrung kadakayu. ¹³ Dadàlan nu daya annìdúgán da ka pagbasu da, se daya day-dayáwan da nga pin-pínát. Ìlangngán nu pe daya ad-adígi natu diy-diyos da nga Aserim. ¹⁴ Akkan kayu magdáyaw kadaya sab-sabáli nga diy-diyos, áta nge APU nga nagnágan pe ka Abugu, ay naabugu nga Dios. ¹⁵ Akkan kayu wa makitur-turátu kadaya tolay kiya kapannán nu nga íli, áta nu magday-dáyaw da kadaya sinan diy-diyos da se da magbasu pe kadayán, ay atán nala nga atán ya magayáb kadakayu, ay se kayu pe yin na mepangán kadaya pinagbasu da. ¹⁶ Ay ya pagang-angayán na, ay iatáwa nu win daya babbágu nu kadaya babbalásang da. Ay daya annánà da nga magday-dáyaw kadaya sinan diy-diyos da, ay pilítan da pe yin daya annánà nu nga mepagday-dáyaw kadayán na sinan diy-diyos da.

¹⁷ Akkan kayu nga mangurma kadaya sinan diy-diyos.

¹⁸ Akkan nu kaligpanán ya piyasta nga pinagkakán nu ka sinápáy nga áwan pamalbád

ki algaw nga nìdang ku nga búlán naya Abib. Ata kitu búlán Abib tu netattálaw nu ka Egipto. Pittu algaw ya angnán nu ka sinápáy ya áwan pamalbád.

¹⁹ Ay ngámin daya manákam ma annánà a lalláki, ay kuw-kuwa ku da. Ay páda na pe kadaya áyam nu nga báka se daya karneru. Kuw-kuwa ku pe daya mun-unna nga toru da.

²⁰ Ay ya munna nga toru daya asnu nu, ay sukatán nu ka urbun karneru. Ay nu akkan nu masukatán, ay ritúan nu ya búlaw na. Ngámin daya annánà nu nga lalláki, ay masápul la sakaan nuda pe. Awan magpassingan kiyà nga áwan id-idde.

²¹ Annam ngalgaw ya aggubra nu. May kiya mekapittu ngalgaw, ay masápul magimáng kayu. Oray kiya tiyampu na panaggarádu onu panaggáni, ay masápul magimáng kayu.

²² Silibráran nu pe ya piyasta daya lig-liggu, se ya piyasta naya munna nga kabuyág daya trígo, se iya piyasta naya muddi nga aggáni nu kiya panggibúsán naya dagun.

²³ Ay ngámin daya lalláki kadakayu, ay mamilu da ki káda dagun na magpassingan ke APU wa Dios nga Dios daya iIsrael.

²⁴ Pataláwan ku daya tul-tolay kiya kapannán nu, ay se ku paabayyan ya pamandanán naya lusà nu. Ay áwan pe ya umsil kiya lusà nu nu mamilu kayu ki káda dagun na mawe magpassingan ke APU nga Dios nu.

²⁵ Akkan kayu mangidátun kiya dága naya pinagbasu nu kiyà nu nakibugán ka pamalbád. Ay áwan nuibunna panda ki pagmakát kiya

pinagbasu nu ki piyasta naya nanglåtaw ku kadakayu.

²⁶ Ay ilbet nu pe kiya balay ne APU nga Dios nu daya kapiyán na munna nga ápit nu. Ay akkan kayu mangilútu ka karni urbun kalding kiya gattà naya ina na," nán na.

²⁷ Ay nán pikam ne APU kitu Moses, "Isúrát mu dedi nga úni, áta nakiturátu wà kikaw se kadaya iIsrael kadedi nga un-úni," nán na. ²⁸ Nebulbulun tu Moses kitúni ke APU ka appát púlu ngalgaw se appát púlu nga gabi. Ay akkan nangán onu umminum kadatun na al-algaw. Ay nesúrát na ki dalumpenág ga batu datu bil-bílin nga ittu datu sangapúlu wa bil-bílin.

Dummiláng tu murang tu Moses

²⁹ Ay se la nanagut tu Moses kitu Bantay Sinai. Ay kaggína managut nga sikkaagtu kadatu duwa pánid da batu nga nekesurátán datu bil-bílin, ay akkan na am-ammu nga dumiláng tu murang na, áta nakibàbànan ke Dios. ³⁰ Ay kane masingan tu Aaron se datu iIsrael tu Moses, ay dumiláng tu murang na. Ay magansing da nga umadanni kaggína. ³¹ Ngamay kirrawán tu Moses da. Ay tútu inumbet tu Aaron se datu pangapuwan datu tolay, ay se da nga nakibàbànan kaggína. ³² Ay kane din kuwa, ay ngámin datu iIsrael, ay umadanni da ngin kaggína. Ay nebílin na ngin kaggída ngámin datu nekagiyán ne APU kaggína kitu Bantay Sinai. ³³ Ay kane mabalin magúni, ay nagladdung. ³⁴ Ngamay ki káda ipappan na nga makibàbànan ke APU, ay ippà na tu laddung na panda kiya ilallowán na. Ay nu kagiyán na ngin

kadatu iIsrael datu nebílin ne APU kaggína, ³⁵ ay masingan datu iIsrael tu murang tu Moses nga dumiláng. Ay díkod magladdung manin panda kitu akiamomán na manin ke APU.

35

Daya bil-bílin mepanggap kiya Algaw nga Pinaggiimáng

¹ Ay se la inurnung tu Moses ngámin datu iIsrael, ay se na la nán kaggída, “Tu dedi daya bil-bílin ne APU nga pasúrut na kadakayu:

² Annam ngalgaw ya angwa nu kadaya ub-ubra nu. Ngamay kiya mekapittu nga algaw, ay magimáng kayu tutu wala ta napatag yán na algaw ke APU. Ay oray nu iinna ya magubra kiyán na algaw, ay masápul matay. ³ Awan ya magapuy kadaya pag-agyanán nu kiya mekapittu nga algaw.”

Datu dátun nga masápul kitu Tabernákulu

⁴ Ay nán tu Moses kadatu ngámin na iIsrael, “Tu idi ya nebílin ne APU: ⁵ Mangidde kayu ka dátun ne ke APU. Dakayu wa naparon mangidde kayu ke APU kadaya balitù, silber, se bága ⁶ se daya mannáw se báyolet, se daya dag-daggáng nga binola, ay se daya napiya nga dilána, se daya dùdut kalding, ⁷ se daya lálát toru wa karneru, se daya napiya nga lálát báka, ay se ya tarikáyu nga akasiya. ⁸ Mangidde kayu pe ka denu wa para ki dílag, se daya talibangug para ki denu wa ikkiípu se panalibangug ki insensu. ⁹ Mangidde kayu pe kadaya batu nga oniko se daya napatag ga batu nga mippáy ki efod se ki annáp gútù.

¹⁰ Ay daya atán paglaingán kadakayu, ay umbet da ta aggída ya mangwa kadaya ngámin na ipàwa ne APU, ummán kiya tabernákulu ¹¹ se iya báwi na, se ya taddung na. Mangwa da pe ka sagpit se daya dabbi na, daya takkan na káyu, se daya adígi, se daya pagsiínán kadaya dab-dabbi na. ¹² Kuwaan da pe ya arko se daya takkan na, se ya akim-imallàán ke APU nga ittu ya takkab na. Kuwaan da pe ya kurtína nga panglipad. ¹³ Mangwa da pe ka tebol se daya ibbubúlig na, se daya ar-aruminta na. Mangwa da pe ka sinápaya ya medátun ke APU. ¹⁴ Kuwaan da pe ya kandelero nga para kadaya dílag se daya ar-aruminta na, se daya pingki na. Ay masápul pe ya denu para ki dílag. ¹⁵ Mangwa da pe ka annídúgán ka insensu se daya pagbúlig nga takkan na káyu. Mangwa da pe ka denu nga ikkiípu, se daya nabangug nga insensu. Mangwa da pe ka kurtína para kiya ruwángan naya tabernákulu. ¹⁶ Kuwaan da pe ya annídúgán ka pagbasu nga áyam, se ya issaságat na nga bága, se daya ibbubúlig na nga takkan na káyu, se daya ar-aruminta na. Mawa pe ya abay besin se ya síkil na. ¹⁷ Ay mawa pe daya kurtína nga pinangkaabut naya amuwág se daya ad-adígi na, se daya pagsiínán da, se daya kurtína naya gagyangán na. ¹⁸ Mawa pe daya pat-pátù naya tabernákulu se daya pat-pátù naya amuwág na se daya lúbi-lúbid da. ¹⁹ Ay mawa pe daya napiya nga ikkaaruwát ne Aaron na pádi kiya aggubra na kiya napatag nga kuwartu, se daya ikkaaruwát daya pútupútut na kiya agsurbi da

kiya kinapádi da.”

Tu nangilbet datu toláy kadatu dátun da

²⁰ Ay kane magina ngámin datu iIsrael datun, ay pinanáwan da tu Moses. ²¹ Ay se la inumbet manin ngámin datu maganggam mangidde se datu nalagpat ta uray. Nilbetán da ngin datu dátun da ke APU para kitu tabernákulu, se ngámin datu ar-aruminta nga masápul na, se ngámin na mausár kadatu napatag ga ikkaaruwát datu pappádi. ²² Inumbet ngámin datu nalagpat, babbay se lalláki. Nilbetán da datu nagbal-baláki nga ikkaarmat ta balitù ummán kadaya meispili ki gútù, tatalobang, sangkilat, pulseras, bísin, sipattal, se daya duddúma pikam. Nangilbet tu isa isa kaggída ka dátun na ke APU. ²³ Ay ngámin datu atán binola nga mannáw, onu bayolet, onu dag-daggáng onu napiya nga dilána onu dùdut kalding onu lálal toru wa karneru onu napiya lálal báka, ay nilbetán datu noray atán kaggída. ²⁴ Ay datu ngámin atán midde nga silber se bága, ay nilbetán da nga nedátun ke APU datu noray atán kaggída. Ay datu atán akasiya nga tarikáyu nga mausár kiya ubraan da, ay nilbetán dada pe. ²⁵ Ay datu babbay ya nalaing mangwa ka binola, ay nilbetán da datu kinuwa da nga mannáw se bayolet se dag-daggáng nga binola se datu napiya nga dilána. ²⁶ Ngámin datu babbay nga nalaing mangwa ka binola nga nalagpat, ay naganggam da pe yala nga nangwa ka binola nga dùdut kalding. ²⁷ Ay datu pangmanàman da, ay nagilbet da kadatu batu wa oniko, se

daya napatag ga batu nga mippáy kitu efod se kitu annáp gútù. ²⁸ Nangilbet da pe kadatu talibangug se denu para kadatu dílag se denu nga ikkiípu, se datu talibangug ga para ki insensu. ²⁹ Ay ngámin datu iIsrael, babbay se lalláki, nga maminya mangilbet kadatu masap-sápul kadatu ubra nga nebílin ne APU kitu Moses nga kuwaan na, ay sikkaanggam da nangilbet kadatu dátun da ke APU.

Datu mangwa kitu Tabernákulu

³⁰ Ay se la nán tu Moses kadatu iIsrael, “Piníli ne APU nge Bezalel nga pútut ne Uri nga pútut tu Hur nga isa kadaya tangámalan tu Juda. ³¹ Ay se na nga alubuwán kiya Ispiritu nga gayát kaggína. Niddán na ka amammu na, se paglaingán na, se ya kinasírib na nga mangwa kadaya ngámin baláki naya nagánas nga ubra. ³² Aggína ya mamalabúga kadaya nagánas nga disayn, ay se aggína pe ya makammu mangiubra kadayán kadaya balitù se silber se bága. ³³ Aggína pe ya magkallut kadatu mekapat nga bat-batu, se magabur-búri kadaya káyu, ay ammu na daya nagbal-baláki nga nagánas nga ub-ubra. ³⁴ Ay niddán pe ne APU ka kabailán na nga magtùgud, aggída se Oholiab, nga pútut ne Ahisamak nga isa kadaya tangámalan tu Dan, ta senu tùgúdán da daya duddúma. ³⁵ Niddán nada ka laing da nga mangwa kadaya ngámin baláki nga ubra naya magabur-búri onu daya maragkuwa ka dikurasyon onu daya maragburda kadaya mannáw, bayolet se dag-daggáng nga binola se

daya napiya nga dilána, onu daya maraggabal. Ammu da ya ngámin baláki naya magabur-búri se angwa ki dikurasyon.”

36

¹ “De Bezalel se Oholiab se daya ngámin atán paglaingán nga niddán ne APU ka ammu se pannakaáwat mepanggap kadaya ngámin ubra ki angwa da kiya tabernákulu, ay aggída ya mangwa se manúrut kadaya ngámin na ubra nga nebílin ne APU.”

² Ay se la kirrawán tu Moses de Bezalel se Oholiab se datu ngámin na niddán ne APU ka paglaingán da, se datu ngámin malagpat mepagubra. ³ Ay se la nga idde tu Moses kaggída ngámin datu dátun datu ngámin iIsrael nga nilbetán da nga mausár para kitu tabernákulu. Ay adu pikam ya ilbetán datu tolay kitu Moses nga dátun da ki káda pagmakát. ⁴ Ay díkod inumbet kitu Moses ngámin datu magub-ubra kadatu ngámin baláki ubra kitu tabernákulu, ⁵ ay se da nán kitu Moses, “Adu pikam ya ilbetán daya tolay. Ay nasurù pà nang ngin kiya kasapúlán kadaya ipàwa ne APU kadátada,” nán da. ⁶ Ay díkod, nepekagi tu Moses kitu kampu nga áwan tutu wala ya mangilbet tin ka dátun da para ki tabernákulu. Ay tútu nakusap pe yin datu tolay ya mangilbet ka dátun da. ⁷ Ata nasurù pà nang ngin datu nilbetán da.

Tu nangwa da kitu tabernákulu

⁸ Ay datu nalaing kadatu magub-ubra, ay aggída tu nangwa kadatu sangapúlu wa tulda

natu tabernákulu. Naabal da kadatu napiya nga dilána se datu binola nga mannáw se bayolet se dag-daggáng. Netangaabal da pe tu bubburda da nga kerubin. ⁹ Ya kadaddu natu isa tulda, ay sangapúlu se duwa se gudduwa mitru. Ay ya kadakkal na, ay isa mitru se siyám púlu sentimitru. Ay sangapáda ya kadadakkal da ngámin. ¹⁰ Pinagtatákip da datu limma nga tulda, ay pinagtatákip da pe datu limma pikam. ¹¹ Ay pinayán da ka galáng nga binola nga mannáw tu nagkulpiyán natu tapungtu nga tulda kitu nunna nga nagtatákip. Ay páda na pe tu kinuwa da kitu mekàduwa nga nagtatákip pa tulda. ¹² Limma púlu galáng ya nippáy da kitu nunna nga nagtatákip, ay ummán pe kitu mekàduwa. Ay magsabat datun na gala-galáng. ¹³ Ay se da la nangwa ka limma púlu nga sagpit nga balitù nga ittu datu pinagsagpit da kane pagtakípan na datu tulda ngin. Díkod tang-tanganáyun tu tulda natu tabernákulu.

¹⁴ Nangwa da pe ka tulda nga nàwa ki dùdut kalding. Ittu tu magpanin otun kitu nunna nga tulda. Nangwa da ka sangapúlu se isa. ¹⁵ Ay ya kadaddu natu isa tulda, ay sangapúlu se tallu se gudduwa mitru, ay tu kalampád na, ay isa mitru se walu púlu sentimitru. Sangapáda ya kadakkal da ngámin. ¹⁶ Pinagtatákip da datu limma nga tulda, ay se da pe pagtatakípan datu annam. ¹⁷ Pinayán da ka limma púlu nga gala-galáng nga binola tu nagkulpiyán natu tapungtu nga tulda, se da pe payán ka limma púlu nga gala-galáng pe tu tapungtu natu isa. ¹⁸ Ay se da la

pe nangwa ka limma púlu nga sagpit nga bága, nga ittu datu pinagsagpit da kadatu gala-galáng. Ay díkod, tang-tanganáyun datu tulda. ¹⁹ Ay se da la manin nangwa ka takkab natu tabernákulu nga nàwa ki lálát toru wa karneru, ay se nangwa da pe ka panin otun na takkab na nga nàwa ki lálát báka.

²⁰ Ay se da la nangwa ka akasiya nga dab-dabbi natu tabernákulu. ²¹ Ya kadaddu da, ay appát se gudduwa mitru, ay ya kalampád da, ay pittu púlu sentimitru. ²² Ya isa isa kadayán na dab-dabbi, ay atán duwa nga padíla na nga ittu ya pagtatakípán da. ²³ Pinakunán da ngámin datu dab-dabbi. Duwa púlu dabbi ya nippáy kitu panillod nga pásit na. ²⁴ Ay nangwa da pe ka appát púlu silber nga pagsiínán datu duwa púlu nga dabbi. Ya munna nga dabbi, ay mesàrád kiya duwa nga pagsiínán ta meruwad datu padíla na kitu abbut datu pagsiínán. Ay se la manin duwa kitu sumarunu nga dabbi ta meruwad pe datu duwa nga padíla na. ²⁵ Ay se da la nangwa pe ka duwa púlu wa dab-dabbi nga mippáy kitu panidáya nga pásit natu tabernákulu, ²⁶ se datu appát púlu nga pagsiínán nga silber. Duwa nga pagsiínán ya kippayán natu munna nga dabbi, ay se la duwa pe kitu sumarunu. ²⁷ Ay se da la nangwa ka annam ma dabbi para kitu pane sirbútán na súba natu tabernákulu nga ittu tu likud na. ²⁸ Nangwa da ka duwa nga dabbi para kadatu síku na kitu panin likud. ²⁹ Pinagrewing da da panda kitu ngúdu kitu munna nga giyán galáng. Nangwa da ka duwa nga ummán kadedi para kadatu duwa nga síku.

³⁰ Díkod walu ngámin datu dabbi kitun na likud na. Ay sangapúlu se annam tu pagsiínán nga nàwa ki silber, duwa ki káda dabbi.

³¹ Ay se da la nangwa ka takkan na káyu nga akasiya. Limma para kadatu dabbi kitu isa pásit natu tabernákulu. ³² Ay limma pe nga takkan para kadatu dabbi kitu tapíngit pásit na. Ay limma pe ya para kadatu dabbi kitu likud na kitu panilattakán. ³³ Ay tu takkan na káyu nga meruwad kitu ábà datu dabbi, ay kinuwa da nga sinnáyun. ³⁴ Ay se da kinalupkopán datu dab-dabbi ka pinitpet ta balitù. Ay datu galáng nga keruwaddán datu takkan na káyu, ay nàwa da ka balitù. Ay datu takkan, ay nakalupkopán da pe ka pinitpet nga balitù.

³⁵ Ay inabal da tu kurtína kitu unag ka binola nga mannáw, bayolet, se dag-daggáng, se napiya nga dilána. Napiya ya nekaburdaan na ka kerubin. ³⁶ Ay se da la nangwa ka appát adígi na nga akasiya, ay se da kinalupkopán ka pinitpet nga balitù. Ay datu sáwit na, ay nàwa da pe ka balitù. Ay se da la nagurma pe ka appát nga pagsiínán nga silber. ³⁷ Nangwa da pe ka kurtína natu lalangkán natu tabernákulu nga naabal ka binola nga mannáw, bayolet, se dilána. Ay naburdáan pe. ³⁸ Ay nangwa da pe ka limma nga adígi na nga atán sáwit na nga kerabitán natu kurtína. Kinalupkopán da datu magpungtu ka balitù, ngamay tu pagsiínán da, ay naurma ka bága.

Tu nekàwa natu Arko

¹ Ay kinuwa tu Bezalel tu arko ka kayu wa akasiya. Ya kadakkal na, ay isa mitru se sangapúlu sentimitru ya kadaddu na, ay pittu púlu sentimitru ya kadakkal na, ay se pittu púlu sentimitru pe ya kadallam na. ² Ay se na kinalupkopán ka pinitpet nga balitù ya unag na se ya lasi na. Ay se na pe pinayán ka nabúri nga kalupkop nga balitù datu ráging na. ³ Ay se yala nagurma pe ka appát nga galáng nga balitù para kadatu appát síkil na. ⁴ Ay nangwa pe ka duwa nga takkan na káyú akasiya, ay se na pe kinalupkopán ka balitù. ⁵ Neruwad na datun kadatu galáng kadatu síkil natu arko. Ittu dedi ya pagbulígán da kitu arko. ⁶ Ay tu takkab na, nga ittu tu akim-imalláan ke APU, ay kinuwa na ka pabeg balitù. Ya kadaddu na, ay isa mitru se sangapúlu sentimitru, ay se ya kalampád na, ay pittu púlu sentimitru. ⁷ Nangwa ka duwa nga sinan kerubin nga mippáy kadatu tapungtu na. Kinuwa nada ka pinitpet nga balitù. ⁸ Isa nga kerubin kitu tapungtu, ay isa pe kitu tapungtu. Nekanáyun da kitu takkab. ⁹ Magárang datu kerubin na magsisingan kitu takkab. Datu payà da, ay naúnát da nga nepanin-àráng nga magpayyung kitu takkab.

Tu nekàwa natu Tebol

¹⁰ Kinuwa tu Bezalel pe tu tebol ka káyú wa akasiya. Tu kadaddu na, ay siyám púlu sentimitru, ay tu kadakkal na, ay gudduwa mitru, ay tu kalingúdu na, ay pittu púlu sentimitru. ¹¹ Ay se na kinalupkopán ka balitù, ay se na pe pinayán

ka nabúri nga kalupkop nga balitù datu ráging na. ¹² Ay pinalebután na pe ka tangagakam ma ummán ka pángal nga nepalawlaw kitu otun na. Ay se na pe pinayán ka nabúri nga kalupkop pa balitù datu ráging na. ¹³ Ay pinangurma na pe ka appát galáng nga balitù, se nada nekabit kadatu síku na nga giyán datu síkil na. ¹⁴ Nippáy nada kitu adanni kitu lebig na datun na galáng nga ittu datu pangiruwaddán na kadatu takkan na pagbúlig kitu tebol. ¹⁵ Datu takkan, ay kinuwa nada pe ka akasiya, ay se nada pe nga kinalupkopán ka balitù. ¹⁶ Ay datu ar-aruminta nga mippáy kitu tebol, ay kinuwaán nada pe ka pabeg balitù; datu paláter, se datu gupán na para kadatu insensu. Ay ummán pe kadatu malúkung se datu pitser nga ittu datu pangialúbu kadatu mainum nga dátun.

Tu nekàwa natu kandelero

¹⁷ Kinuwa na tu kandelero ka pabeg balitù. Tu arutáng na se pungut na, ay nàwa da ka pinitpet nga balitù. Datu mal-malúkung na se datu but-bútà a dikurasyon na, se datu aken datun na but-bútà, ay nekanáyun da kitu arutáng na. ¹⁸ Annam datu pas-pasanga nga nagtutúway kitu arutáng na. Tallu ya atán ki tapíngit, ay tallu pe kiya tapíngit. ¹⁹ Ki kada pasanga, ay napayán ka isa nga sinan mal-malúkung nga bútà almendras ya singan da. Ay neráman pe datu ak-aken datun na but-bútà. Ay napakuna ngámin datu annam ma pas-pasanga. ²⁰ Ay kitu arutáng tu kandelero, ay appát ta nagsasarundù datu sinan mal-malúkung nga bútà almendras datu

singan da. Atán pe datu ak-aken da. ²¹ Isa nga sinan bútà se itu aken na ya atán kiya panìgad datu munna nga nagtuway nga pasanga, ay isa pe nga sinan bútà se itu aken na pe ya atán ki panìgad datu sumarunu nga nagtuway ya pasanga. Ay napakuna pe datu duddúma nga pas-pasanga. ²² Ay datun na sinan but-bútà se datu pas-pasanga natu kandelero, ay tang-tanganáyun da. Nàwa ngámin dedi ki tang-tangapánid da napitpet nga pabeg balitù. ²³ Datu pingki natu kandelero se datu ippapatay kadatu apuy da se itu pippinggán na angilubtagán da, ay nàwa da ngámin pe ki pabeg balitù. ²⁴ Tallu púlu se appát kílú nga pabeg balitù ya nausár na kitu inangwa na kitu kandelero se datu ngámin na ar-aruminta na.

Tu nekàwa natu annidúgán ka insensu

²⁵ Ay kinuwa pe tu Bezalel tu annidúgán ka insensu ka káyu nga akasiya. Tu kadakkal na, ay gudduwa mitru nga nagbaal. Ay siyám púlu sentimitru tu kalingúdu na. Ay datu sinan sàgud kadatu síku na, ay nekanáyun da kitu baggi na. ²⁶ Kinalupkopán na ka balitù datu bika-bíkat na se itu otun na, se datu sinan sàgud. Ay pinayán na pe ka nabúri nga kalupkop nga balitù datu ráging na. ²⁷ Ay pinangwa na pe ka agduduwa nga galáng nga balitù datu magpíngit bíkat na, nga ittu datu pangiruwaddán da kadatu takkan na pagbulígán da. Nippáy nada kitu panìgad natu lebig na. ²⁸ Datu takkan na, ay kinuwa nada pe ka káyu wa akasiya, ay se nada pe kalupkopán ka balitù.

Tu nekàwa natu denu nga ikkiípu

²⁹ Nangwa pe kitu napatag ga denu nga ikkiípu kadatu píli ne APU, se itu napabeg nga insensu nga nabangug. Tu inangwa na, ay ummán ki angwa datu maragkuwa ka bang-bangug.

38

Tu nekàwa natu anidúgán ka pagbasu

¹ Kinuwa tu Bezalel tu annidúgán ka pagbasu ka káyu wa akasiya. Ya kadakkal na, ay duwa mitru se tallu púlu sentimitru nga nagbaal. Ay ya kalingúdu na, ay isa mitru se tallu púlu sentimitru. ² Pinangwa na pe ka sinan sàgud datu appát síku na nga nekanáyun kitu baggi na. Ay se na nga kalupkopán ka bága. ³ Ay kinuwa na ngámin pe datu ar-aruminta nga mausár kitúni ka bága, ummán kadatu dadakkal kalderu, datu pála, datu besin, datu ikkakáwit ka karni se datu aggapuyán na. ⁴ Pinangwa na pe ka issaságat na nga nalága nga bárus nga bága, nga ittu tu nippáy na kitu danní kitu otun na nga namanda kitu ábà kitu unag na. ⁵ Pinangurma na pe ka appát galáng nga bága se nada nippáy kadatu bátug síku natu issaságat nga ittu datu pangiruwaddán da kadatu takkan na pagbúlig da. ⁶ Kinuwa na datu takkan ka akasiya, ay se nada kalupkopán ka bága. ⁷ Ay se nada nga neruwad kadatu galáng kadatu magpíngit bíkat natu annidúgán. Ittu dedi daya pagbúlig da nu bulígán da. Ay tun na annidúgán, ay kinuwa na ka tabla, ay ummán ka kahon tu singan na.

Tu nekàwa natu besin nga bága

⁸ Kinuwa na ka bága pe tu abay besin se itu síkil na. Tu inusár na, ay datu nàwa ka bága nga am-amínaw datu babbay ya magub-ubra kitu gagyangán natu tabernákulu.

Tu abut natu amuwág natu Tabernákulu

⁹ Ay se na pe yin na kuwaan tu amuwág ka panillod. Ay tu bátug abut na nga kurtína nga naabal ka napiya binola nga dilána, ay appát púlu se annam mitru tu kadaddu na. ¹⁰ Ay datu duwa púlu nga adígi na se datu pagsiínán da, ay kinuwa nada ka bága. Ngamay datu sáwit datu adígi se datu bagákat da, ay silber da. ¹¹ Ay tu amuwág ka panidáya, ay appát púlu se annam mitru pe tu kadaddu natu kurtína na. Ay datu duwa púlu pe nga adígi na se datu pagsiínán da, ay nàwa da pe ka bága. Ngamay datu sáwit se datu bagákat da, ay silber da. ¹² Ay tu amuwág ka padne sirbútán, ay duwa púlu se tallu mitru tu kadaddu na, ay atán pe kurtína na. Ay sangapúlu datu adígi na se datu pagsiínán da. Ay datu sáwit da se datu bagákat da, ay nàwa da ka silber. ¹³ Ay tu amuwág kitu àráng na nga pane lattakán, ay duwa púlu se tallu mitru pe tu súba na. ¹⁴ Ay tu kurtína natu tapíngit natu gagyangán, ay annam mitru se siyám púlu sentimitru ya kadaddu da. Ay tallu datu adígi na se datu pagsiínán da. ¹⁵ Ay tu tangapíngit natu gagyangán, ay annam mitru se siyám púlu sentimitru pe tu kadaddu natu kurtína na. Ay tallu pe datu adígi na se datu pagsiínán da. ¹⁶ Ngámin datu kur-kurtína datu am-amuwág na, ay pabeg napiya nga dilána. ¹⁷ Ay datu

pagsiínán kadatu adígi na, ay bága. Ngamay datu saw-sáwit datu adígi se datu bagákat da, ay silber da. Ay datu untù da ay nakalupkopán ka silber. Ay datu pangibissinán kadatu kurtína, ay nàwa ka pabeg silber. ¹⁸ Ay tu kurtína natu lalangkán natu amuwág, ay naburdáan ka binola nga mannáw se bayolet se dag-daggáng se napiya nga binola nga dilána. Ay siyám mitru tu kadaddu na, ay se duwa mitru se tallu púlu sentimitru tu kalampád na, nga ummán kadatu kur-kurtína natu amuwág. ¹⁹ Ay datu appát ta adígi nga nangikaptán da kitu kurtína se datu pagsiínán da, ay nàwa da ka bága. Pabeg silber datu sáwit na, ay datu untù da se datu bagákat da, ay nakalupkopán da ka silber. ²⁰ Ay datu ngámin pátù natu tabernákulu se datu pátù datu amuwág na, ay nàwa da ngámin ka bága.

Tu lista datu ngámin na nausár kitu tabernákulu

²¹ Ay tu idi ya lista datu kinuw-kuwa da se tu kaadu datu inus-usár da kitu inangwa da kitu tabernákulu nga giyán natu nekippayán datu nesur-súrát ta bil-bílin. Nepesúrát tu Moses kadatu Levita nga neapuwán natu Itamar nga pútut natu pádi nga Aaron. ²² Tu Bezalel nga pútut natu Uri nga an-anà natu Hur nga isa kadatu tangámalán tu Juda ya nangwa kadatu ngámin na nebílin ne APU kitu Moses. ²³ Tu kabulun na, ay tu Oholiab nga pútut tu Ahisamak nga isa kadatu tangámalán tu Dan. Aggína tu nakammu nga magbur-búrì se aggína pe tu nakammu nu wà ummán natu kàwaán da.

Aggína pe tu nagburda kadatu napiya nga dilána ka mannáw se bayolet, se dag-daggáng nga binola.

²⁴ Ya dágup natu nausár ra balitù kadatu ngámin na nà-nàwa kitu tabernákulu, ay isa ríbu kílu kitu ikkikílu kiya tabernákulu. Nilbetán tolay ngámin dayán na balitù. ²⁵ Ya dágup datu silber nga naurnung da nga pinagbáyad datu tolay ya nebílang kitu sensus, ay tallu ríbu se appát gatut kílu kitu ikkikílu da kiya tabernákulu. ²⁶ Tu báyad isa tolay, ay annam grámu nga silber (nu makílu kitu ikkikílu ka tabernákulu). Ay adu tu dágup na, áta tu bílang datu tolay nga nabílang da kitu sensus nga magdagun ka duwa púlu se datu nasurù ay 603,550 nga lalláki. ²⁷ Tu tallu ríbu se appát gatut kílu nga silber tu nausár kadatu pagsiínán kadatu dabbi tu tabernákulu, se datu pagsiínán kadatu adígi para kadatu kurtína. Ya dammat natu isa pagsiínán, ay tallu púlu se appát kílu, ay magatut nga pagsiínán tu kinuwa da. ²⁸ Ay duwa púlu kílu nga silber ya nausár kadatu sáwit kadatu adígi se kitu pinagkalupkop da kadatu untù datu adígi se datu bagákat da. ²⁹ Ay tu bága nga niddánán datu tolay, ay duwa ríbu se appát gatut kílu. ³⁰ Ittu tu inusár da kitu inangwa da kadatu pagsiínán datu adígi kitu lalangkán natu tabernákulu, se kitu annidúgán ka pagbasu se itu issaságat na se datu ngámin ar-aruminta na. ³¹ Ay ittu pe ya nangallakán da kitu inusár da kadatu pagsiínán kadatu adígi natu amuwág se datu pat-pátù natu tabernákulu se datu pat-pátù natu amuwág.

39

Tu angwa da kadatu aruwátan datu pappádi

¹ Ay datu binola nga mannáw se bayolet se dag-daggáng, ay ittu datu inabal da ka napiya, se kinuwa da ka napatag nga aruwátan datu pappádi kitu agsirbi da ke APU kitu napatag nga kuwartu. Pinangwa da tu Aaron kadatu aruwátan na nga ummán kitu nebílin ne APU kitu Moses.

² Kinuwa de Bezalel tu efod ka balitù, se kadatu binola nga mannáw, se bayolet, se dag-daggáng se ka napiya nga binola nga dilána. ³ Pinitpet da tu balitù, ay se da kinuwa ka binola nga ittu tu nebulun na kadatu mannáw se datu bayolet se datu dag-daggáng nga binola nga neabal da kitu napiya nga dilána. Napiya tu nekadisaynán da. ⁴ Pinangwa da tu efod ka sadáng ki abága na nga nekabit kadatu duwa nga síku na. ⁵ Ay tu nausár se nekàwa natu bagákat na, ay páda na pe kitu efod. Nàwa pe ka binola nga balitù se mannáw se dag-daggáng nga neabal ki napiya nga dilána nga ummán kitu nebílin ne APU kitu Moses.

⁶ Ay datu duwa nga batu na nga oniko, ay nekapat dada kitu nalága nga bibittì a bárus nga balitù. Nemarka da datu ngag-ngágan datu pútupútut tu Israel. ⁷ Nekapat dada kitu sadáng natu efod nga ummán kitu nebílin ne APU kitu Moses. Ittu datun datu mangipadamdam ke APU kadatu pútupútut tu Israel.

⁸ Ay tu annáp gútù, ay kinuwa da pe ka napiya nga ummán kitu efod. Kinuwa da pe

ka binola nga balitù, mannáw, bayolet se dag-daggáng nga neabal ki napiya nga dilána. ⁹ Tu annáp gútù, ay duwa púlu se duwa sentimitru nga nagbaal ya kadakkal na, nga nàpil ka duble. ¹⁰ Pinayán da ka appát daládag ga pinilà a batu-batu. Tu nunna daládag, ay datu batu wa karnelia, krisolito, se esmeralda. ¹¹ Ay tu mekàduwa daládag, ay turkisa, safiro, se diya-mante. ¹² Tu mekàlu daládag, ay datu batu wa hasinto, búngut, se amatista. ¹³ Ay tu mekappát daládag, ay datu batu wa berilo, oniko se haspe. Nekapat da ngámin ka nalága nga bibittì nga bárus nga balitù. ¹⁴ Sangapúlu se duwa datu batu nga nekemarkaán datu ngag-ngágan datu pútupútut natu Israel. Isa ngágan ki kada batu. Ittu dayán daya sangapúlu se duwa nga tangámalan tu Israel. ¹⁵ Pinayán da ka kadena nga nàwa ki nalúbid da pabeg balitù tu annáp gútù. ¹⁶ Nangippáy da kitu síku natu annáp gútù ka duwa pánid nga nalága nga bibittì a bárus sa balitù nga pangikaptán da ka duwa nga galáng nga balitù ¹⁷ nga ittu daya kigpattán datu nalúbid da balitù. ¹⁸ Ay datu tapungtu datu nalúbid nga balitù, ay nekabit dada kadatu duwa nga nalága nga bibittì a bárus nga balitù nga atán kitu panin àráng datu sadáng natu efod. ¹⁹ Ay nangwa da pe ka duwa nga galáng nga balitù, ay se dada ippáy kadatu síku natu annáp gútù kitu tapíngit ta pane kitu efod. ²⁰ Nangwa da pe ka duwa galáng nga balitù se dada nga ikapat kitu panìgad datu duwa nga sadáng natu efod kitu panda natu naburdáan na bagákat na. ²¹ Ay se

da nigpat ka mannáw nga lúbid datu galáng natu annáp gútù kadatu galáng natu efod, ta senu magpaningúdu kitu naburdáan na bagákat natu efod. Ay senu akkan pe mapkit kitu efod. Ittu yán tu nebílin ne APU kitu Moses.

²² Kinuwa tu Bezalel pe tu kamason na magpanin unag kitu efod. Kinuwa da ka naabal nga mannáw nga binola. ²³ Ay tu bùlaw natu kamason, ay atán kitu túlad, ay se la pe napayán ka tapár na, ta senu akkan mapìsi. ²⁴ Ay kitu gayádan natu kamason, ay pinalebután da ka sinan bayábat nga nàwa ka binola nga mannáw se bayolet se dag-daggáng se neburda da ki napiya nga dilána. ²⁵ Nangwa da pe ka bibittì a kingkeng nga pabeg balitù nga ittu datu nippáyán da kadatu nagbabàtán datu sinan bayábat kitu gayádan tu kamason. ²⁶ Ya isa nga kingkeng, ay mapasarunuwán ka isa nga sinan bayábat. Napalebután tu gayádan tu kamason na pagkamason tu Aaron nu magsirbi ke APU. Ittu yán tu nàwa ta ittu yán tu nebílin ne APU kitu Moses.

²⁷ Nangwa da pe ka panin lasi nga kamason para kitu Aaron se datu annánà na. Nàwa da ki napiya nga dilána. ²⁸ Ay tu abungut da, ay nàwa da pe ka napiya nga dilána. Ay ummán pe datu babbad úlu da, se datu kalsunsilyu da. ²⁹ Ay tu bagákat da, ay nàwa da pe ka napiya nga dilána nga naburdáan ka binola nga mannáw se bayolet, se dag-daggáng, nga ummán kitu nebílin ne APU kitu Moses. ³⁰ Ay se da la nga kinuwa tu napatag ga sagápaw pádi nga namarkaán ka “Napatag ke APU”. Pabeg balitù

tu kinuwa da. ³¹ Pinayán da ka mannáw nga lúbid nga ittu tu pangigpat da kitu abungut nga ummán kitu nebílin ne APU kitu Moses.

Tu nekabalin datu ub-ubra kitu Tabernákulu

³² Ay nabalin lugud ngámin datu ub-ubra kitu tabernákulu. Kinuwa datu iIsrael ngámin datun ka ummán kadatu nebil-bílin ne APU kitu Moses. ³³ Ay díkod nilbet da kitu Moses datu ngámin ar-aruminta natu tabernákulu, datu tulda, se datu ngámin na ar-aruminta kitu unag na. Datu saw-sáwit na se datu dab-dabbi na, datu tak-takkan na nga káyu, se datu adígi na se datu pagsiínán da. ³⁴ Nilbetán da pe datu takkab nga nàwa ki lálát toru wa karneru se napiya nga lálát báka se itu kurtína natu lalangkán. ³⁵ Atán pe yin tu arko nga kippayán natu nekesur-surátan datu bil-bílin ne Dios, se datu takkan na ibbubúlig, se itu takkab na nga ittu tu akim-imallàan ke APU. ³⁶ Nilbet da pe yin tu tebol se datu ar-aruminta na se itu Dátun nga Sinápay. ³⁷ Nilbet da pe yin tu kandelero nga nàwa ki pabeg balitù se datu pingki na, se datu ar-aruminta na. Ay atán pe yin na denu para kadatu pingki. ³⁸ Nilbet da pe yin tu annidúgán nga balitù, datu ikkiípu nga denu se datu nabangug nga insensu. Atán pe yin tu kurtína natu lalangkán natu tabernákulu. ³⁹ Atán pe yin tu annidúgán nga bága, se itu issaságat na nga bága pe, datu takkan na se datu ar-aruminta na. Nilbet da pe yin tu besin se itu síkil na. ⁴⁰ Nilbet da pe yin datu kur-kurtína natu amuwág, se datu ad-adígi na se datu pagsiínán kadatun na adígi. Nilbet da pe tu kurtína natu lalangkán natu amuwág, se datu lúbid se datu

pátu-pátù. Nilbetán da pe yin ngámin datu ar-aruminta nga masápul kadatu mà-màwa kitu tabernákulu. ⁴¹ Nilbet da ngin datu napiya nga ikkaaruwát datu pappádi nu magubra da kitu napatag nga giyán. Atán pe yin datu napatag ga ibbabádu tu Aaron nga pádi nu magsirbí ke APU, ay se datu ngámin na ibbabádu datu pútupútut na nu magubra da kiya kinapádi da. ⁴² Kinuwa datu iIsrael ngámin datu ub-ubra nga ummán kadatu nebil-bílin ne APU kitu Moses. ⁴³ Ay kane masingan tu Moses nga kinuwa da ngámin datu ub-ubra nga ummán kadatu nebil-bílin ne APU, ay nekarárag nada.

40

Tu nangipasikád da kitu tabernákulu se tu nanggippáy da kadatu ar-aruminta na

¹ Ay inamomanán ne APU tu Moses nga nán na, ² “Kiya munna nga algaw naya munna nga búlán, ay ittu ya angngipasikád mu kiya tabernákulu nga agtammuwán. ³ Iunag mu kiyán ya arko nga kippayán naya nekesurátán datu bil-bílin. Ay se mu la nga kurtináan ya giyán na ka angilingad mu kiyán. ⁴ Iunag mu pe yin ya tebol, ay se mu kapiyánan ippáy datu ar-aruminta na. Iunag mu pe yin ya kandelero, ay se mu pe yin na ippáy daya pingki na. ⁵ Ippáy mu ya balitù a annidúgán ka insensu kiya lasi naya kurtína nga panin sángu kiya arko nga giyán datu nekesurátán daya bil-bílin ne APU, ay se mu la kurtináan ya lalangán naya tabernákulu. ⁶ Ippáy mu ya annidúgán

ka pagbasu kiya sángu naya lalangkán kiya tabernákulu nga agtammuwán. ⁷ Ippáy mu tu abay besin kiya nagbátán daya agtammuwán se ya annidúgán ka pagbasu. Ay payán mu ka danum na. ⁸ Ay se mu la pe ipasikád ya abut naya amuwág nga nepalimut kiya tabernákulu, ay se mu la kurtináan pe ya lalangkán na. ⁹ Ay se mu la alà ya denu wa ikkiípu se mu la warsián ya tabernákulu se daya ngámin na inunag na ka angngikísi mu kadayán se daya ar-aruminta na, ta senu magbalin da ka kuw-kuwa ne APU. ¹⁰ Ay warsián mu pe ya annidúgán ka pagbasu se daya ar-aruminta na ka angngikísi mu pe kiya annidúgán. Díkod magbalin da ka kapàgán nga kuw-kuwa ne APU. ¹¹ Warsián mu pe ya abay besin se iya síkil na ka angngikísi mu pe kiyán. ¹² Ay se mu la alà de Aaron na maggaáma kiya lalangkán naya tabernákulu, ay se mu dala nga bagguwán. ¹³ Ay se mu ibádu ke Aaron daya napatag ga ibbabádu na, ay se mu ipuwan ka denu ka angngikísi mu kaggína ka para kiyà ta senu magsirbi ka pádi ku. ¹⁴ Alà mu pe daya pútupútut na, ay se mu la ibádu kaggída datu kamason da, ¹⁵ ay se muda la nga ipuwán kitu denu, nga ummán kitu kinuwám kiya ama da, ta senu magsirbi da kiyà ka pappádi ku. Ay ya angngípu mu kaggída ya mamagbalin kaggída ka pappádi ku peyang ngin ka panda, oray daya sumar-sarunu pikam ma gakagaka da,” nán ne APU. ¹⁶ Ay díkod kinuwa tu Moses tu ngámingámin nga ummán kitu nebil-bílin ne APU kaggína. ¹⁷ Kitu munna nga algaw natu

munna nga búlán natu mekàduwa dagun, ay nepasíkáð tu Moses tu tabernákulu. ¹⁸ Nippáy da datu pagsiínán na se datu dab-dabbi na, ay se da la neruwaddán datu takkatakkan na nga káyu, ay se da pe yin nepasíkáð datu adígi na. ¹⁹ Ay se na pe yin na isalukop tu tulda kitu tabernákulu, se na manin ilànù tu takkab natu tulda kitu otun na, nga ummán kitu nebílin ne APU kaggína. ²⁰ Ay se na alà tu nekesurátán datu bil-bílin, ay se na nga ippáy kitu arko, ay se na pe yin na iruwad datu takkan na, ay se na nga ippáy tu takkab na nga akim-imallàán ke APU. ²¹ Ay nilnà na ngin tu arko kitu tabernákulu, ay se na nga ippáy pe yin tu kurtína nga lipad natu arko nga ummán kitu bílin ne APU kaggína. ²² Neunag na pe yin tu tebol kitu tabernákulu. Nippáy na kitu panidáya kitu tabernákulu, kitu panin lasi natu kurtína. ²³ Ay se na nga ippáy tu sinápay kitu kippayán na nga àráng ne APU nga ummán kitu bílin na kitu Moses. ²⁴ Neunag na pe tu kandelero kitu tabernákulu. Nippáy na kitu bátug tu tebol kitu panillod kitu unag tabernákulu. ²⁵ Ay se na ippáy datu pingki na pe ki àráng ne APU, ummán kitu nebílin ne APU kitu Moses. ²⁶ Neunag na pe tu balitù a annidúgán se na ippáy kitu sángu natu kurtína natu arko. ²⁷ Nanidúgán na pe yin ka nabangug nga insensu nga ummán kitu nebílin ne APU. ²⁸ Ay se na nippáy tu kurtína natu lalangkán natu tabernákulu. ²⁹ Nepatugaw na tu annidúgán ka pagbasu kitu sángu natu lalangkán natu tabernákulu nga agtammuwán. Ay nanidug pe yin ka pagbasu, se nangidátun pe

yin kitu dátun* nga ummán kitu nebílin ne APU kaggína. ³⁰ Nippáy na tu besin kitu nagbátán datu báwi nga agtammuwán, se itu annidúgán ka pagbasu. Ay pinayán na pe yin ka danum nga pagbaggu. ³¹ Ittu win tu nagbagguwán se nag-gusesuwán tu Moses se de Aaron na maggaáma. ³² Nu magunag da kitu báwi nga agtammuwán se nu umbet da kitu giyán tu annidúgán, ay magbaggu da nga ummán kitu nebílin ne APU kaggína. ³³ Ay nepasíkád na pe yin tu abut natu amuwág nga nepalebut kitu tabernákulu se itu annidúgán ka pagbasu, ay se na pe yin ippáy datu kurtína kitu lalangkán na. Ay díkod nabalin tu Moses datu ub-ubra na.

Tu angap se itu diláng ne APU

³⁴ Ay se yala naangpán tu báwi nga agtam-muwán kitu angap, ay nadilangán ngámin tu unag tu tabernákulu kitu diláng ne APU. ³⁵ Ay akkan nakalnà tu Moses kitu agtammuwán, áta nagdagát tu angap kitúni, ay se nadilangán tu ngámin unag tu tabernákulu kitu diláng ne APU. ³⁶ Ay ki kada agtálaw natu angap kitu tabernákulu, ay magsagána pe yin datu ilIsrael nga mawe manin na magdal-dalen. ³⁷ Ngamay nu akkan magal-alit tu angap, ay akkan da pe magal-alit panda kitu aggalit na manin. ³⁸ Ata sisinnan peyang datu ilIsrael tu angap ne APU kitu nagdal-dalen da. Atán kitu ngúdu natu tabernákulu ki algaw. Ay nu gabi, ay atán apuy kitu angap.

---

* **40:29** 40:29 Ya dátun kídi nga nán na ay tu bátug ammay da kitun.

**Ya bàbàrán ne Dios nga nesúrá́t kiya baru
wa túlag Genesis se Exodus
Isnag: Ya bàbàrán ne Dios nga nesúrá́t kiya baru wa
túlag Genesis se Exodus New Testament+**

copyright © 2005 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Isnag)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

1ec085d0-ac57-59dc-8795-b4493a1fc6c6